

● § 12-miljøgodkendelse til

Simblegård
Simblegårdsvej 6, Klemensker
3782 Klemensker

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; August 2016
Udarbejdet af:	Center for Teknik og Miljø
Layout og tryk:	Center for Teknik og Miljø
Journalnummer:	09.17.18P19-0053
Sagsbehandler:	Susanne Kjær-Hansen
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 12-MILJØGODKENDELSE

til

Simblegård

Simblegårdsvej 6, Klemensker

3782 Klemensker

Gyldighed:

Denne miljøgodkendelse meddeles efter § 12, stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 med senere ændringer.

Miljøgodkendelsen gælder fra annonceringsdatoen den 16. august 2016

DATABLAD

Titel: § 12-miljøgodkendelse til Simblegård

Godkendelsen omfatter: Svineproduktion bestående af 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg) og 3 heste (300-500 kg), svarende til 556,78 DE

Dato for godkendelse: 16. august 2016

Godkendt ejendom: Simblegård

Adresse: Simblegårdsvej 6, Klemensker, 3782 Klemensker

Matrikelnummer og ejerlav: 2a Klemensker

Ejendomsnummer: 4000079439

CVR-/P-nummer: 29807221/1012890237

CHR-nummer: 99662

Ansøger og bedriftsejer: A/S Simblegård v. Lennart Johan Westh og Ingrid Westh, Simblegårdsvej 6, Klemensker, 3782 Klemensker

Kontaktperson: Lennart Johan Westh
Tlf.: 51743895; e-mail: lennart@simblegaard.dk

Konsulent: Kirsten Vogt Kyndesen, Bornholms Landbrug, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby

Tilsynsmyndighed: Bornholms Regionskommune, Center for Teknik og Miljø, Skovløggen 4, Tejn, 3770 Allinge

Kontakt tilsynsmyndighed: Tlf.: 5692 0000; e-mail: tm@brk.dk
Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Samlet vurdering og resumé	7
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	7
1.2 Forhold til eksisterende miljøgodkendelse	7
1.3 Afgørelse og ikke-teknisk resumé	8
1.4 Offentlighed	12
1.5 Klagevejledning	12
2 Generelle forhold	13
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	13
2.2 Meddelelesespligt – DE, ejerforhold, arealer, anlæg	13
2.3 Gyldighed	14
2.4 Retsbeskyttelse	14
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	14
3 Vilkår for § 12-miljøgodkendelsen	15
3.1 Vilkår vedr. indretning og drift	15
3.2 Vilkår vedr. information om ændringer	15
3.3 Vilkår vedr. produktionsomfang.....	15
3.4 Vilkår vedr. gulvtype	15
3.5 Vilkår vedr. lugt.....	16
3.6 Vilkår vedr. hyppig gylleudslusning	16
3.7 Vilkår vedr. foderkorrektion – N og P - etape 1	16
3.8 Vilkår vedr. foderkorrektion – N og P - etape 2	18
3.9 Vilkår vedr. opbevaring af gylle	19
3.10 Vilkår vedr. gylle til aftalearealer	19
3.11 Vilkår vedr. bedste tilgængelige teknik (BAT)	19
3.12 Vilkår vedr. begrænsning af farlige stoffer på IE-brug	20
3.13 Vilkår vedr. anmeldelse af driftsophør af IE-brug.....	20
3.14 Vilkår vedr. renholdelse og hygiejne	20
3.15 Vilkår vedr. gylleopbevaring og -håndtering.....	20
3.16 Vilkår vedr. udbringning af gylle	21
3.17 Vilkår vedr. støjkilder	21
3.18 Vilkår vedr. støv.....	21
3.19 Vilkår vedr. skadedyr.....	21
3.20 Vilkår vedr. overfladevand og spildevand (vaskevand).....	22
3.21 Vilkår vedr. oplag af olie	22
3.22 Vilkår vedr. oplag af affald.....	22

3.23	Vilkår vedr. medicin og pesticider	23
3.24	Vilkår vedr. uheld og risici	23
4	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	24
4.1	Husdyrbrugets bygninger og faste afstandskrav.....	24
4.2	Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	28
5	Produktionsapparatet og driften	31
5.1	Harmoniarealet.....	31
5.2	Husdyrholdet	35
5.3	Staldindretning, ventilation og rengøring.....	36
5.4	Produktion og håndtering af husdyrgødning	39
6	Produktionens ressourceforbrug	43
6.1	Foder og foderopbevaring	43
6.2	Vand	44
6.3	Energi	45
6.4	Diverse hjælpestoffer	46
7	Emissioner, gener og reststoffer fra anlægget	47
7.1	Ammoniak	47
7.2	Ammoniakdeposition-Påvirkning af natur og bilag IV-arter.....	49
7.3	Lugt.....	61
7.4	Støj	66
7.5	Støv	67
7.6	Lys	68
7.7	Fluer og skadedyr.....	68
7.8	Transport.....	69
7.9	Overfladevand og spildevand.....	71
7.10	Affald	72
8	Risici – driftsforstyrrelser eller uheld.....	74
9	Management, egenkontrol og dokumentation.....	76
10	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	79
11	Alternative løsninger og 0-alternativet	84
11.1	Alternative løsninger.....	84
11.2	0-alternativ.....	84
12	Husdyrbrugets ophør	86
13	Samlet vurdering	87
14	Bilag	88
	Bilagsoversigt:	88
	Bilag 1. Anlægstegning med placering af bygninger, tanke, dræn, gyllerør, lys m.m.....	89
	Bilag 2. Anlægstegning med beskrivelse af anlægget og interne transportveje	90

Bilag 3. Placering og indretning af ny stald	91
Bilag 4. udbringningsarealerne og nitratklasser/NFI	92
Bilag 5. Aftalearealer og nitratklasser/NFI.....	93
Bilag 6. Detaljeret beskrivelse af bygningerne på Simblegård.....	94
Bilag 7. OML-beregning – forudsætninger og resultater	96
Bilag 8. Planteliste for overdrevet ved Simblegård	105
Bilag 9. Planteliste for skoven nord for Simblegårds have.....	107
Bilag 10. Planteliste for skoven øst/nordøst for Simblegård	108
Bilag 11. Beredskabsplan og -kort for Simblegård.....	110
Bilag 12. Modtagne høringsvar i 1. og 2. offentlighedsfase	118

1 SAMLET VURDERING OG RESUMÉ

I dette kapitel gives en kort beskrivelse af den ansøgte produktion og forholdet til tidligere meddelte godkendelser eller tilladelser på ejendommen. Miljøgodkendelsens indhold er samlet i et kort resumé. Desuden beskrives grundlaget for afgørelsen samt, hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

A/S Simblegård, Simblegårdsvej 6, Klemensker, 3782 Klemensker, har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af produktionen af slagtesvin på ejendommen Simblegård, Simblegårdsvej 6, Klemensker, 3782 Klemensker, matr. nr. 2a Klemensker m.fl.

Svineproduktionen på Simblegård ønskes ændret fra produktion af smågrise og slagtesvin til produktion udelukkende af slagtesvin. Ændringen ønskes foretaget i to etaper. I første etape omlægges produktionen i de eksisterende smågrisestalde fra smågrise til slagtesvin. I anden etape udvides slagtesvineproduktionen.

Den lovlige produktion på Simblegård er på 12.300 producerede smågrise (7,3-31 kg) og 12.180 producerede slagtesvin (31-109 kg), svarende til 381,99 dyreenheder (DE) beregnet efter de nugældende omregningsfaktorer¹. Denne produktion ændres i etape 1 til 16.200 slagtesvin (30-112 kg), svarende til 457,59 DE og i etape 2 til 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg), svarende til 555,75 DE. Der søges endvidere til 3 årsheste (300-500 kg), svarende til 1,03 DE. Samlet søges der således om 458,63 DE i etape 1 og 556,78 DE i etape 2.

I etape 1 finder udvidelsen sted i det eksisterende staldanlæg, mens der i etape 2 opføres en ny slagtesvinestald på 720 m² og en ny overdækket gyllebeholder på 300 m³. Der er ikke behov for at opføre ny opbevaringskapacitet til foder i forbindelse med udvidelsen.

Ansøgningen indeholder desuden et alternativ, som indebærer, at gyllekøling anvendes til yderligere reduktion af ammoniak i den stald, der renoveres, samt i den nye stald. Der er indsat en effekt på 15 % i 8.760 timer.

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter ikke godkendelse af udbringningsarealer, idet bedriftens ejede og forpagtede arealer drives under Simblegård Mark med selvstændigt CVR-nummer 26512557. Al husdyrgødning fra A/S Simblegård afsættes til Simblegård Mark efter husdyrgødningsaftale. Alle arealerne er derfor indlæst som aftalearealer i hovedansøgningsskema 84809. For at kunne foretage en vurdering af arealerne er der indsendt en særskilt fiktiv ansøgning for Simblegård Mark, der viser fordelingen af arealerne mellem ejede og forpagtede udbringningsarealer og aftalearealer hos tredjemand.

Der forekommer ingen biaktiviteter på ejendommen.

Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø har modtaget ansøgningen om miljøgodkendelse gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 21. maj 2016 (hovedskema nr. 84809 (etape 2) og fiktive skemaer nr. 87936 (etape 1), 88676 (oplysninger om arealer) og 88833 (etape 2 med nudrift fra før anmeldeordning)). Den 26. maj blev ansøgningen suppleret med yderligere 2 fiktive skemaer til beregning af et alternativ til hovedansøgningen (skema nr. 88849 (+ gyllekøling etape 1) og skema nr. 88848 (+ gyllekøling etape 2)).

1.2 FORHOLD TIL EKSISTERENDE MILJØGODKENDELSE

På Simblegård er den nuværende lovlige produktion på 12.300 producerede smågrise (7,3-31 kg) og 12.180 producerede slagtesvin (31-109 kg), svarende til 381,99 DE beregnet efter omregningsfaktorerne i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

¹ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Der er ikke tidligere givet miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelsesloven fra december 2006.

Første miljøgodkendelse blev givet til Simblegård af Hasle kommune den 16. august 1989 i medfør af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Godkendelsen omfattede etablering af en ny produktion på 356 DE slagtesvin efter omregningsfaktorerne på godkendelsestidspunktet. To år senere, den 4. september 1991, meddelte Hasle Kommune et tillæg til miljøgodkendelsen, som tillod en udvidelse af produktionen til 12.135 producerede slagtesvin (standardvægtinterval 25-95 kg), svarende til 400 DE efter omregningsfaktorerne på godkendelsestidspunktet.

I forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen meddelte Bornholms Regionskommune den 13. januar 2005 godkendelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (§ 41b og 41b, stk. 2) til fortsat drift af svineproduktionen på Simblegård med en årlig produktion på 10.350 smågrise (10,2 - 43,6 kg) og 12.363 slagtesvin (44,2 - 101 kg), svarende til 400 DE efter omregningsfaktorerne på tidspunktet for revurderingen. Der er ikke foretaget yderligere revurdering af miljøgodkendelsen. Da nærværende § 12-miljøgodkendelse behandles som en ny samlet godkendelse af husdyrproduktionen på Simblegård, bortfalder behovet for revurdering af den tidligere miljøgodkendelse med revurdering fra 2005.

Efterfølgende har Bornholms Regionskommune givet tilladelse til opførelse af to maskinhaller, en udleveringsssluse (ikke etableret) og to kornsiloer uden krav om miljøgodkendelse.

Endelig har Bornholms Regionskommune den 19. december 2012 truffet afgørelse om, at svineproduktionen på Simblegård kan ændres til at bestå af 12.300 producerede smågrise (7,3 – 31,0 kg) og 12.180 producerede slagtesvin (31 – 109 kg), svarende til 411,99 DE efter omregningsfaktorerne på anmeldelsestidspunktet. Tilladelsen blev givet i henhold til anmeldeordningen "emissionsorienteret produktionstilpasning" ("fulde stalde"), jf. § 19f i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Ved seneste miljøtilsyn på Simblegård den 24. september 2015 blev besætningen opgjort til 11.533 producerede smågrise (7,5–30 kg), 11.362 producerede slagtesvin (30-110 kg) og 3 heste, svarende til 361,80 DE. Tilsynet gav ikke anledning til anmærkninger i forhold til produktionsomfanget.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved de nu ansøgte ændringer i husdyrproduktionen på Simblegård i forhold til den nuværende lovlige produktion og i forhold til den oprindelige nuddriftssituation før tilladelsen efter anmeldeordningen "emissionsorienteret produktionstilpasning", idet det i husdyrgodkendelseslovens § 26, stk. 2 er præciseret, at miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode.

1.3 AFGØRELSE OG IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af svinebesætningen på Simblegård, Simblegårdsvej 6, Klemensker, 3782 Klemensker matr. nr. 2a Klemensker i henhold til § 12, stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt øvrig gældende lovgivning². Godkendelsen omfatter ingen markarealer, da ansøger, A/S Simblegård, hverken driver ejede eller forpagtede markarealer under samme økonomiske enhed med tilhørende CVR-nummer som anlægget til svineproduktion.

Da det er første gang siden ikrafttrædelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i 2006, at der gennemføres godkendelsespligtige ændringer på Simblegård, og husdyrbruget allerede er godkendt efter miljøbeskyttelsesloven til en produktion, som overstiger 210 DE slagtesvin over 30 kg / 2.000 stipladser til fedesvin over 30 kg, behandles sagen som en ny godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med skema nr. 84809 i ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk med tilhørende bilag og øvrigt materiale indsendt af ansøgers konsulent. Som supplement til hovedansøgningen, der omfatter anden og sidste etape af udvidelsen, er der indsendt fem

²Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

fiktive skemaer til beregning af første etape af udvidelsen (skema nr. 87936), forhold omkring markarealerne drevet under Simblegård Mark (skema nr. 88676), effekten af udvidelsen ift. nudriftssituationen før den seneste udvidelse (skema nr. 88833) samt alternative tiltag til ammoniak- og lugtreduktion i både etape 1 (skema nr. 88849) og etape 2 (skema nr. 88848).

Bornholms Regionskommune har efterfølgende oprettet et scenarieskema (nr. 89970) til beregning af ammoniakdeposition til naturarealer.

§ 12-miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de gældende regler på området og miljøgodkendelsens vilkår overholdes.

I nedenstående oversigt (Figur 1) er gengivet indholdet i de mest centrale vilkår, der har særlig betydning for indretningen af produktionen og den daglige drift på Simblegård. Den fulde ordlyd af alle stillede vilkår til produktionen kan ses i kapitel 3.

Figur 1. Resumé af de mest centrale vilkår til produktionen på Simblegård

Produktionsomfang

Svinebruget tillades drevet med en produktion på maksimalt 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg) og 3 årsheste (300-500 kg), svarende til 556,78 DE (Vilkår 3.3.1).

Gulvtyper

I den nye slagtesvinestald (O) skal stierne indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Samme gulvtype skal etableres i den tidligere smågrisestald, der ombygges til slagtesvin (N) (Vilkår 3.4.1 og 3.4.2).

Lugt

Der må maksimalt være slagtesvin på stald med en samlet vægt på 340.800 kg. Desuden må der maksimalt være heste på stald med en samlet vægt på 1.200 kg (den beskrevne produktion i etape 2) (Vilkår 3.5.1). Ventilationsanlægget skal indrettes og drives som beskrevet i miljøgodkendelsen (Vilkår 3.5.2 og 3.5.3).

Hyppig udslusning af gylle

I de eksisterende slagtesvinestalde (J,K,L,M) med fulddrænet gulv og rørdslusningssystem skal gyllen i gyllekanelerne udsluses mindst hver 7. dag. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage (Vilkår 3.6.1).

Foderkorrektioner

Den totale mængde kvælstof (N) ab dyr pr. år fra anlægget i etape 1 skal være mindre end eller lig med **46.769 kg N pr. år** (Vilkår 3.7.1). Den totale mængde kvælstof (N) ab dyr pr. år fra anlægget i etape 2 skal være mindre end eller lig med **56.801 kg N pr. år** (Vilkår 3.8.1).

Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år skal være mindre end eller lig med emissionsgrænseværdien på **10.204 kg P** (Vilkår 3.7.3). Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år skal være mindre end eller lig med emissionsgrænseværdien på **12.393 kg P** (Vilkår 3.8.3).

Opbevaring af svinegylle

Den nye gyllebeholder (Σ), der opføres i etape 2, skal forsynes med fast overdækning i form af betonlåg (Vilkår 3.9.1). De to eksisterende gyllebeholdere (Z og Æ) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt (Vilkår 3.9.2).

Udbringingsarealer

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i de 923,44 ha aftalearealer, der fremgår af ansøgningsskemaets Tabel 1 og Tabel 2 samt Figur 6. Husdyrgødning fra den miljøgodkendte slagtesvineproduktion må kun udbringes på disse arealer på de pågældende bedrifter (Vilkår 3.10.1).

Aftale om afsætning af svinegylle:

Der skal indgås skriftlige aftaler om afsætning af al svinegylle uden for husdyrbruget (Vilkår 3.10.3).

Vær opmærksom på, at ændring af de eksisterende anlæg og etablering af nye ikke må igangsættes, før der er givet byggetilladelse og eventuelt andre nødvendige tilladelser fra Bornholms Regionskommune.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og kommunens bemærkninger til og vurdering af udvidelsen og dens påvirkning af miljøet, naturen og naboer. Derudover er der redegjort for ejendommens anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques).

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Bornholms Regionskommune vurderer desuden, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Nedenstående er et kort resumé af de emner, som godkendelsen omhandler:

Svineproduktionens størrelse og udbringningsarealer

Produktionen på Simblegård udvides fra de nuværende 12.300 smågrise (7,3-31 kg) og 12.180 slagtesvin (31-109 kg), svarende til i alt 381,99 DE til 16.200 slagtesvin (30-112 kg), svarende til 457,59 DE i etape 1 og 19.675 slagtesvin (30-112 kg), svarende til 555,75 DE i etape 2. Der søges endvidere til 3 årsheste (300-500 kg), svarende til 1,03 DE. Samlet søges der således om 458,63 DE i etape 1 og 556,78 DE i etape 2.

Staldanlægget og besætningen på Simblegård drives af A/S Simblegård (CVR-nummer 29807221), mens udbringningsarealerne drives af Simblegård Mark (CVR-nummer 26512557). Harmonikravet opfyldes derfor gennem gylleaftaler med Simblegård Mark.

Til Simblegård Mark hører et udbringningsareal på i alt 570,83 ha, hvoraf 141,01 ha er forpagtet. I ansøgt drift er der derudover indgået gylleaftaler med tredjemand på i alt 229,8 DE. Ingen af Simblegård Marks arealer til udbringning af husdyrgødning eller tredjemandsarealerne er beliggende i nitratklasse, i fosforfølsomt område eller i nitratfølsomt vandindvindingsområde.

Bygningsanlæggets placering i omgivelserne

Landskabeligt er bygningsanlægget på Simblegård placeret i det lettere kuperede landbrugslandskab mellem Hasle og Klemensker. Landskabet er et traditionelt landbrugsområde præget af store og mellemstore gårde med vægt på animalsk produktion og dertil hørende markdrift. I området ligger flere bondeskove samt spredt bebyggelse. Ejendommen er beliggende umiddelbart nord for Simblegårdsvej.

I forbindelse med udvidelsen af slagtesvinebesætningen opføres en ny svinestald i tilknytning til det eksisterende staldanlæg og en mindre gyllebeholder nord for de eksisterende beholdere. Byggestil og byggematerialer bliver som de eksisterende anlæg, og hele produktionsanlægget vil fortsat ligge samlet.

Nybyggerierne ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer og berører ikke fredede eller beskyttede områder. Alle gældende afstandskrav i forhold til beboelser, vandforsyning, søer og vandløb, veje, naboskel m.m. er overholdt for det ansøgte byggeri.

Udvidelsen af anlægget vurderes ikke at være i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller at være en trussel for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder, idet der ved udformningen og placeringen af de nye bygninger er taget de fornødne hensyn.

Produktionens påvirkning af omgivelserne herunder emissioner, transport m.m.

Ammoniakemission og beskyttet natur

Inden for en radius af 1.000 m fra Simblegård er der registreret 10 søer, 2 overdrev, 2 moser og 1 vandløb samt flere potentielt ammoniakfølsomme skove. Nærmeste Natura 2000-område er 'Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne' placeret ca. 5,9 km nordøst for ejendommen. Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev større end 2,5 ha beliggende ca. 6,6 km nordøst for staldanlægget.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de naturområder, som i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan betegnes som kategori 1-, 2- og 3-natur, samt til en sø beliggende inden for 300 m af produktionsanlægget.

Kravene til maksimal total ammoniakdeposition til nærmeste habitatnatur i Natura 2000-området (kategori 1-natur), og til nærmeste overdrev større end 2,5 ha (kategori 2-natur) er overholdt, da totaldepositionen til begge beregnes til 0,1 kg N/ha/år.

Merdepositionen til nærmeste hede og mose overstiger ikke 1 kg N/ha/år, og kommunen kan derfor ikke stille krav om en lavere deposition.

Merdepositionen til nærmeste overdrev og til nærmeste potentielt ammoniakfølsomme skov overstiger 1 kg N/ha/år, hvorfor kommunen har foretaget en nærmere vurdering af, om der er tale om særlige tilfælde, hvor der skal fastsættes vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak.

Bornholms Regionskommune har ud fra husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kriterier vurderet, at det kun er skoven nord-nordvest for Simblegård, som er omfattet af kriterierne for ammoniakfølsom skov og dermed kategori 3-natur, mens skoven nordøst og øst for Simblegård ikke kan betegnes som ammoniakfølsom skov.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overdrevet ligesom alle andre beskyttede naturtyper er af lokal naturmæssig værdi, men at overdrevet ikke vurderes at rumme *særlige* regionale og lokale naturinteresser. Bornholms Regionskommune har ligeledes vurderet, at skoven ligesom andre bornholmske bondeskove er af lokal naturmæssig værdi, men at skoven ved Simblegård ikke vurderes at rumme *særlige* regionale og lokale naturinteresser, og at jordbunden i skoven i øvrigt er naturligt næringsrig. Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at der ikke er tale om særlige tilfælde, hvor der er grundlag for at fastsætte skærpede vilkår om at nedbringe ammoniakdepositionen i forhold til overdrevsarealet og skoven.

Bornholms Regionskommune har ikke kendskab til, at der er registreret bilag IV-arter inden for 300 m af anlægget på Simblegård, men der er tidligere registreret Bilag IV-arten løvfrø i søer beliggende ca. 500 m fra Simblegård. Søer kan potentielt udgøre levesteder for bilag IV-arter som padder, og der er én sø beliggende nærmere end 300 m af Simblegård. Denne påvirkes med en merdeposition på over 1 kg N/ha/år, men idet søen i forvejen er næringsrig, er det kommunens vurdering, at merdepositionen med ammoniak ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søen.

Lugt

Nærmeste byzone/sommerhusområde er Klemensker placeret godt 1.400 m fra staldanlægget på Simblegård. Nærmeste samlede bebyggelse/lokalplanudlagte boligområde er Klemensker Syd godt 1.700 m fra staldanlægget. Nærmeste enkeltbeboelser uden landbrugspligt er Bregneshavevej 1 og Fejlerevej 3 placeret henholdsvis 302 m sydøst og 406 m nord, nordøst for staldanlægget.

Lugtgenekriteriet for den ansøgte produktion i etape 1 opfyldes i forhold til både byzone, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelser under forudsætning af, at teknologien "hyppig gylleudslusning" anvendes i staldsektionerne med fulddrænet gulv.

I etape 2 er det iht. Miljøstyrelsens standardiserede lugtmodel beregnet, at lugtgenekriteriet er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone. I forhold til de to enkeltbeboelser viser en konkret OML lugtberegning, at lugtgenekriteriet er opfyldt under forudsætning af, at der monteres miljømoduler i alle ventilationsafkast, og afkastene på de to nye staldsektioner får en diameter på 0,65 m og en afksthøjde på 1,5 m, svarende til min. 6,7 m over terræn. For alle afkast skal fastsatte ventilationsydelse overholdes. Desuden skal gyllen udsluses mindst en gang om ugen i staldsektionerne med fulddrænet gulv.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af slagtesvineproduktionen på ejendommen forventes at ville medføre en forøgelse i antallet af transportere til og fra Simblegård med op til 19 % i forhold til nudrift især som følge af ekstra bortkørsel af gylle og tilkørsel af dyr og foderkorn.

Andre miljøpåvirkninger

Den ansøgte produktion på Simblegård overholder alle gældende normer og regler for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, regulering af skadedyr og påvirkning af omgivelserne med støj, støv, lys m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, også hvad angår disse faktorer, betragtes som ikke væsentlige.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

For at nedbringe ammoniakudledningen fra husdyrproduktionen på Simblegård bliver den nye stald og den tidligere smågrisestald, der renoveres, indrettet med 25-49 % fast gulv. Størstedelen af den producerede svinegylle vil blive opbevaret i gyllebeholdere med fast overdækning i form af teldug eller betonlåg. Der benyttes desuden en foderkorrektions på 2,78 FE_{sv} pr. kg tilvækst og foderets indhold af fosfor reduceres for at begrænse udskillelsen og dermed tilførslen af fosfor til markerne. Den samlede ammoniakudledning fra produktionen og den totale mængde udskilt fosfor i gødningen overholder de beregnede maksimale emissionsniveauer. Desuden er kravet om BAT-teknologi opfyldt inden for alle dele af produktionen.

I miljøgodkendelsen er desuden beskrevet et alternativ, hvor gyllekøling anvendes som et frivilligt tiltag til reduktion af ammoniakudledningen. Ved opførelsen af den nye slagtesvinestald og i forbindelse med ombygningen af den tidligere smågrisestald nedstøbes køleslanger i gyllekanalerne. Hvis varmepumpen leverer en gennemsnitlig køleeffekt på 16,0 W pr. m² i 8.760 timer pr. år opnås en yderligere ammoniakreduktion på 15 % fra disse stalde.

Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler og ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Det vurderes, at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

1.4 OFFENTLIGHED

Bornholms Regionskommune offentliggjorde den 24. maj 2016, at kommunen havde modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til Simblegård. Fristen for at komme med idéer, forslag og bemærkninger til projektet var 2 uger fra annonceringsdatoen. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Siden offentliggørelsen har ansøger indsendt en ændring til ansøgningen, idet der udover den ansøgte slagtesvinestald ønskes opført en overdækket gyllebeholder på 300 m³ i tilknytning til de eksisterende beholdere på Simblegård.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 5. juli 2016 sendt i høring ved, at udkastet blev lagt offentligt tilgængeligt på Bornholms Regionskommunes hjemmeside, og ved udsendelse af brev med information herom til ansøger selv, ejere af forpagtede arealer og aftalearealer, naboer og andre berørte (ejere af ejendomme inden for konsekvenszonen på 1103 m og ejere af nabomatrikler til ejendommen, hvor husdyrbruget er placeret) samt en række organisationer og myndigheder, der har anmodet herom.

Der var en frist på 6 uger til at kommentere udkastet frem til og med den 15. august 2016. Der indkom to skriftlige høringssvar. De indkomne bemærkninger gav ikke anledning til justeringer i miljøgodkendelsen.

1.5 KLAGEVEJLEDNING

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af afgørelsens adresat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

En eventuel klage skal sendes via Klageportalen, som der findes link til på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID, og klagen skrives direkte i portalen. Det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen undervejs. Klagen sendes gennem Klageportalen til Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø, som videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen ved at sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Anmodningen videresendes herefter til Natur- og Miljøklagenævnet, som afgør, om den kan imødekommes.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret betales med et betalingskort i Klageportalen. Klagen bliver ikke sendt videre, før gebyret er betalt, og klager har endeligt godkendt klagen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Natur- og Miljøklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen

Klagefristen udløber den 13. september 2016, dvs. 4 uger fra den 16. august 2016, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside www.brk.dk/indflydelse-politik/hoeringer.

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

2 GENERELLE FORHOLD

I dette kapitel beskrives den planlagte indretning af husdyrbruget samt en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen såsom underretning af tilsynsmyndigheden, godkendelsens gyldighed og retsbeskyttelse.

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Simblegård, Simblegårdsvej 6, 3782 Klemensker, matr. nr. 2a Klemensker m.fl. Ejendommen ejes af Lennart Johan Westh og Ingrid Westh og drives under A/S Simblegård, der er registreret med CVR-nummer 29807221 og P-nummer 1012890237. Simblegård er en svineproduktionsejendom, og besætningen på ejendommen er registreret i det Centrale HusdyrbrugsRegister med CHR-nummer 99662.

Produktionen på Simblegård ønskes udvidet fra 381,99 DE til i alt 556,78 DE. Udvidelsen ønskes foretaget i to etaper.

I nudrift produceres 12.300 smågrise (7,3-31 kg) og 12.180 slagtesvin (31-109 kg), svarende til 381,99 DE. I etape 1 ønskes denne produktion ændret og udvidet til 16.200 slagtesvin (30-112 kg), svarende til 457,59 DE og i etape 2 udvides til 19.675 slagtesvin (30-112 kg), svarende til 555,75 DE. Der søges endvidere til 3 årsheste (300-500 kg), svarende til 1,03 DE. Samlet søges der således om 458,63 DE i etape 1 og 556,78 DE i etape 2.

Udvidelsen i etape 1 foretages i eksisterende bygninger. I etape 2 opføres en ny slagtesvinestald med udleveringsrum samt en ny gyllebeholder.

Udover Simblegård ejer Lennart Westh otte andre landbrugsejendomme, heraf én sammen med Ingrid Westh, samt en bygningsløs ejendom på Vystebyvej 2B, 3790 Hasle. På to af ejendommene, Stålegård, Kirkebyvej 28, 3700 Rønne og Boesgård, Årsballevej 4, 3782 Klemensker, er der svinebesætninger ligeledes ejet af A/S Simblegård. Stålegård fik i 2013 miljøgodkendelse til en årlig produktion af 14.000 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 415,6 DE beregnet efter omregningsfaktorerne på godkendelsestidspunktet og 383,03 DE efter den nugældende DE-beregning. På Boesgård er der i 2016 anmeldt skift i dyretype og givet tilladelse til produktion af 2.659 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 72,75 DE.

Der er mellem 3,5 og 4 km fra produktionsanlægget på Simblegård til anlæggene på Boesgård og Stålegård. På baggrund af afstanden og da anlæggene hverken er teknisk eller forureningsmæssigt forbundne, behandles de som adskilte anlæg i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Alle dyrkningsarealerne tilhørende Simblegård og de ni øvrige ejendomme drives af Simblegård Mark (CVR-nummer 26512557 og P-nummer 1008998791). Arealet til udbringning af husdyrgødning er på i alt 570,83 ha, hvoraf 141,01 ha er forpagtet. Der er herudover indgået en række gylleaftaler, svarende til afsætning af i alt 229,8 DE. Husdyrgødningen fra svineproduktionerne vil blive fordelt på de ejede og forpagtede arealer og arealer med gylleaftale.

Husdyrgødningen fra produktionen på Simblegård vil blive opbevaret i de eksisterende gyllebeholdere på Simblegård samt i en ny beholder på 300 m³, der opføres i etape 2 nord for de eksisterende beholdere. Overskud af husdyrgødning flyttes til beholdere ejet eller forpagtet af Simblegård Mark.

Ændringerne i etape 1 iværksættes, så snart godkendelsen foreligger. De forventes afsluttet inden for få måneder og tages i brug umiddelbart efter. Etablering af den nye stald i etape 2 iværksættes inden for 5 år.

Der udøves ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – DE, EJERFORHOLD, AREALER, ANLÆG

Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

- Når besætningen er oppe på 556,78 DE: 19.675 slagtesvin (30-112 kg) og 3 årsheste (300-500 kg).
- Besætningens/produktionens størrelse den 16. august 2018 (2 år efter godkendelsesdato)
- Besætningens/produktionens størrelse den 16. august 2021 (5 år efter godkendelsesdato)

Hvis der sker ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal det meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø) senest 1 måned efter, at ændringen er sket (Vilkår 3.2.1).

Hvis der sker ændringer med hensyn til bedriftens aftalearealer til udbringning af husdyrgødningen, skal dette anmeldes til Bornholms Regionskommune inden gødningsplanårets begyndelse den 1. august. Nye arealer inden for samme kategori - hhv. ejede/forpagtede arealer og aftalearealer - kan normalt erstatte arealer i denne § 12-miljøgodkendelse, hvis de nye arealer har mindst samme omfang og ikke er mere sårbare. Bornholms Regionskommune skal i hvert tilfælde vurdere, om ændringerne kan gennemføres inden for rammerne af denne miljøgodkendelse. Ændringerne må ikke sættes i værk, før Bornholms Regionskommune har accepteret dem (Vilkår 3.10.5). Anmeldelsen skal udarbejdes og indsendes til kommunen via www.husdyrgodkendelse.dk eller gennem et andet digitalt system, der opfylder kravene, jf. § 6 i bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø stiller vilkår om, at ved større vedligeholdelsesarbejder på anlægget (staldinventar, ventilationsanlæg, foder- og gødningsopbevaringsanlæg og lignende) skal den valgte løsning leve op til bedste tilgængelige teknik (BAT). Arbejdet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø, som vurderer, om kravet om BAT er opfyldt (Vilkår 3.11.5). Formålet er at sikre, at der fremover anvendes den på det pågældende tidspunkt bedste tilgængelige teknologi også ved ændringer, der ellers ikke kræver godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven (Vilkår 3.2.2).

2.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Miljøgodkendelsen anses for udnyttet, når ombygnings- og anlægsarbejderne er iværksat inden fristens udløb, og de færdiggøres i et rimeligt tempo. Etape 2 skal være udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse, ellers bortfalder denne del af miljøgodkendelsen.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Produktionen må dog hvert år være op til 15 % mindre end den angivne produktion, uden at dette får konsekvenser for miljøgodkendelsen.

Hvis ikke miljøgodkendelsen er opfyldt, eller miljøgodkendelsens vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af miljøgodkendelsen bortfalder.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 16. august 2024. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud, før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt efter husdyrgodkendelsesloven. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024.

3 VILKÅR FOR § 12-MILJØGODKENDELSEN

§ 12-miljøgodkendelsen meddeles på følgende specifikke og generelle vilkår, som også fremgår af de enkelte afsnit i miljøredegørelsen. De specifikke vilkår er skærpede krav i forhold til gældende lovgivning eller krav, som stilles pga. virksomhedens art eller beliggenhed. De generelle vilkår er bestemmelser, der gælder generelt for landbrugsdrift, også for landbrugsvirksomheder, som ikke er miljøgodkendt efter miljøbeskyttelses- eller husdyrgodkendelsesloven.

Virksomheden skal drives i overensstemmelse med godkendelsens vilkår og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning.

Specifikke vilkår:

3.1 VILKÅR VEDR. INDRETNING OG DRIFT

- 3.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3.1.3 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

3.2 VILKÅR VEDR. INFORMATION OM ÆNDRINGER

- 3.2.1 Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
- 3.2.2 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

3.3 VILKÅR VEDR. PRODUKTIONSOMFANG

- 3.3.1 Svinebruget må drives med en produktion på maksimalt 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg) og 3 årsheste (300-500 kg), svarende til i alt 556,78 DE. Produktionen tillades ændret og udvidet i 2 etaper:
 - Etape 1:** 16.200 producerede slagtesvin (30-112 kg) og 3 årsheste (300-500 kg), svarende til i alt 458,63 DE.
 - Etape 2:** 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg) og 3 årsheste (300-500 kg), svarende til i alt 556,78 DE.

3.4 VILKÅR VEDR. GULVTYPE

- 3.4.1 I den nye slagtesvinestald (O) skal stierne indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.
- 3.4.2 Gulvtypen i den eksisterende smågrisestald, der indrettes til slagtesvin (N), skal indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.

3.5 VILKÅR VEDR. LUGT

- 3.5.1 Det skal på tilsynsmyndighedens forlangende godtgøres, at der på Simblegård maksimalt er slagtesvin på stald med en samlet vægt på 340.800 kg. Dette vilkår kan opfyldes ved, at der i staldene maksimalt er 4.800 slagtesvin med en gennemsnitlig vægt på 71,0 kg, svarende til en årlig produktion på 19.675 slagtesvin i vægtklassen 30-112 kg. Desuden må der maksimalt være heste på stald med en samlet vægt på 1.200 kg (den beskrevne produktion i etape 2).
- 3.5.2 Afkasthøjde, afkastdiameter og ventilationsydelse skal være i overensstemmelse med forudsætningerne lagt til grund for OML-Multi beregningen. Følgende skal opfyldes:
- Eksisterende slagtesvinestald: Stald (J, K, L):** 30 stk. afkast Ø630 med en ydelse på hver 8.200 m³/h. Afkasthøjde mindst 5,8 m over terræn, hvoraf selve afkastskorstenen udgør 0,6 m.
- Eksisterende slagtesvinestald: Stald (M vest):** 5 stk. afkast Ø630 med en ydelse på hver 8.200 m³/h. Afkasthøjde mindst 5,6 m over terræn, hvoraf selve afkastskorstenen udgør 0,6 m.
- Eksisterende slagtesvinestald: Stald (M øst):** 3 stk. afkast Ø820 med en ydelse på hver 14.945 m³/h. Afkasthøjde mindst 6,0 m over terræn, hvoraf selve afkastskorstenen udgør 1,0 m.
- Tidligere smågrisestald: Stald (N):** 8 stk. afkast Ø620 med en ydelse på 10.760 m³/h. Afkasthøjde mindst 6,1 m over terræn, hvoraf selve afkastskorstenen udgør 1,2 m.
- Ny slagtesvinestald: Stald (O):** 6 stk. afkast Ø650 med en ydelse på hver 15.900 m³/h. Afkasthøjde mindst 6,7 m over terræn, hvoraf selve afkastskorstenen udgør 1,5 m.
- 3.5.3 Som forudsat i OML-beregningen skal der isættes miljøkryds/ensretter i alle afkast i både de eksisterende slagtesvinestalde (J,K,L,M) og de nye staldafsnit, dvs. den tidligere smågrisestald (N) og den nye slagtesvinestald (O). Effekten af miljøkryds/ensretter i form af øget afkasthastighed skal svare til en reduktion i afkastenes indre diameter på 30 % samt 30 cm forøgelse af afkasthøjden.
- 3.5.4 Eventuelle ændringer i ventilationsforholdene eller andet, der har indflydelse på staldanlæggets lugtgeneafstande, skal meddeles tilsynsmyndigheden, som kan kræve en ny OML-beregning, som dokumenterer, at lugtgeneafstandene fortsat er overholdt.
- 3.5.5 Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

3.6 VILKÅR VEDR. HYPPIG GYLLEUDSLUSNING

Indretning og drift

- 3.6.1 I de eksisterende slagtesvinestalde (J,K,L,M) med fulddrænet gulv og rørudslusningssystem skal gyllen i gyllekanalerne udsluses mindst hver 7. dag. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

Egenkontrol

- 3.6.2 Pumpen for rørudslusningssystemet skal være tilsluttet en datalogger, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med ovenstående vilkår 3.6.1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

3.7 VILKÅR VEDR. FODERKORREKTION – N OG P - ETAPE 1

- 3.7.1 Den totale mængde kvælstof (N) ab dyr pr. år fra anlægget i etape 1 - beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **46.769 kg N pr. år.**

3.7.2 "Kg N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning og værdierne i tabellen:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv}/\text{kg tilvækst} \times \text{gram råprotein}/FE_{sv}/6.250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst}).$$

Faktor	Værdi (ansøgt drift)
Antal producerede slagtesvin	16.200
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	112
FE _{sv} pr. kg tilvækst	2,78
Gram råprotein pr. FE _{sv}	145,70
Gram fosfor pr. FE _{sv}	4,73

Konkret beregning for Simblegård - total mængde N ab dyr pr. år for slagtesvin:

$$16.200 \times ((112 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,78 \text{ FE/kg tilvækst} \times 145,70 \text{ g råprotein}/FE_{sv} / 6250) - ((112 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst}) = 46.769 \text{ kg N pr. år.}$$

Der kan anvendes andre kombinationer af FE_{sv} pr. kg tilvækst og råprotein pr. FE_{sv} end den beskrevne, så længe den totale mængde N ab dyr pr. år er mindre end 46.769 kg N pr. år.

3.7.3 Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år - beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antallet af producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **10.204 kg P**, som anses for opnåeligt ved anvendelse af BAT.

3.7.4 "Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning og værdierne i ovenstående tabel:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv}/\text{kg tilvækst} \times \text{g P}/FE_{sv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P/kg tilvækst}).$$

Konkret beregning for Simblegård - total mængde P ab dyr pr. år for slagtesvin:

$$16.200 \times ((112 - 30) \times 2,78 \text{ FE}_{sv} / \text{kg tilvækst} \times 4,73 \text{ g fosfor}/FE_{sv}/1000) - ((112 - 30) \times 0,0055 \text{ kg P/kg tilvækst}) = 10.167 \text{ kg P pr. år.}$$

Der kan anvendes andre kombinationer af FE_{sv} pr. kg tilvækst og g fosfor pr. FE_{sv} end den beskrevne, så længe den totale mængde P ab dyr pr. år er mindre end 10.204 kg P pr. år.

3.7.5 Der skal føres logbog/produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå: Antal producerede slagtesvin, gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt), foderforbrug pr. kg tilvækst og det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FE_{sv} i de anvendte foderblandinger.

3.7.6 Dokumentation i forbindelse med overholdelse af vilkåret om maksimalt udskilt kvælstof og fosfor skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 1. august år 1 til 15. februar år 3 (f.eks. 1. august 2016 til 15. februar 2018). Dokumentationen skal som minimum omfatte fakturaer på køb og salg af dyr, slagterifregning/opgørelse fra slagteriet, effektivitetskontrol, fakturaer på indkøbt foder og oplysninger i logbog om de anvendte foderblandinger.

3.7.7 Foderoptimering (blandeforskrift) skal laves mindst én gang årligt, og skal opdateres i forbindelse med væsentlige ændringer som f.eks. brug af ny råvare.

3.7.8 Logbogen/-produktionskontrollen, indlægssedler samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.8 VILKÅR VEDR. FODERKORREKTION – N OG P - ETAPE 2

3.8.1 Den totale mængde kvælstof (N) ab dyr pr. år fra anlægget i etape 2 - beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **56.801 kg N pr. år**.

3.8.2 "Kg N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning og værdierne i tabellen:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv}/\text{kg tilvækst} \times \text{gram råprotein}/FE_{sv}/6.250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst})$.

Faktor	Værdi (ansøgt drift)
Antal producerede slagtesvin	19.675
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	112
FE _{sv} pr. kg tilvækst	2,78
Gram råprotein pr. FE _{sv}	145,70
Gram fosfor pr. FE _{sv}	4,73

Konkret beregning for Simblegård - total mængde N ab dyr pr. år for slagtesvin:

$19.675 \text{ producerede slagtesvin} \times ((112 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,78 \text{ FE/kg tilvækst} \times 145,70 \text{ g råprotein}/FE_{sv} / 6250) - ((112 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst}) = 56.801 \text{ kg N pr. år}$.

Der kan anvendes andre kombinationer af FE_{sv} pr. kg tilvækst og råprotein pr. FE_{sv} end den beskrevne, så længe den totale mængde N ab dyr pr. år er mindre end 56.801 kg N pr. år.

3.8.3 Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år - beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antallet af producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **12.393 kg P**, som anses for opnåeligt ved anvendelse af BAT.

3.8.4 "Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning og værdierne i ovenstående tabel:

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv}/\text{kg tilvækst} \times \text{g P}/FE_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P/kg tilvækst})$.

Konkret beregning for Simblegård - total mængde P ab dyr pr. år for slagtesvin:

$19.675 \text{ producerede slagtesvin} \times ((112 - 30) \times 2,78 \text{ FE}_{sv} / \text{kg tilvækst} \times 4,73 \text{ g fosfor}/FE_{sv} / 1000) - ((112 - 30) \times 0,0055 \text{ kg P/kg tilvækst}) = 12.341 \text{ kg P pr. år}$.

Der kan anvendes andre kombinationer af FE_{sv} pr. kg tilvækst og g fosfor pr. FE_{sv} end den beskrevne, så længe den totale mængde P ab dyr pr. år er mindre end 12.393 kg P pr. år.

3.8.5 Der skal føres logbog/produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå: antal producerede slagtesvin, gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt), foderforbrug pr. kg tilvækst, det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FE_{sv} i de anvendte foderblandinger

3.8.6 Dokumentation i forbindelse med overholdelse af vilkåret om maksimalt udskilt kvælstof og fosfor skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 1. august år 1 til 15. februar år 3 (f.eks. 1. august 2016 til 15. februar 2018). Dokumentationen skal som minimum omfatte fakturaer på køb og salg af dyr, slagteriafregning/opgørelse fra slagteriet, effektivitetskontrol, fakturaer på indkøbt foder og oplysninger i logbog om de anvendte foderblandinger.

3.8.7 Foderoptimering (blandeforskrift) skal laves mindst én gang årligt, og skal opdateres i forbindelse med væsentlige ændringer som f.eks. brug af ny råvare.

- 3.8.8 Logbogen/-produktionskontrollen, indlægssedler samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.9 VILKÅR VEDR. OPBEVARING AF GYLLE

- 3.9.1 Den nye gyllebeholder (Σ), der opføres i etape 2, skal forsynes med fast overdækning i form af betonlåg.
- 3.9.2 De to eksisterende gyllebeholdere (Z og Æ) skal være forsynet med fast overdækning i form af telt-overdækning med indvendigt skørt.
- 3.9.3 Åbning af teltdugen/betonlåget må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 3.9.4 Skader på teltoverdækningen/betonlåget skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.
- 3.9.5 Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen/betonlåget noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.10 VILKÅR VEDR. GYLLE TIL AFTALEAREALER

- 3.10.1 Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i de 923,44 ha aftalearealer, der fremgår af ansøgningskemaets Tabel 1 og Tabel 2 samt Figur 6. Husdyrgødning fra den miljøgodkendte slagtesvineproduktion må kun udbringes på disse arealer på de pågældende bedrifter. Der kan i alt overføres husdyrgødning op til det gældende harmonikrav for svin/modtaget husdyrgødning på 1,4 DE/ha.
- 3.10.2 Der må ikke udbringes husdyrgødning på den del af bedriftens ejede areal, som er beliggende i nitratfølsomt vandindvindingsområde. Marken med matr. nr. 18a og 78n, Klemensker skal derfor opdeles i en delmark, som kun må tildeles handelsgødning, og en delmark (mark 89-0 på 20,47 ha), som må tildeles husdyrgødning. Opdelingen skal foretages som det fremgår af Figur 4 og Figur 5 i miljøgodkendelsen. Ved tilsyn på ejendommen skal overholdelse af vilkåret dokumenteres ved udskrift fra GPS i gyllevogn/traktor.
- 3.10.3 Der skal indgås skriftlig aftale om afsætning af svinegylle uden for husdyrbruget. Aftalen skal som minimum indeholde følgende oplysninger: leverandørens og modtagers navn, adresse og CVR-nummer, samt hvor mange dyreenheder og hvor mange kg kvælstof og fosfor, som aftalen omfatter.
- 3.10.4 Dokumentation i form af overførselsaftaler om husdyrgødning (af mindst 1 års varighed) skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
- 3.10.5 Ændringer i udbringningsarealet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, der vurderer, om de nye arealer er mere sårbare end de nuværende. Fristen for anmeldelse af nye arealer er 1. august forud for den planperiode, hvor arealerne ønskes anvendt.

3.11 VILKÅR VEDR. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

- 3.11.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedste tilgængelige teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaring.
- 3.11.2 Ved erstatning af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at erstatningen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

- 3.11.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 3.11.4 Vaske- og drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås
- 3.11.5 Ved større vedligeholdelsesarbejder på anlægget (staldinventar og lignende) skal den valgte løsning leve op til bedste tilgængelige teknik (BAT). Arbejdet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø, der vurderer, om kravet om BAT er opfyldt. Arbejdet må ikke påbegyndes, inden kommunen har givet skriftlig tilladelse til dette.

3.12 VILKÅR VEDR. BEGRÆNSNING AF FARLIGE STOFFER PÅ IE-BRUG

- 3.12.1 Anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen skal begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

3.13 VILKÅR VEDR. ANMELDELSE AF DRIFTSOPHØR AF IE-BRUG

- 3.13.1 Ophører driften på husdyrbruget, skal den driftsansvarlige inden for en frist på 4 uger anmelde ophøret til Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø samt gøre rede for, om der ved driften har været anvendt stoffer, der har kunnet give anledning til jord- eller grundvandsforurening.

Generelle vilkår:

3.14 VILKÅR VEDR. RENHOLDELSE OG HYGIEJNE

- 3.14.1 Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.

3.15 VILKÅR VEDR. GYLLEOPBEVARING OG -HÅNDTERING

- 3.15.1 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
- 3.15.2 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.15.3 Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen afbrydes.
- 3.15.4 Hvis der ved en eller flere af gyllebeholderne er etableret fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så pumpen ikke kan startes utilsigtet.
- 3.15.5 Hvis der er monteret fjernbetjent pumpeudstyr på en eller flere af gyllebeholderne, skal der være monteret en anordning, der sikrer, at pumpen slår fra automatisk, når der er pumpet, hvad der svarer til indholdet af en gyllevogn. Der kan alternativt etableres en anordning, som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet.

3.16 VILKÅR VEDR. UDBRINGNING AF GYLLE

- 3.16.1 Transport af gylle til opbevaringsbeholder eller aftalearealer må ikke foregå gennem byzone på lørdage samt søn- og helligdage.

3.17 VILKÅR VEDR. STØJKILDER

- 3.17.1 Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

- 3.17.2 Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
- 3.17.3 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
- 3.17.4 Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 3.17.1 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma. I våde høstår kan behovet for tørring af korn og andre afgrøder være så stort, at det er nødvendigt at lade blæsere køre i døgndrift. Særligt ved køling af korn kan det være nødvendigt at gøre det om natten, da temperaturen om dagen er for høj til, at der kan køles.

3.18 VILKÅR VEDR. STØV

- 3.18.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

3.19 VILKÅR VEDR. SKADEDYR

- 3.19.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk). Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.19.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

3.20 VILKÅR VEDR. OVERFLADEVAND OG SPILDEVAND (VASKEVAND)

- 3.20.1 Tagvand kan efter tilladelse ledes direkte til vandløb eller sø. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer skal passere et veldimensioneret sandfang inden udledning til dræn, vandløb eller sø (kræver særskilt tilladelse).
- 3.20.2 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.
- 3.20.3 Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn, dog skal vandet inden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olieudskiller.
- 3.20.4 Vask af maskiner, sprøjte og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjtemiddelrester, skal foregå på støbt plads, der er uigennemtrængelig for fugt, og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske i overensstemmelse med bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

3.21 VILKÅR VEDR. OPLAG AF OLIE

- 3.21.1 Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 3.21.2 Olietanke skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
- 3.21.3 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 3.21.4 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3.22 VILKÅR VEDR. OPLAG AF AFFALD

- 3.22.1 Arealer omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
- 3.22.2 Affald skal opbevares og bortskaffes efter BOFA I/S' affaldsregulativer.
- 3.22.3 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af BOFA I/S' affaldsregulativer (haveaffald).
- 3.22.4 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter BOFA I/S' regulativer.
- 3.22.5 Indtil afhentning skal døde produktionsdyr opbevares på en måde, der sikrer dem mod ådselædende dyr, og under sådanne forhold, at opbevaringen ikke medfører risiko for spredning af smitstoffer. For at forebygge smittespredning skal opbevaringsfaciliteten være placeret i passende afstand fra offentlig vej, produktionsbygninger og arealer med produktionsdyr. Opbevaringsfaciliteten skal være placeret ved fast tilkørselsvej.
- 3.22.6 Affald bør sorteres i containere opstillet på ejendommen.

3.22.7 Olie- og kemikalieaffald skal opbevares i egnet emballage og skal stå på støbt areal. Oplagspladsen skal være under tag.

3.22.8 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

3.23 VILKÅR VEDR. MEDICIN OG PESTICIDER

3.23.1 Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

3.23.2 Rester af lægemidler og brugte kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.

3.23.3 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

3.23.4 Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om olie- og kemikalieaffald.

3.24 VILKÅR VEDR. UHELD OG RISICI

3.24.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.

3.24.2 Der skal foreligge en beredskabsplan for Simblegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på ejendommen og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.

3.24.3 Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette kapitel beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

4.1 HUSDYRBRUGETS BYGNINGER OG FASTE AFSTANDSKRAV

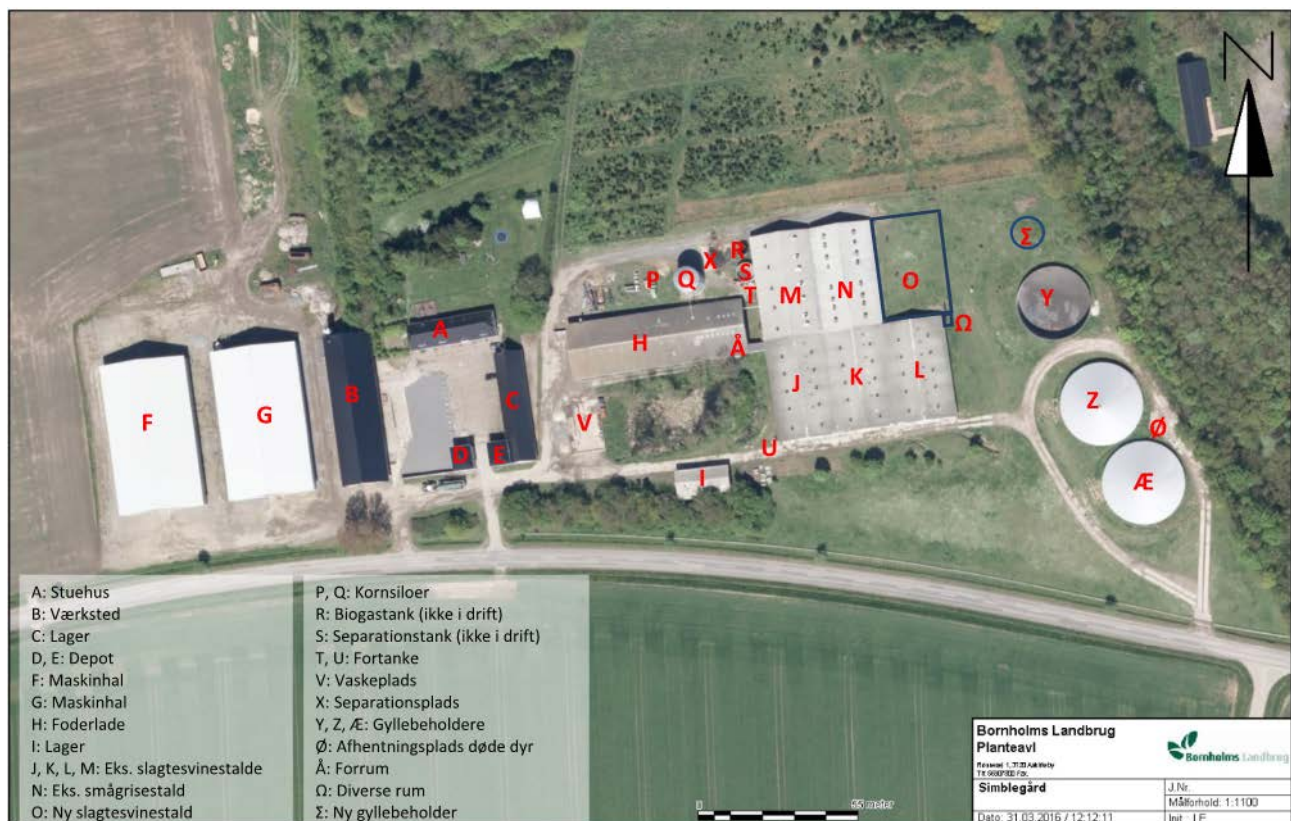
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bygningerne på Simblegård ligger samlet over en strækning på 350 m langs Simblegårdsvej. Fra hovedadgangsvejen Simblegårdsvej er der en ca. 25 m lang privatvej til det gamle bygningsæt. Adgangen til maskinhallerne samt til stalde og gyllebeholdere sker via to privatveje til arbejdskørsel.

I forbindelse med udvidelsen/ændringerne i etape 1 bibeholdes alle de eksisterende stalde og øvrige bygninger. Der foretages ingen udvendige ændringer af bygningerne. I etape 2 opføres en ny slagtesvinestald i forlængelse af den eksisterende stald længst mod øst og en ny overdækket gyllebeholder på 300 m³ nord for de eksisterende beholdere.

Placeringen af stuehus, staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger m.v. på Simblegård er vist på anlægstegningen i Figur 2.

Figur 2. Placering af stuehus og driftsbygninger inkl. opbevaringsanlæg samt befæstede arealer

Beskrivelse af eksisterende og nye bygninger:

Stuehuset og det oprindelige bygningsæt omkranser gårdspladsen og er opført i mursten med hvidpudsede facader og med sort tegltag.

Foto 1. Indkørslen til Simblegård med stuehuset i baggrunden

Vest for det oprindelige bygningsæt ligger to maskinhaller opført inden for de seneste ca. 10 år. De to maskinhaller er i hvide og røde metalplader og med hvidt ståltag.

Foto 2. Simblegård set fra syd - maskinhaller og værksted m.m.

Øst for ligger de eksisterende staldbygninger og foderopbevaringsfaciliteter. Staldbygningerne er opført i hvide betonelementer og med eternittag. Foder- og maskinladen er i hvide metalplader og har eternittag. Kornsiloeerne er i metal. Længere mod øst ligger de 3 eksisterende gyllebeholdere, hvoraf to er overdækkede. Gyllebeholderne er opført i betonelementer.

Foto 3. De tre gyllebeholdere - to med og en uden teltoverdækning

Den nye slagtesvinestald inkl. udleveringsrum opføres mod nordøst i forlængelse af de eksisterende staldbygninger. Stalden opføres i hvide betonelementer og eternittag. Bygningens mål bliver 24,4 m x 36,2 m med en højde på 6,9 m. Taghældningen bliver 15 grader. På tagfladen placeres 6 ventilationsafkast, som bliver 1,5 m høje.

Udleveringsrummet udgør de yderste 4,3 m af bygningen. Rummet får en længde på 42,6 m. Se detailtegninger af stalden i Bilag 3.

Der opføres et diverse rum umiddelbart syd for udleveringsrummet. Rummet bliver på 4,3 m x 4,2 m.

Foto 4. Staldbygning, der forlænges med ny slagtesvinestald mod nord

Den nye gyllebeholder på 300 m³ placeres øst for den nye stald og nord for de eksisterende beholdere. Gyllebeholderen opføres i betonelementer med betonlåg. Beholderen får en diameter på 10 m og bliver 4 m dyb, heraf ca. 2 m over terræn.

En nærmere beskrivelse af alle bygninger i form af grundplan, højde, materialer og funktion fremgår af Bilag 5.

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Simblegård ligger i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden mere end 50 m.

Nærmeste byzone er Klemensker og nærmeste lokalplanudlagte boligområde ligger nordvest for byzonen ca. 1,4 km øst for Simblegård. Nærmeste sommerhusområde ligger ved Tofte ca. 3,5 km sydvest for ejendommen.

Nærmeste nabo til Simblegård er Fejlerevej 4, 3782 Klemensker, der er en ejendom på over 2 ha og noteret som landbrugsejendom. Beboelsen på ejendommen er placeret ca. 190 m øst for nærmeste gyllebeholder og ca. 250 m øst for nærmeste staldbygning.

Fejlerevej 1, beliggende ca. 60 m fra den nye gyllebeholder, er en bygning på Simblegårds hovedmatrikel, som Generalstaben har tinglyst råderet over.

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder kun for nybyggeri. De angivne afstande er derfor opmålt i forhold til hhv. den projekterede staldbygning og den nye gyllebeholder. Figur 3 viser forholdene i nærområdet ved Simblegård.

Afstand til ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m): Der er ingen vandboring på Simblegård. Nærmeste enkeltindvinder findes på ejendommen Solvang, Fejlerevej 8, 3782 Klemensker i en afstand af ca. 510 m.

Afstand til almene vandforsyningsanlæg (50 m): Klemensker Vandværk ligger på Søsende 15 1,5 km sydøst for Simblegård. Hasle Vandværk ligger på Simblegårdsvej 24 2,4 km mod vest. Nærmeste aktive vandboring eller reserveboring til alment vandværk ligger 1,4 - 1,5 km mod sydøst (DGU nr. 244.553 og 244.526).

Vandløb, søer og dræn (15 m): Godt 300 m nordvest for stalden løber en åben grøft, der leder til Samsings Å. Afstanden til søen midt i gårdanlægget er ca. 53 m til den nye stald og mere end 100 m til den nye gyllebeholder. Drænledningen fra den nordligste gyllebeholder og under de eksisterende stalde (J, K, L) er et lukket og tæt rør. Afstanden til nærmeste permeable dræn er derfor over 15 m.

Offentlig vej eller privat fællesvej (15 m): Den nye stald og gyllebeholderen opføres hhv. ca. 80 m og 113 m fra offentlig vej (Simblegårdsvej).

Levnedsmiddelvirksomhed (25 m): Der er ingen levnedsmiddelvirksomheder på eller i nærheden af ejendommen.

Beboelse på samme ejendom (15 m): Fra stuehuset er der ca. 130 m til den nye staldbygning.

Naboskel (30 m): Der er ca. 185 m til skellet til matrikel nr. 61k Klemensker tilhørende ejendommen Fejlerevej 4, 3782 Klemensker.

Figur 3. Beliggenheden af nærmeste offentlige vej, naboskel, sø, grøft og nærmeste permeable drænledning omkring anlægget

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets projekterede anlæg og de eksisterende anlæg, som udvidelse eller ændringer skal gennemføres i, ligger alle mere end de krævede 50 m fra det nærmeste punkt i områder og ved beboelse omfattet af § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Bornholms Regionskommune konkluderer derfor, at de gældende afstandskrav i forhold til omkringboende er overholdt.

De generelle afstandskrav til vandforsyning, søer og vandløb, veje, levnedsmiddelvirksomhed, skel og beboelse på samme ejendom i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt, når den nye slagtesvinestald og gyllebeholderen placeres som beskrevet og ansøgt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

4.2 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER OG PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Simblegård ligger mellem Klemensker og Hasle langs landevejen mellem de to byer. Landskabet omkring ejendommen er et lettere kuperet landbrugslandskab med en kombination af store dyrkede marker, enkeltstående eller rækker af træer og buske langs grøfter, veje og markskel samt en del små vandhuller spredt i landskabet. I området ligger flere bondeskove og skråningerne i sprækkedalene, der løber fra nordvest til sydøst, er skovbevoksede, bl.a. arealerne ned mod Bagge Å og Samsings Å. Simblegård er omkranset af et fredskovområde nord og øst for ejendommen. Inden for en radius af 3 km ligger en håndfuld andre store svine- eller kvægbrug samt en del små hobbyprægede husdyrbrug og øvrig spredt bebyggelse.

Foto 5. Anlægget på Simblegård og omgivelserne set fra sydvest

Foto 6. Simblegård set fra nord ved Fejlerevej nr. 5

I det følgende beskrives beliggenheden af det ansøgte byggeri på Simblegård i forhold til naturbeskyttelseslovens og planlovens regler om bygge- og beskyttelseslinjer, udpegede naturområder, kommuneplanens områdeudpegninger og områdets kulturhistoriske værdier. De angivne afstande til områder med bygge- og beskyttelseslinjer samt til beskyttede eller fredede områder er målt fra nærmeste ansøgte nybyggeri.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Strandbeskyttelseslinje (300 m): Simblegård ligger uden for strandbeskyttelseslinjen. Afstanden til vestkysten er mere end 4,7 km.

Klitfredede arealer: Der er ingen klitfredede arealer på Bornholm.

Sø- og å-beskyttelseslinje (150 m): Nærmeste sø med beskyttelseslinje er Knarremose 4,35 km mod nord. Ingen bornholmske åer er pålagt å-beskyttelseslinje.

Skovbyggelinje (300 m): Simblegård er placeret uden for skovbyggelinje. Skoven lige nord og øst for ejendommen er privatejet og mindre end 20 ha og er derfor ikke pålagt skovbyggelinje. Der er mere end 1 km til de større skove mod øst, nord og vest.

Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m): Ifølge Kulturarvstyrelsens angivelse ligger nærmeste fredede fortidsminde med beskyttelseszone ca. 430 m mod syd. Fortidsmindet er en lettere beskadiget rundhøj/stenhøj.

Kirkebyggelinje (300 m): Nærmeste kirkebyggelinje er omkring Klemens Kirke, som ligger ca. 1,5 km øst for Simblegård.

Kystnærhedszone (3 km): Der er 1,75 til kystnærhedszonen mod vest.

Vejbyggelinje: Der er pålagt 15 m vejbyggelinje fra midten af Simblegårdsvej, som dog ikke berører den nye stald og gyllebeholder, der placeres minimum 80 m fra vejen.

Naturområder og fredninger

Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000: Natura 2000-område nr. 210 'Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne' (habitatområde nr. 159) er placeret ca. 5,9 km nordøst for ejendommen. Nærmeste habitatnatur i Natura 2000-området er partier af ege-blandskov ca. 6 km fra Simblegård og nærmeste § 3 beskyttede natur inden for området er et overdrev ca. 6,1 km fra Simblegård.

Beskyttede naturområder (§ 3 områder): Inden for en radius af ca. 1.000 m er der registreret 10 søer, 2 overdrev, 2 moser og 1 vandløb.

Nærmeste beskyttede sø er placeret umiddelbart (ca. 10 m) vest for staldene.

De to overdrev er placeret hhv. ca. 112 m nord for ejendommen og 640 m mod syd.

De 2 moser ligger hhv. ca. 510 m mod øst og 850 m mod nord.

Nærmeste beskyttede vandløb løber ca. 880 m vest for ejendommen.

Anden natur: Fredskovområdet nord og vest for Simblegård fremgår på kortmateriale som potentielt ammoniakfølsomt. Afstanden til skoven er ca. 45 m fra staldanlægget og ca. 10 m fra gyllebeholderen.

Lavbundsområder: Nærmeste lavbundsområde ligger ca. 270 m øst for det ansøgte byggeri på Simblegård.

Fredede områder: Det nærmeste fredede område er beliggende ca. 1 km øst for ejendommen. Der er tale om en kirkefredning ved Klemens Kirke til bevaring af det frie udsyn til kirken.

Beskyttede jord- og stendiger: Der er ikke registreret diger tæt på Simblegård. Det nærmeste beskyttede jord og stendige er placeret ca. 990 m nord for staldanlægget.

Interesseområder i kommuneplanen

Erhvervsinteresser: Dele af området tæt på Simblegård er i kommuneplan 2013 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Arealet, hvor den nye stald og gyllebeholder ønskes etableret, ligger inden for interesseområde for råstofindvinding (grus).

Simblegård ligger i neutralområde ift. skovrejsning. Arealerne nord og øst for ejendommen er allerede fredskov.

Ejendommen er desuden beliggende uden for byudviklingsområde, detailhandelsområde og besøgs- og oplevelsesområde ift. turisme.

Miljøinteresser: Anlægget på Simblegård ligger i område med særlige drikkevandsinteresser. Nærmeste vandindvindingsområde (Oda Enge), der indvinder til Hasle vandværk, ligger ca. 600 m vest for anlægget, og nærmeste nitratfølsomme vandindvindingsområde ligger ca. 800 m øst for anlægget.

Geologiske interesser: Simblegård ligger uden for område med geologiske interesser.

Interesseområde for naturbeskyttelse og landskab: Størstedelen af anlægget på Simblegård ligger inden for interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser. Udpegningen angiver, at almindelig landbrugsdrift kan ske uden rådighedsindskrænkninger men kan indskrænkes, hvis aktiviteterne skader truede, sjældne eller fredede arter, de rekreative oplevelsesmuligheder og/eller områdets særlige landskabelige værdi. I området søges de økologiske forbindelser styrket ved naturpleje, naturgenopretning og skovrejsning.

Rekreative interesser: Af kommuneplanen fremgår ingen områder med rekreative interesser tæt på Simblegård.

Kulturmiljøområde: Simblegård ligger uden for særligt kulturmiljøområde, som er områder udpeget i samarbejde med Kulturstyrelsen, hvor der er sandsynlighed for, at der gemmer sig værdifulde fund af national betydning i det åbne land. Umiddelbart øst for Simblegård (ca. 60 m) ligger et kulturarvsareal (Balsmyr / KK: Bolderis).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De planlagte byggerier på Simblegård ligger uden for strand-, sø- og å-beskyttelseslinjer samt fortidsmindeliner og skov-, kirke- og vejbyggelinjer. Der er således ikke behov for at meddele dispensationer i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer. Som det fremgår, berøres ingen af de beskyttede eller fredede naturområder i nærheden af Simblegård af de planlagte byggerier.

Ansøger har beskrevet, at den nye staldsektion til slagtesvin opføres i tæt forbindelse med det eksisterende staldkompleks, og at den nye gyllebeholder opføres lige nord for de eksisterende beholdere. Ansøger har ligeledes redegjort for, at bygningerne tilpasses ejendommens nuværende bygninger med hensyn til dimensioner, farve- og materialevalg, og at byggerierne er nødvendige for ejendommens drift. Bornholms Regionskommune vurderer, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri beliggende i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger, og at ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet de nye bygninger får samme udtryk som de eksisterende. Det er kommunens vurdering, at oplevelsen af landskabet ikke vil ændres væsentligt i forhold til de nuværende forhold ved placeringen af den nye staldsektion til slagtesvin og den nye gyllebeholder som beskrevet.

Da bygningerne placeres bag ved det eksisterende bygningsæt og skærmet af skoven mod nord og øst vurderer Bornholms Regionskommune, at nybyggerierne ikke vil være til gene for forbipasserende og naboer.

Udvidelsen af bygningsmassen/-anlægget vurderes ikke at være i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller at være en trussel for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder, idet der ved udformningen og placeringen af de nye bygninger er taget de fornødne hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. landskabsinteresser.

5 PRODUKTIONSAPPARATET OG DRIFTEN

I dette kapitel beskrives og vurderes udbringningsarealerne, husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødningen.

5.1 HARMONIAREALET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Simblegård er ejet af Lennart Johan Westh og Ingrid Westh. Udover Simblegård ejer Lennart Westh ni andre landbrugsejendomme, heraf en bygningsløs ejendom. Ejendommene drives som aktieselskab under A/S Simblegård med CVR-nummer 29807221.

Alle arealer tilhørende ejendommen Simblegård drives sammen med bedriftens øvrige markarealer samt forpagtninger under enkeltmandsvirksomheden Simblegård Mark med CVR-nummer 26512557. Husdyrgødningen fra svineproduktionen afsættes hertil ved gylleoverførselsaftaler. Der er i alt 570,78 ha til rådighed for udbringning af husdyrgødning fra Simblegård A/S. Arealerne anvendes også i nudrift til udbringning af husdyrgødning. Herudover er der indgået gylleaftaler mellem Simblegård Mark og fem aftagere om afsætning af i alt 229,8 DE. Ved fuld udnyttelse af alle gylleaftaler vil det maksimale dyretryk kun blive på 1,37 DE pr. ha. Antallet og størrelsen af gylleaftalerne vil blive tilpasset, således at der vil blive udbragt husdyrgødning op til de tilladte 1,40 DE pr. ha.

Ingen af Simblegård Marks arealer til udbringning af husdyrgødning er placeret i nitratklasse eller i nitratfølsomt vandindvindingsområde (NFI-område), idet et areal på 20,47 ha tilhørende ejendommen V. Bedegadegård, Bedegadevej 31, 3782 Klemensker, og beliggende i NFI-område er udtaget af udbringningsarealet og derfor kun vil få tilført handelsgødning. Ansøger vil vha. GPS lave et vendespor i marken forud for udbringning af gylle. Derudover vil den opdelte mark være indlæst i GPS'en, så det fremgår af denne.

Ingen af de anvendte arealer under gylleaftalerne er placeret i nitratklasse eller NFI område. Se Figur 4 og Figur 5.

Figur 4. Hele mark nr. 89 på 44,98 ha (matr. nr. 18a og 78n Klemensker).

Figur 5. Den reducerede mark 89-0 på 20,47 ha og afgrænsningen af NFI område ved marken.

Data om arealerne fremgår af Tabel 1 og Tabel 2 på de følgende sider.

Tabel 1. Arealer ejet af Lennart og Ingrid Westh samt forpagtede arealer drevet under Simblegård Mark

Ejerforhold	Gårdnavn	Adresse	Matrikel	Matrikel-areal (ha)	Areal til udbringning (ha)
Ejet (I+L)	Simblegård	Simblegårdsvej 6, 3782 Klemensker	2a Klemensker m. fl.	99,4830	70,70
Ejet (L)	Stålegård (inkl. Hullebæk Kirkebyvej 30)	Kirkebyvej 28, 3700 Rønne	27a Nyker m. fl.	54,4139	48,67
Ejet (I+L)	Boesgård	Aarsballevej 4, 3700 Rønne	54a Klemensker m.fl.	36,3680	34,74
Ejet (L)	V. Bedegadegård	Bedegadevej 31, 3782 Klemensker	18a Klemensker m.fl.	51,1589*	24,51
Ejet (L)	Gothegård	Bedegadevej 32, 3782 Klemensker	13a Klemensker m.fl.	83,7735	58,62
Ejet (L)	Ravnebækken	Borrelyngvej 12, 3790 Hasle	45b Rutsker	8,7005	6,42
Ejet (L)	Dyndegård	Hyldegårdsvej 2, 3790 Hasle	21a Rutsker	35,2500	24,52
Ejet (L)	Smedegård	Stenløsevej 3, 3770 Allinge	17a Hovedejerlavet, Olsker m.fl.	31,1927	20,26
Ejet (L)	Landbrug uden beboelse (v. Sandemandsgård)	Vystebyevej 2B, 3790 Hasle	26d Rutsker m.fl.	129,2210	120,61
Ejet	Landbrug uden beboelse (frastykkes Tornegård)	Frastykkes Borrelyngvej 15, 3790 Hasle	46h, 49 h og del af 51c Rutsker	103,0670** (ca. 20,95)	20,77
I alt ejet				550,5115	429,82
Forpagtet	Benedikte Lauridsen (Engvang)	Fejlerevej 6, 3782 Klemensker	61i Klemensker m.fl.	16,5421	12,91
Forpagtet	Lene Folkmann Ibsen (Solvang)	Fejlerevej 8, 3782 Klemensker	61m Klemensker	2,4086	1,20
Forpagtet	Erik Kofoed (Sdr. Mulebygård)	Mulebyvej 48, 3700 Rønne	31a Nyker m.fl.	42,4320	10,69
Forpagtet	Ole Hansen Kofod (Brobækkegård)	Strandvejen 10, 3790 Hasle	43a Hasle Markjorder	80,7600	70,76
Forpagtet	Ole Hansen Kofod (Landbrug uden beboelse)	Borrelyngvej 6B, 3790 Hasle	15 Hasle Markjorder m. fl.	10,4859	10,25
Forpagtet	Hans Henrik Hjorth Westh (Båsegård)	Kumlehøjvej 13, 3790 Hasle	43a Rutsker m. fl.	30,3194	28,15
Forpagtet	Hans Henrik Hjorth Westh (Frily)	Kumlehøjvej 11, 3790 Hasle	52q Rutsker m. fl.	1,9677	1,73
Forpagtet	Lulu Lilian Lejla Hansen (Solvang)	Kumlehøjvej 9, 3790 Hasle	52n Rutsker m. fl.	2,5938	1,80
Forpagtet	Hans Jørgen Svendsen	Helligpedervej 5, 3790 Hasle	90 Rutsker m. fl.	2,3751	2,02
Forpagtet	Finn Stenbye	Borrelyngvej 7C, 3790 Hasle	89 Rutsker m. fl.	2,9561	1,50
Forpagtet				192,8407	141,01
I alt til rådighed					570,83

* 20,47 ha af markarealet ligger i nitratfølsomt indvindingsområde og er ikke udbringningsareal

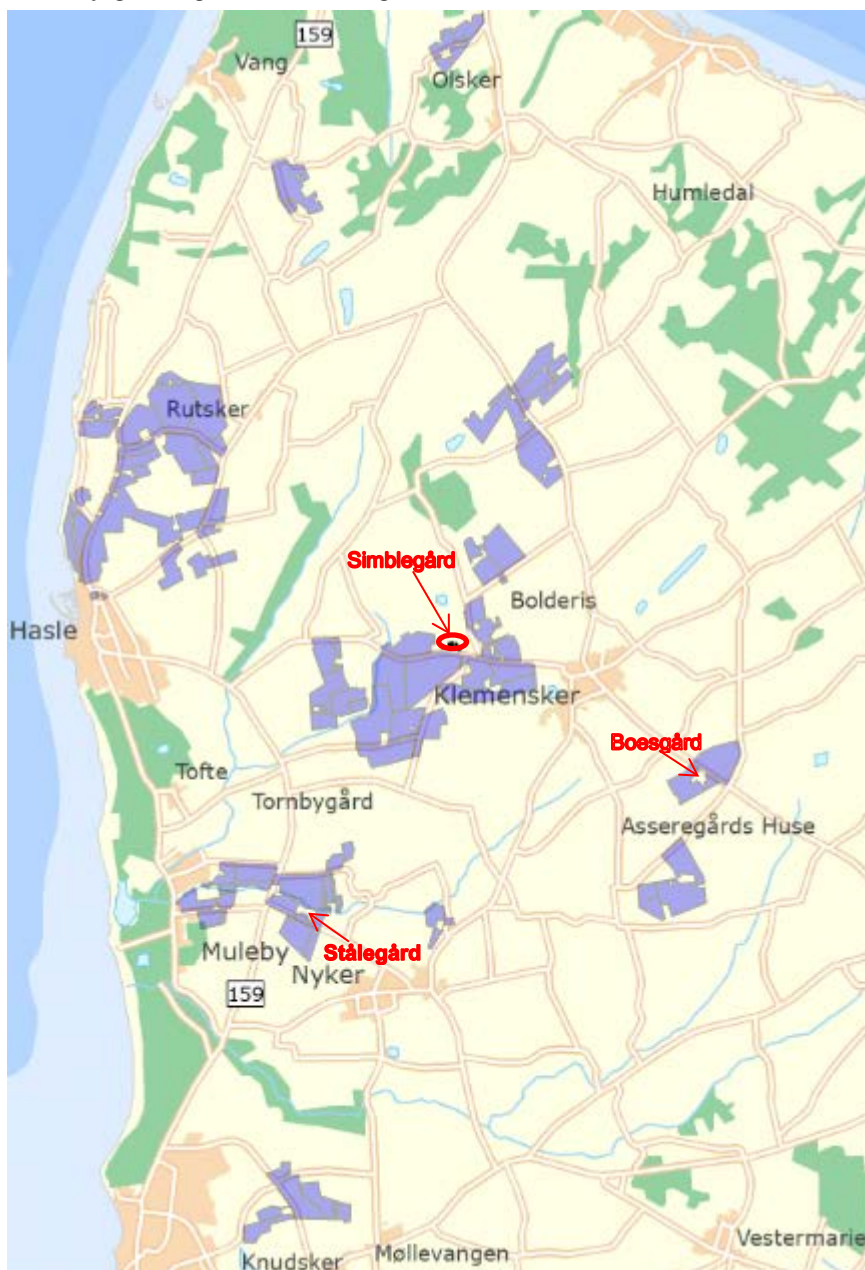
** Del af ejendommen frastykkes og sælges til Lennart Westh

Table 2. Overview of agreement areas for Simblegård Mark

Ejerforhold	Gårdnavn	Adresse	Matrikel	Ejendommens matrikulerede areal (ha) / aftaleareal	DE
Gylleaftale	Finn Johannes Koefoed (Møllegård)	Hoglebjergvej 6, 3790 Hasle	68a Klemensker m.fl.	81,4395 / 71,08	126,7
Gylleaftale	Finn Johannes Koefoed (Landbrug uden beboelse)	Skarpeskadevej 12A, 3700 Rønne	57o Klemensker	43,9518 / 43,47	"
Gylleaftale	Finn Johannes Koefoed (Landbrug uden beboelse)	Vallevadsvej 4, 3700 Rønne	20n Nyker	9,0634 / 8,59	"
	Tommy Kristian Mortensen (Bjørnshøj)	Karlsgårdsvej 7, 3782 Klemensker	57f Klemensker	2,7646 / 2,13	"
Gylleaftale	Torben Ingvorsen (Julegård)	Simblegårdsvej 5, 3782 Klemensker	60a Klemensker	17,5320 / 14,72	36,2
	Torben Ingvorsen (Kannikegård)	Simblegårdsvej 3, 3782 Klemensker	88a Klemensker m.fl.	40,8150 / 38,75	"
	BRK, BOFA	Simblegårdsvej 4, 3782 Klemensker	61e Klemensker	4,6157 / 3,26	"
	Ole Ingvorsen (Duebjerggård)	Simblegårdsvej 21, 3782 Klemensker	92a Klemensker m. fl.	44,4814 / 38,71	"
	Helmer Arthur Lund (Glimminge)	Duebjergvej 3, 3782 Klemensker	68b Klemensker	4,1766 / 3,50	"
	Jørgen Peter Skovgaard Ambrosen og Henning Ambrosen (Risholm)	Rosendalevej 3, 3782 Klemensker	65d Klemensker m. fl.	81,1210 / 1,88	"
Gylleaftale	Dorthe Hendriksen Andersen og John Bloch Andersen (Tyndekuldegård)	Bolbyvej 14A, 3782 Klemensker	23a Klemensker m.fl.	35,1751 / 30,67	32,2
	Dorthe Hendriksen Andersen (Tornegård)	Almegårdsvej 12, 3700 Rønne	27a Knudsker m.fl.	51,4553 / 48,66	"
Gylleaftale	Karsten Juul Pedersen (Hullegård)	Eskesvej 2, 3700 Rønne	28a Nyker	17,4146 / 14,74	14,6
Gylleaftale	Erik Kofoed (Sdr. Mulebygård)	Mulebyvej 48, 3700 Rønne	31a Nyker m.fl.	42,4320 / 24,05	20,1
	BRK, Faste anlæg	Højegårdsvej 3C, 3700 Rønne	69f Nyker	9,3286 / 8,01	"
	BRK	Storegade 101, 3790 Hasle		0,3475 / 0,39	"
I alt				486,1141 / 352,61	229,8

Beliggenheden af alle arealerne fremgår af kortet i Figur 6 på næste side. I Bilag 4 og Bilag 5 findes kort, der viser ejerforhold og arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasseområder og nitratfølsomme vandindvindingsområder (NFI).

Figur 6. Oversigtskort over beliggenheden af aftalearealer til udbringning af husdyrgødning fra A/S Simblegård

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I henhold til § 26 i husdyrgodkendelsesloven skal vurderingen af en ansøgning om udvidelse omfatte samtlige arealer, der drives under samme CVR-nummer som husdyrbruget. Da alle ejede og forpagtede arealer tilhørende bedriften A/S Simblegård drives under et andet CVR-nummer (Simblegård Mark), omfatter denne miljøgodkendelse kun aftalearealer.

For at aftalearealerne kan anvendes til udbringning af husdyrgødning og medregnes som harmoniarealer, kræves, at de dyrkes med afgrøder, som har en kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium og, at der kan og må udbringes husdyrgødning. Alle de indtegnede aftalearealer ligger uden for fredede områder, skov og områder registreret som beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Ingen af aftalearealerne er klassificeret som nitratfølsomme i forhold til overfladevand, dvs. afvander til sårbare Natura-2000 områder (Nitratklasse 1-3). På arealer i nitratklasse skal dyretrykket reduceres, eller der skal vælges andre virkemidler, der nedsætter udvaskningen af kvælstof tilsvarende. Der kan derfor udbrin-

ges husdyrgødning på aftalearealerne op til det gældende maksimale dyretryk for svinebrug/modtaget husdyrgødning på 1,4 DE pr. ha i gennemsnit.

Alle aftalearealerne ligger desuden uden for fosforklasse, da de ikke afvander til Natura 2000-områder, som er overbelastet med fosfor. Ingen af arealerne ligger i oplandet til fosforfølsomme søer.

Ingen af aftalearealerne er beliggende i nitrutfølsomme vandindvindingsområder (NFI) eller i områder, hvor der forefindes en indsatsplan for vandindvinding, idet et areal på 20,47 ha placeret i NFI-område er udtaget af harmoniarealet og kun vil få tilført kunstgødning. Derfor indgår arealet heller ikke i Tabel 1 eller som indtegnet aftaleareal i ovenstående Figur 6. Bornholms Regionskommune stiller vilkår om, at A/S Simblegård ved tilsyn skal kunne fremlægge dokumentation for, at der kun er overført og udbragt svinegylle til det areal, som fremgår af Figur 5 på side 31 (mark 89-0). Dokumentationen kan, som foreslået af ansøger, være i form af udskrift fra GPS'en i gyllevogn/traktor, der viser den udførte kørsel ved gylleudbringning og det indlagte vendespor i marken inden for mark 89-0.

Ud af det samlede matrikulerede areal på 550,51 ha ejet af Lennart Westh (og Ingrid Westh) er ca. 100 ha, udover de 20,47 ha beliggende i NFI-område, ikke medregnet som aftaleareal/harmoniareal under Simblegård Mark. Disse arealer udgør bygningsparceller, veje, skov, beskyttet eller uopdyrket natur m.m.

Da der i ansøgningen om udvidelse af svineproduktionen på Simblegård kun indgår aftalearealer, der er robuste nok til at kunne modtage det fulde generelle harmonikrav – 1,4 DE/ha for svin, vurderer Bornholms Regionskommune, at afsætning af husdyrgødning til de nævnte markarealer hos tredjemand ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Der er derfor ikke grundlag for at kræve separate arealgodkendelser i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 16 til ejerne af aftalearealerne.

Bornholms Regionskommune stiller vilkår om, at husdyrgødningen fra den godkendte svineproduktion kun må udbringes på de arealer, der fremgår af denne miljøgodkendelse som aftalearealer, og at ændringer i aftalearealet skal meddeles til kommunen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. udbringningsarealerne:

- 3.10.1 Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i de 923,44 ha aftalearealer, der fremgår af ansøgningsskemaets Tabel 1 og Tabel 2 samt Figur 6. Husdyrgødning fra den miljøgodkendte slagtesvineproduktion må kun udbringes på disse arealer på de pågældende bedrifter. Der kan i alt overføres husdyrgødning op til det gældende harmonikrav for svin/modtaget husdyrgødning på 1,4 DE/ha.
- 3.10.2 Der må ikke udbringes husdyrgødning på den del af bedriftens ejede areal, som er beliggende i nitrutfølsomt vandindvindingsområde. Marken med matr. nr. 18a og 78n, Klemensker skal derfor opdeles i en delmark, som kun må tildeles handelsgødning, og en delmark (mark 89-0 på 20,47 ha), som må tildeles husdyrgødning. Opdelingen skal foretages som det fremgår af Figur 4 og Figur 5 i miljøgodkendelsen. Ved tilsyn på ejendommen skal overholdelse af vilkåret dokumenteres ved udskrift fra GPS i gyllevogn/traktor.
- 3.10.3 Der skal indgås skriftlig aftale om afsætning af svinegylle uden for husdyrbruget. Aftalen skal som minimum indeholde følgende oplysninger: leverandørens og modtagers navn, adresse og CVR-nummer, samt hvor mange dyreenheder og hvor mange kg kvælstof og fosfor, som aftalen omfatter.
- 3.10.4 Dokumentation i form af overførselsaftaler om husdyrgødning (af mindst 1 års varighed) skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
- 3.10.5 Ændringer i udbringningsarealet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, der vurderer, om de nye arealer er mere sårbare end de nuværende. Fristen for anmeldelse af nye arealer er 1. august forud for den planperiode, hvor arealerne ønskes anvendt.
- 3.16.1 Transport af gylle til opbevaringsbeholder eller aftalearealer må ikke foregå gennem byzone på lørdage samt søn- og helligdage.

5.2 HUSDYRHOLDET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger A/S Simblegård ejer besætningerne på Simblegård, Stålegård og Boesgård.

På Simblegård er den nuværende, lovlige produktion på 12.300 producerede smågrise (7,3-31 kg) og 12.180 producerede slagtesvin (31-109 kg) pr. år. Ansøger ønsker at udvide produktionen i 2 etaper. I første etape omlægges produktionen af smågrise til slagtesvin, og der fås en årlig produktion på 12.725 producerede

slagtesvin (30-112 kg) i de eksisterende slagtesvinestalde og 3.475 producerede slagtesvin i smågrisestalden, der renoveres. I etape 2 vil der blive produceret yderligere 3.475 slagtesvin i den nye stald, så produktionen når op på 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg) pr. år.

Regnet i dyreenheder udvides svineproduktionen fra 381,99 DE til 457,60 DE i etape 1 og 555,75 DE i etape 2. Der udvides endvidere med 3 årsheste (300-500 kg), svarende til 1,03 DE. Samlet søges der således om 458,63 DE i etape 1 og 556,78 DE i etape 2.

Antallet af producerede slagtesvin samt ind- og afgangsvægtene kan variere i mindre grad. Den samlede svineproduktion vil ikke overstige de ansøgte 457,60 DE i etape 1 og 555,75 DE i etape 2.

Fordelingen af antal dyr og det samlede antal dyreenheder ved nuværende godkendt drift, efter den ansøgte ændring/udvidelse i etape 1 og efter den ansøgte udvidelse i etape 2 fremgår af Tabel 3.

Tabel 3. Ejendommens husdyrproduktion før og efter ændringer/udvidelse i etape 1 og 2

Ejendom	Nuværende godkendelse		Ansøgt drift Etape 1		Ansøgt drift Etape 2	
	Dyr	DE	Dyr	DE	Dyr	DE
Simblegård	12.300 smågrise (7,3-31 kg)	56,52				
	12.180 slagtesvin (31-109 kg)	325,47	16.200 slagtesvin (30-112 kg)	457,60	19.675 slagtesvin (30-112 kg)	555,75
			3 årsheste (300-500 kg)	1,03	3 årsheste (300-500 kg)	1,03
I alt		381,99		458,63		556,78

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ved opfyldelse af det stillede vilkår til maksimal produktion ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. husdyrholdet:

- 3.3.1 Svinebruget må drives med en produktion på maksimalt 19.675 producerede slagtesvin (30-112 kg) og 3 årsheste (300-500 kg), svarende til i alt 556,78 DE. Produktionen tillades ændret og udvidet i 2 etaper.

5.3 STALDINDRETNING, VENTILATION OG RENGØRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det eksisterende staldanlæg på Simblegård består af 4 slagtesvinestalde og 1 smågrisestald. I etape 1 foretages der ingen udvendige ændringer af staldanlægget. De eksisterende slagtesvinestalde (J, K, L, M) fortsætter uændret, dog inddrages det eksisterende udleveringsrum i stald K til slagtesvinestald. Smågrisestalden (N) renoveres og indrettes til slagtesvin. I etape 2 opføres en ny slagtesvinestald (O) med udleveringsrum i forbindelse med staldbygningen.

På nedenstående foto (Figur 7) ses beliggenheden af de eksisterende stalde og øvrige anlæg samt den projekterede slagtesvinestald.

Figur 7. Oversigt over anlægget på Simblegård

Staldindretning og ventilation

Slagtesvinestaldene (J,K,L,M) er hver opdelt i 2 sektioner, dvs. i alt 8 sektioner, hvoraf den ene sektion i nudrift anvendes som udleveringsrum.

I de 3 slagtesvinestalde placeret mod syd (J, K og L) er der 376 stipladser pr. sektion. Der foretages ingen ændringer i disse slagtesvinesektioner. Stierne er indrettet med $\frac{1}{3}$ drænet gulv og $\frac{2}{3}$ spaltegulv - drænet gulv og spalter (33/67) med gyllekanaler under hele stiarealet. Dette gælder også for udleveringsrummet, der inddrages som en almindelig sektion til slagtesvin. Tømningen af kanalerne sker ved rørudslusning med gyllepropper (træk og slip system).

Staldene har undertryksventilation med i alt 10 stk. Ø630 afkast pr. stald.

I stalden mod nord (M) er der 424 stipladser pr. sektion. Stierne er indrettet med drænet gulv og spalter (33/67). Den ene sektion (M vest) har undertryksventilation med 5 stk. Ø630 afkast og den anden (M øst) ligetryksventilation med 3 stk. Ø820 afkast.

Smågrisestalden (N) er opdelt i 4 sektioner, hvor størrelsen af én sektion svarer til en $\frac{1}{2}$ slagtesvinesektion. I etape 1 renoveres smågrisestalden og indrettes med 2 slagtesvinesektioner à 424 stipladser. Derved fås i alt 10 slagtesvinesektioner. I smågrisesektionerne ændres staldindretningen fra to-klimastier til slagtesvinestier med 25-49 % fast gulv. Stalden har ligetryksventilation med 8 stk. Ø620 afkast.

I etape 2 opføres en ny slagtesvinestald (O) med yderligere 2 sektioner à 424 stipladser til slagtesvin. I alt fås således 12 slagtesvinesektioner. I tilknytning til den nye stald opføres et nyt udleveringsrum. Den nye slagtesvinestald indrettes med stier med 25-49 % fast gulv. Stalden får undertryksventilation med i alt 6 stk. Ø650 afkast.

Det eksisterende ventilationsanlæg i staldene er blevet renoveret inden for de seneste år.

I Tabel 4 er vist en oversigt over dyrehold og staldd typer med angivelse af antal dyr i de enkelte stalde før og efter udvidelsen. Desuden fremgår antallet af stipladser, der svarer til det maksimale antal dyr på stald.

Tabel 4. Dyrehold og staldd typer i nudrift og ansøgt drift etape 1 og 2

Stald	Staldd type	Nudrift				Ansøgt drift			
		Dyretype	Dyr pr. år	Stipladser	DE	Dyretype	Dyr pr. år	Stipladser	DE
Eksisterende slagtesvinestalde (J,K,L,M)	Drænet gulv og spalter (33/67)	Slagtesvin	12.180	3.050	325,47	Slagtesvin	12.725	3.104	359,44
Eksisterende smågrisestald (N)	Nu: To-klimastald Ansøgt: Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Smågrise	12.300	1.900	56,52	Slagtesvin	3.475	848	98,16
Stald (C)	Hestestald (fast møg+halm)					Heste	3	3	1,03
I alt			12.180 + 12.300	3.050 + 1.900	381,99	Etape 1	16.200	3.952	458,63
Ny slagtesvinestald (O)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv					Slagtesvin	3.475	848	98,16
I alt						Etape 2	19.675	4.800	556,78

Overbrusning, rengøring og desinfektion

I nudrift vaskes og desinficeres staldsektionerne inden indsættelse af et nyt hold grise. Tilsvarende procedure vil blive anvendt i ansøgt drift. Rengøringen omfatter iblødsætning og efterfølgende vask med højtryksrensere og omfatter også ventilationsanlæg m.m.

De eksisterende stalde er forsynet med lovpligtigt overbrusningsanlæg. Der anvendes lavtrykskøling. Anlægget benyttes efter behov til nedkøling af slagtesvinene i varme perioder. Stald O, der opføres i etape 2, vil ligeledes blive forsynet med lavtrykskølingsanlæg.

Bedste tilgængelige staldd teknologi

Stald N, der renoveres, indrettes med 25-49 % fast gulv. 50-75 % fast gulv er fravalgt, da ansøger vurderer, at der er en øget risiko for svineri på det faste gulv ved en høj andel af fast gulv i stierne. Dette kan medføre gener i forhold til hygiejnen og den daglige pasning og kan resultere i behov for ekstra arbejdsforbrug. Svineri i stierne øger lugtemissionen, og derfor vil risikoen for svineri samtidig øge risikoen for lugtgener.

Gyllekøling er fravalgt i hovedansøgningen, idet behovet for varme er begrænset i slagtesvinestalde. Desuden forefindes et nyt biobrændselsfyur på ejendommen.

Alternativ drift

Som et frivilligt tiltag har ansøger valgt at etablere gyllekøling i forbindelse med renoveringen af den tidligere smågrisestald og ved opførelsen af den nye stald. Den producerede varme kan supplere det eksisterende biobrændselsfyur på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved valg af gulvtypen delvist fast gulv i de nye staldd afsnit inkl. den ombyggede smågrisestald vil emissionen af ammoniak pr. slagtesvin være lavere end fra de eksisterende slagtesvinestalde med drænet gulv i svinenes lejeareal.

For at leve op til kravene til reduktion af ammoniakemissionen og begrænsning i fosforudledningen suppleres med foderkorrektioner (se afsnit 6.1) og en stor del af svinegylen opbevares under fast overdækning.

Bornholms Regionskommune stiller ikke vilkår til driften af gyllekølingsanlægget, som etableres i de nye staldafsnit, da det er beregnet, at ammoniakemissionen fra produktionen i begge etaper ligger under det vejledende emissionsniveau uden anvendelse af gyllekøling.

Bornholms Regionskommune vurderer, at det ikke vil være proportionalt at kræve yderligere teknologi i form af gyllekøling, forsørings- eller luftrensningsanlæg installeret i de eksisterende slagtesvinestalde, der ikke renoveres gennemgribende.

Den beskrevne regelmæssige rengøring af ventilationsanlæggene er med til at sikre en effektiv drift. Det er BAT at vedligeholde og rengøre ventilationsanlægget, da der ellers kan opstå lugt og støjgener, og energiforbruget kan øges unødigt. Der er derfor stillet vilkår til rengøring og vedligeholdelse af ventilationsanlægget.

På baggrund af ovenstående vurderer Bornholms Regionskommune, at der på Simblegård anvendes BAT inden for staldteknologi. Yderligere redegørelse for BAT kan ses i kapitel 10.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. staldindretning:

- 3.4.1 I den nye slagtesvinestald (O) skal stierne indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.
- 3.4.2 Gulvtypen i den eksisterende smågrisestald, der indrettes til slagtesvin (N), skal indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.
- 3.11.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedste tilgængelige teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaring.
- 3.11.5 Ved større vedligeholdelsesarbejder på anlægget (staldinventar og lignende) skal den valgte løsning leve op til bedste tilgængelige teknik (BAT). Arbejdet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø, der vurderer, om kravet om BAT er opfyldt. Arbejdet må ikke påbegyndes, inden kommunen har givet skriftlig tilladelse til dette.

5.4 PRODUKTION OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mængder og næringsstofindhold i husdyrgødningen

Gødningsproduktionen ved den ansøgte udvidelse på Simblegård beregnes i programmet DLBR Plante IT til 9.145 m³ i etape 1 og 11.135 m³ i etape 2 ud fra gældende normtal. Tallene er inkl. rengøringsvand, drikkevandsspild og regnvand i gyllebeholder. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede gylle er beregnet i husdyrgodkendelse.dk for de to etaper i ansøgt drift (se Tabel 5). I beregningen af udskilt N og P fra besætningen indgår ansøgers valg af teknologi i stald og lager.

Tabel 5. Mængder og indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen før og efter udvidelsen på Simblegård

Indhold husdyrgødning	Ansøgt drift etape 1				Ansøgt drift etape 2			
	Mængde (m ³)	Kvælstof (kg)	Fosfor (kg)	DE	Mængde (m ³)	Kvælstof (kg)	Fosfor (kg)	DE
Svinegylle Simblegård*	9.145	40.191	10.168	457,59	11.135	49.046	12.354	555,74
Svinegylle Stålegård	7.632	36.272	9.212	383,03	7.632	36.272	9.212	383,03
Svinegylle Boesgård	1.449	7.104	1.750	72,75	1.449	7.104	1.750	72,75
Svinegylle i alt	18.226	83.567	21.130	913,37	20.216	92.422	23.316	1011,52
Fast gødning/dybstrøelse	9	70	14	0,68	9	70	14	0,68
I alt til rådighed	18.226+9	83.637	21.144	914,05	20.216+9	92.492	23.330	1.012,20

*inkl. standardmængder drikkevandsspild, vaske- og regnvand

Udover Simblegård driver A/S Simblegård slagtesvineproduktion på Boesgård og Stålegård. Produktionen af husdyrgødning på disse ejendomme beregnes i DLBR Plante IT til hhv. 1.449 m³ og 7.632 m³. Mængderne er inkl. standardmængder rengøringsvand, drikkevandsspild og regnvand.

Hestene er udegående en stor del af tiden, og der opsamles kun en begrænset mængde fast gødning. Denne tilføres gyllebeholder til sikring af et tæt flydelag.

Ansøgningen om miljøgodkendelse til Simblegård omfatter ingen dyrkningsarealer, da alle arealer drives under Simblegård Mark, som også aftager hovedparten af husdyrgødningen fra svineproduktionen på de tre ejendomme. En stor del af arealerne har allerede en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder husdyrgødning.

Der er i alt 570,78 ha ejede og forpagtede arealer til rådighed for udbringning af husdyrgødning fra A/S Simblegård (Simblegård, Boesgård og Stålegård). Med et tilladt dyretryk på 1,4 DE/ha kan der på dette areal maksimalt udbringes 799,09 DE. Dertil kommer 5 gylleaftaler med tredjemand på i alt 229,8 DE. I alt kan der således overføres 1.028,89 DE til Simblegård Mark.

Den totale husdyrproduktion på bedriftens 3 ejendomme er efter udvidelsen i etape 1 beregnet til 914,05 DE og i etape 2 til 1.012,20 DE. Hele den producerede husdyrgødningsmængde kan således overføres til Simblegård Mark og udbringes inden for harmonireglerne.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Den producerede svinegylle fra produktionen vil i ansøgt drift blive opbevaret i de eksisterende gyllebeholdere samt overført til beholdere på andre ejendomme i nærheden af udbringningsarealerne. Den eksisterende opbevaringskapacitet på Simblegård er på i alt 7.064 m³. Hertil kommer en ny gyllebeholder i etape 2 på 300 m³.

Da der i de eksisterende staldsektioner med fulddrænet gulv skal anvendes hyppig gylleudslusning som lugtreducerende tiltag, opbevares gyllen kun i maksimalt en uge i gyllekanalerne. Af praktiske hensyn vil gyllen fra alle staldafsnit blive udsluset samtidigt. Ingen gyllekanaler er derfor medregnet i ejendommens gyllekapacitet.

Den faste overdækning på 3 af gyllebeholderne betyder, at der ikke opsamles nedbør i disse. Den sparede regnmængde kan sættes til 0,4 m³ pr. m² beholderoverflade. Samlet giver det en ekstra gyllekapacitet på 510 m³ i etape 1 og 540 m³ i etape 2.

Udover de 3 eksisterende gyllebeholdere på Simblegård plus den ansøgte beholder ejer A/S Simblegård to beholdere med kapacitet til i alt 3.000 m³ gylle på Stålegård (Kirkebyvej 28, 3700 Rønne) og en beholder med kapacitet til 1.500 m³ på Boesgård (Årsballevej 4, 3782 Klemensker).

Simblegård Mark ejer en beholder på 2.100 m³ på Gothegård (Bedegadevej 32, 3782 Klemensker). Der forpagtes desuden en beholder på 1.500 m³ på Krakkehøj (Nørre Krak 1, 3790 Hasle) og en beholder på 1.100 m³ på Båsegård (Kumlehøjvej 13, 3790 Hasle).

Alle beholdere er udført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer og således, at de kan modstå påvirkning fra bl.a. omrøring og tømning.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Afhentning af gylle foretages med sugekran på gyllevogn/lastbilanhænger.

Data om de forskellige beholdere kan ses i Tabel 6.

Tabel 6. Data om de 10 gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Simblegård

Ejendom	Størrelse	Kapacitet	Overdækning	Byggeår	Beholderkontrol
Simblegård	25 m i diameter og 4 m høj	1.964 m ³	Flydelag	1997	2016
Simblegård	28,5 m i diameter og 4 m høj	2.550 m ³	Telt	1990	2013
Simblegård	28,5 m i diameter og 4 m høj	2.550 m ³	Telt	1990	2013
Simblegård	10 m i diameter og 4 m høj	300 m ³	Betonlåg	Ny	-
Stålegård	22 m i diameter og 4 m høj	1.500 m ³	Flydelag	1984	
Stålegård	22 m i diameter og 4 m høj	1.500 m ³	Flydelag	1987	
Boesgård	22 m i diameter og 4 m høj	1.500 m ³	Flydelag	?	
Gothegård	26 m i diameter og 4 m høj	2.100 m ³	Flydelag	1993	
Krakkehøj	22 m i diameter og 4 m høj	1.500 m ³	Flydelag		Forpagtet
Båsegård	20 m i diameter og 3,5 m høj	1.100 m ³	Flydelag		Forpagtet
Samlet kapacitet		16.564 m³			

Bedste tilgængelige teknologi

Gyllen ledes fra staldanlægget til gyllebeholderne via to forbeholdere. Der er dykket indløb til beholderne, og disse er sikret mod tilbageløb.

For at minimere ammoniakfordampningen er to af gyllebeholderne på Simblegård forsynet med fast overdækning i form af telt og på den tredje beholder holdes et tæt og intakt flydelag. Flydelaget sikres ved, at tilføres snittet halm eller lignende, hvis der opstår problemer med at sikre et naturligt flydelag. Der føres løbende kontrol med flydelaget i henhold til lovgivningen. Den ansøgte gyllebeholder etableres med betonlåg.

Beholderne er tilmeldt beholderkontrol, som udføres minimum hvert 10. år. De to beholdere med teltoverdækning er senest kontrolleret i 2013, mens den tredje beholder er kontrolleret i 2016.

Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Gødningsproduktionen ved den ansøgte udvidelse på Simblegård er beregnet til 9.145 m³ i etape 1 og 11.135 m³ i etape 2 inkl. standardmængder vand. Hertil skal lægges 110 m³ vand fra vaskepladsen i begge etaper.

I etape 1 svarer opbevaringskapacitet på ejendommen til $7.064 \text{ m}^3 / 9.255 \text{ m}^3 \times 12 \text{ måneder} = 9,2 \text{ måneder}$.

I etape 2 svarer opbevaringskapacitet på ejendommen til $7.364 \text{ m}^3 / 11.245 \text{ m}^3 \times 12 \text{ måneder} = 7,9 \text{ måneder}$.

Indregnes den sparede regnmængde i de overdækkede beholdere, i alt 510 m³ i etape 1 og 540 m³ i etape 2, fås en opbevaringskapacitet på Simblegård på henholdsvis 9,8 måneder og 8,4 måneder i de to etaper.

Gødningsproduktionen fra de øvrige husdyrproduktioner under A/S Simblegård beregnes til 9.081 m³. Den samlede mængde gødning til opbevaring bliver således 18.336 m³ i etape 1 og 20.326 m³ i etape 2.

I etape 1 svarer den samlede opbevaringskapacitet til $16.264 \text{ m}^3 / 18.336 \text{ m}^3 \times 12 \text{ måneder} = 10,6 \text{ måneder}$.

I etape 2 svarer den samlede opbevaringskapacitet til $16.564 \text{ m}^3 / 20.326 \text{ m}^3 \times 12 \text{ måneder} = 9,8 \text{ måneder}$.

Inkl. sparede regnmængder bliver opbevaringskapaciteten henholdsvis 11 måneder og 10,1 måneder i de to etaper.

I ansøgningsystemet er regnet med, at 7 % af den producerede gyllemængde i etape 2 køres til opbevaring på en af de andre ejendomme under Simblegård A/S, svarende til den manglende opbevaringskapacitet på 0,6 måneder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det skal sikres at påfyldningspladsen renholdes for spild af gylle.

På svinebrug anses 9 måneders opbevaringskapacitet for tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes på tidspunkter og med en udnyttelsesgrad, som lever op til gældende lovgivning. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt for den ansøgte produktion i etape 1 med de eksisterende beholdere på Simblegård. I etape 2 opfyldes kravet ved oplagring af en mindre del af gylleproduktionen i beholdere på bedriftens øvrige ejendomme eller i lejede beholdere.

Med en samlet opbevaringskapacitet på 16.564 m³ for hele bedriften (se Tabel 6), svarende til 11 måneders opbevaring i etape 1 og 10,1 i etape 2 er der tilstrækkelig kapacitet til opfyldelse af de krævede 9 måneders opbevaringskapacitet for bedriftens samlede produktion på Simblegård, Stålegård og Boesgård.

Bornholms Regionskommune vurderer samlet set, at håndteringen af husdyrgødningen opfylder de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og, at der anvendes BAT i forhold til opbevaring og håndtering af husdyrgødning (vedr. BAT se endvidere kapitel 10).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af husdyrgødning:

- 3.15.1 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
- 3.15.2 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.15.3 Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen afbrydes.
- 3.15.4 Hvis der ved en eller flere af gyllebeholderne er etableret fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så pumpen ikke kan startes utilsigtet.
- 3.15.5 Hvis der er monteret fjernbetjent pumpeudstyr på en eller flere af gyllebeholderne, skal der være monteret en anordning, der sikrer, at pumpen slår fra automatisk, når der er pumpet, hvad der svarer til indholdet af en gyllevogn. Der kan alternativt etableres en anordning, som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet.

6 PRODUKTIONENS RESSOURCEFORBRUG

I dette kapitel beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand, energi og diverse hjælpestoffer. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

6.1 FODER OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fodertyper og -forbrug

Foderet hjemmeblandes, og det består af hjemmeavlet korn samt indkøbt tilskudsfoder og valle fra Klemensker Andelsmejeri i nudrift og tilsvarende i ansøgt drift.

I nudrift tildeles foderet som tørfoder til smågrisene og vådfoder til slagtesvinene. I ansøgt drift tildeles alt foderet som vådfoder.

I nudrift indkøbes der ca. 655 tons tilskudsfoder og ca. 2.640 tons valle pr. år. I ansøgt drift vil der blive indkøbt ca. 685 tons tilskudsfoder og ca. 3.510 tons valle i etape 1 og 832 tons tilskudsfoder og 4.265 tons valle i etape 2.

Der anvendes kun begrænsede mængder halm i produktionen – i størrelsesordenen 1 ton pr. år.

Foderopbevaring

I nudrift og ansøgt drift opbevares indkøbt foder i foderladen (H). Korn opbevares i gastætte siloer (P, Q) samt på planlager (G). Siloerne har kapacitet til hhv. 4.500 tdr. byg og 11.500 tdr. hvede, mens der er kapacitet til 9.000 tdr. korn i planlageret.

Halmen opbevares i foderladen (H).

Foderteknologi / fodring i relation til kvælstof- og fosforudskillelse

BAT i relation til udskillelse af kvælstof er opfyldt, idet der i ansøgt drift anvendes en korrektion af tildelt foder mængde i forhold til normen. Den indregnede foderkorrektion er på 2,78 FE_{sv} pr. kg tilvækst i stedet for standardværdien på 2,86 FE_{sv} pr. kg tilvækst.

For at leve op til BAT emissionsniveauet for fosfor vil der blive anvendt en foderkorrektion til reduktion af foderets indhold af fosfor i ansøgt drift. Udover korrektionen af foder mængder, som nævnt ovenfor, er der indregnet en korrektion af fosfortildelingen på 4,73 gram P pr. FE_{sv} i stedet for standardværdien på 4,80 gram P pr. FE_{sv}. Foderet er desuden tilsat fytase.

Der udtages prøver af kornet til analyse i høst. Herudfra udarbejder en konsulent foderoptimeringer. Foderoptimeringerne revideres årligt eller efter behov. I ansøgt drift vil der blive udført effektivitetskontrol med en opgørelse af foderet 4 gange om året.

I nudrift anvendes særskilte foderblandinger til smågrise og slagtesvin. Til grise over 70 kg anvendes en særskilt blanding, hvilket der også vil blive fremadrettet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har bl.a. valgt ændring i fodereffektivitet/reduceret tildeling af foderenheder til svinebesætningen som virkemiddel til at opfylde kravet til reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget i både etape 1 og 2. Beregningen af udskilt N fra dyrene er således gennemført med udgangspunkt i korrigerede værdier for tildelt foder. Bornholms Regionskommune stiller derfor vilkår om anvendelse af maksimalt 2,78 FE_{sv} pr. kg tilvækst til slagtesvinene (se nærmere om anvendelse af BAT i kapitel 10).

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper, heriblandt svin, overstige afgrødernes behov, som typisk ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden stiger risikoen for tab til vandmiljøet. Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at den mest omkostningseffektive metode til at komme nærmere fosforbalance på

landbrugsarealerne er at reducere tilførslen af fosfor gennem fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor.

Simblegård bliver derfor med denne miljøgodkendelse pålagt restriktioner i forhold til fodringen for at ned-sætte mængden af udskilt fosfor. Der stilles således vilkår om den totale mængde fosfor ab dyr fra anlægget svarende til den beregnede emissionsgrænseværdi for fosfor (se yderligere i kapitel 10). Ved en maksimal tildeling på 4,73 g P pr. FE_{sv} til slagtesvinene i begge etaper i ansøgt drift overholder ansøger BAT-emissionsniveauet for fosfor.

Bornholms Regionskommune vurderer, at Simblegård ved håndtering af fodermidlerne og optimering af fodertildelingen som beskrevet anvender BAT inden for foderteknologi til svin, og at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af slagtesvinebesætningen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. foder:

- 3.7.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år fra anlægget i etape 1 - beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **46.769 kg N pr. år**.
- 3.7.3 Den totale mængde P ab dyr pr. år - beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antallet af producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **10.204 kg P pr. år**, som anses for opnåeligt ved anvendelse af BAT.
- 3.8.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år fra anlægget i etape 2 - beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **56.801 kg N pr. år**.
- 3.8.3 Den totale mængde P ab dyr pr. år - beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antallet af producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **12.393 kg P pr. år**, som anses for opnåeligt ved anvendelse af BAT.

6.2 VAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vandforbrug

Ejendommens vandforsyning er fra Klemensker vandværk. I ansøgt drift forventes vandforbruget at stige med ca. 360 m³ i etape 1 og 2.285 m³ i etape 2.

I nudrift tildeles slagtesvinene vådfoder med valle, mens smågrisene tildeles tørfoder. I ansøgt drift vil alt foderet blive tildelt som vådfoder, og her vil valle udgøre en større del af væskeandelen.

Det beregnede vandforbrug til forskellige formål i nudrift og i ansøgt drift fremgår af skemaet (Tabel 7).

Tabel 7. Forbrug af vand til dyr og rengøring

Vandforbrug (m ³)	Nudrift	Ansøgt drift Etape 1	Ansøgt drift Etape 2
Drikkevand inkl. spild	7.640	8.100	9.835
Vask af anlæg	430	330	395
Overbrusning i stalde	660	660	785
Vask af maskiner m.m.	110	110	110
I alt	8.840	9.200	11.125

Vandbesparende foranstaltninger

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand, og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. Der opnås dog en besparelse i vandforbruget, når foderet til alle dyr på ejendommen bliver baseret på valle fra Bornholms Andelsmejeri i Klemensker.

Drikkevandssystemerne i staldene er moderne anlæg, som er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. For at spare på vandet til rengøring og for at lette den efterfølgende vask i-blødsættes staldene inden vask.

Vandinstallationerne efterses løbende for at hindre unødigt spild som følge af utætheder etc.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer, at det beskrevne vandforbrug ligger på et rimeligt niveau i forhold til ejendommens produktion. Det vurderes, at Simblegård ved overholdelse af det stillede vilkår 3.11.4 og ved opretholdelse af de beskrevne tiltag til besparelser i vandforbruget lever op til principperne om anvendelse af BAT (se endvidere kapitel 10).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. vand:

3.11.4 Vaske- og drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås.

6.3 ENERGI

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

El

Forbruget af el er i nudrift ifølge regnskabet for 2015 på 185.300 kWh pr. år. Det årlige elforbrug forventes i ansøgt drift at stige til ca. 203.000 kWh pr. år i etape 1 og 240.000 kWh pr. år i etape 2.

El anvendes primært til drift af ventilationsanlæg, foderproduktion og lys. I ansøgt drift øges energiforbruget som følge af udvidelsen i produktionen.

Diesel og fyringsolie:

I nudrift anvendes fyringsolie til opvarmning af smågrisestaldene som supplement til biobrændsel. Forbruget er på ca. 500 liter pr. år men forventes at bortfalde i ansøgt drift, når smågriseproduktionen ændres til produktion af slagtesvin.

Dieselolie anvendes til udtørring af staldene med varmekanoner efter vask. Forbruget i nudrift er på ca. 2.500 liter pr. år. Forbruget forventes ikke at stige i ansøgt drift.

Der er placeret en godkendt udendørs ståltank til fyringsolie på 5.000 liter ved stald L. Tanken er placeret på fundablokke under et udhæng og er fra 2005. Den fjernes i etape 2.

To tanke til dieselolie til markdrift og transport er placeret i værkstedet (B). Tankene er af plast og fra 2005 og 2008.

Stuehuset opvarmes med biobrændselsfyret, som er placeret i værkstedet (B).

Energibesparende foranstaltninger

Ventilationsanlæggene er af lavenergitypen. I forbindelse med vask af de enkelte stalde vil ventilationen samtidig blive rengjort for at sikre optimal drift. Der vil blive gennemført regelmæssige tilsyn og vedligehold af anlægget.

Ved behov for udskiftning af lysstofarmaturer i et staldafsnit vil der formentlig blive opsat energibesparende LED-belysning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det beskrevne energiforbrug vurderes at ligge på eller lidt under det forventede i forhold til ejendommens produktion (10-12 kWh/slagtesvin).

Oplagring af diesel og anden olie i tanke skal opfylde reglerne i olietankbekendtgørelsen, som bl.a. angiver reglerne om placering, afskærmning og drift (Vilkår 3.21.1 - 3.21.4). Senest 4 uger efter fjernelse af tanken til fyringsolie skal det meddeles tilsynsmyndigheden, at anlægget er sløjft.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der i forbindelse med driften på Simblegård er gjort tiltag, som vil sikre, at anvendelsen af energi minimeres mest muligt samtidig med, at produktionen kan foregå rentabelt. Kommunen vurderer på denne baggrund, at der anvendes BAT på Simblegård i relation til at sikre, at energiforbruget på ejendommen er så lavt som muligt (se yderligere i kapitel 10).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. energi:

- 3.11.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 3.21.1 Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 3.21.2 Olietanke skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
- 3.21.3 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 3.21.4 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand

6.4 DIVERSE HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Opbevaringsstederne for de nedenfor nævnte hjælpestoffer fremgår af anlægstegningen i bilag 1.

Veterinærmedicin

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra besætningsdyrlægen. Medicinen opbevares i forummet (Å).

Rengørings- og desinfektionsmidler

Desinfektion anvendes efter vask af et staldafsnit. Forbruget er begrænset. Desinfektionsmidler og eventuelle rengøringsmidler opbevares i forbindelse med forrummet (Å) eller i særskilt aflukke i foderladen (H).

Olieprodukter

Olieskift på traktorer/maskiner foretages i værkstedet (B). Olie opbevares i en ståltank i værkstedet, hvor der er støbt gulv uden afløb.

Såsåed, handelsgødning og pesticider

Indkøbt såsåed og handelsgødning opbevares i foderladen (H). Pesticider opbevares i særskilt aflåst kemikallierum med støbt gulv uden afløb. Rummet er placeret i værkstedsbygningen (B).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer, at de nævnte hjælpestoffer håndteres forsvarligt og, at der ved overholdelse af de gældende regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. hjælpestoffer:

- 3.11.2 Ved erstatning af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at erstatningen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 3.23.1 Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

7 EMISSIONER, GENER OG RESTSTOFFER FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives og vurderes ammoniakemissionen fra anlægget og påvirkningen af beskyttet natur og sårbare arter. Desuden redegøres for omfanget af reststoffer fra produktionen og mulige gener for omgivelserne som følge af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 AMMONIAK

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det samlede ammoniaktab i form af ammoniakemission fra staldanlæg og lagre er i nudrift og ansøgt drift etape 1 og 2 beregnet ud fra størrelsen og typen af husdyrholdet, indretning af staldene inkl. miljøteknologi, fodersammensætningen og typen af lagre til opbevaring af husdyrgødningen.

Udvidelsen af slagtesvineproduktionen på Simblegård medfører en stigning i ammoniakemissionen for anlægget som helhed på op til ca. 2.000 kg N vurderet i forhold til den godkendte nudrift. I ansøgt drift etape 1 er ammoniakemissionen beregnet til 6.411,32 kg N og i etape 2 til 7.607,13 kg N. Den beregnede ammoniakemission skal være mindsket med 30 % i forhold til normen for stalddtype og fodring i 2005/06. Dette krav er opfyldt med henholdsvis 300,31 kg N og 266,50 kg N mere end nødvendigt i etape 1 og 2 (se Tabel 8 for beregninger i husdyrgodkendelse.dk). En tilsvarende beregning af ammoniakemissionen i ansøgt drift etape 2 vurderet i forhold til den oprindelige nudriftssituation før anmeldelsen af produktionsændring i 2012 viser, at det generelle ammoniakreduktionskrav er opfyldt med 147,20 kg N mere end nødvendig (Tabel 9).

Tabel 8. Ammoniakemission fra svineproduktionen efter udvidelse i forhold til godkendt nudrift

Ansøgning	Emission i nudrift	Emission efter udvidelse	Meremission efter udvidelse	Nødvendig reduktion i forhold til det generelle krav
Ansøgt drift etape 1	5.536,42	6.411,32	+874,90	÷300,31
Ansøgt drift etape 2	5.536,42	7.607,13	+2.070,71	÷266,50

Tabel 9. Ammoniakemission fra svineproduktionen efter udvidelse i forhold til oprindelig nudrift

Ansøgning	Emission i oprindelig nudrift før anmeldelse i 2012	Emission efter udvidelse	Meremission efter udvidelse	Nødvendig reduktion i forhold til det generelle krav
Ansøgt drift etape 2	4.958,72	7.607,13	+2.648,41	÷147,20

BAT emissionskravet beregnes i husdyrgodkendelse.dk til 6.810,64 kg N i etape 1 og 7.961,91 kg N i etape 2. Ammoniakemissionskravene er dermed opfyldt for den ansøgte produktion.

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Stalden, der renoveres i ansøgt drift, vil blive indrettet med 25-49 % fast gulv. Tilsvarende vil stalden, der opføres i etape 2, blive indrettet med 25-49 % fast gulv. Der vil desuden blive anvendt en foderkorrektion på 2,78 FE_{sv} pr. kg tilvækst i begge etaper til begrænsning af ammoniakfordampningen. Endelig opnås en halvering af ammoniakemissionen fra de to eksisterende gyllebeholdere, der er forsynet med teltoverdækning, og den nye gyllebeholder, der overdækkes med fast betonlåg.

Alternativ drift

Ansøger ønsker et alternativ beskrevet og godkendt, hvor anvendelse af gyllekøling i den tidligere smågrise-stald og den nye slagtesvinestald indgår med en driftstid på 8.760 timer pr. år og en ammoniak effekt på 15 %. Ved denne anvendelse af gyllekøling beregnes det samlede ammoniaktab i form af ammoniakemission fra staldanlæg og lagre i ansøgt drift til 6.243,17 kg N i etape 1 og 7.283,01 kg N i etape 2. Det generelle

ammoniakreduktionskrav er dermed opfyldt med 468,46 kg N i etape 1 og 590,61 kg N i etape 2 mere end nødvendigt – se Tabel 10. Vurderingen af udvidelsen i forhold til oprindelig nudrift er ikke foretaget for alternativet, da beregningerne i hovedansøgningen er "worst case", og ammoniakkravet her er opfyldt også i forhold til oprindelig nudrift.

Tabel 10. Ammoniakemissionen fra svineproduktionen i godkendt nudrift og efter udvidelse etape 2 +gyllekøling

Alternativ	Emission i nudrift	Emission efter udvidelse	Meremission efter udvidelse	Nødvendig reduktion i forhold til det generelle krav
+ Gyllekøling etape 1	5.536,42	6.243,17	+706,75	÷468,46
+ Gyllekøling etape 2	5.536,42	7.283,01	+1.746,59	÷590,61

Differencen mellem det samlede faktiske ammoniaktab og BAT emissionskravet bliver 567,47 kg N i etape 1 med gyllekøling og 678,90 kg N i etape 2 med gyllekøling. Ammoniakemissionskravene er dermed opfyldt for den ansøgte alternative produktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter:

1. et krav om begrænsning af ammoniakfordampningen (det generelle reduktionskrav), som gælder for alle husdyrbrug, der skal miljøgodkendes uanset beliggenheden og
2. et krav om maksimal total- eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder, der fremgår af husdyrgodkendelseslovens § 7 (er behandlet i afsnit 7.2).

Projektet skal desuden leve op til husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til forebyggelse og begrænsning af ammoniakfordampningen fra anlægget (se nærmere i kapitel 10).

Det generelle ammoniakreduktionskrav:

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 30 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem defineret som det bedste staldsystem mht. ammoniakfordampning i 2005/2006. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for alle udvidelser eller ændringer i dyretype i eksisterende eller nye stalde samt for stalde, der renoveres. Kravet kan gennemføres ved reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye/renoverede anlæg.

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakudledningen fra anlægget ved at vælge en gulvtype med lav ammoniakemission i de nye staldafsnit til slagtesvin, anvende gyllebeholdere med fast overdækning og forbedre fodereffektiviteten i besætningen. Disse tiltag medfører, at ammoniaktabet fra stalde og lagre på Simblegård ligger under det krævede niveau for overholdelse af ammoniakreduktionskravet på 30 % i både etape 1 og 2. Tiltagene betyder desuden, at BAT-emissionskravet er overholdt – se nærmere ang. beregningerne i kapitel 10.

Der forefindes ikke ammoniakfølsom natur i umiddelbar nærhed af anlægget på Simblegård, som betinger yderligere reduktion i ammoniakemissionen i forhold til overholdelse af det generelle ammoniakreduktionskrav og den samlede BAT emissionsgrænseværdi for anlægget.

Alternativ drift

I alternativ drift etape 1 og 2 opnås en ekstra reduktion i ammoniakemissionen på henholdsvis 468,46 kg N og 590,61 kg N vurderet i forhold til godkendt nudrift ved den beskrevne anvendelse af gyllekøling. Da det er et frivilligt tiltag, idet det generelle ammoniakreduktionskrav og BAT-emissionsgrænseværdien for anlægget er opfyldt uden denne teknologi, stiller Bornholms Regionskommune ikke vilkår til brugen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak:

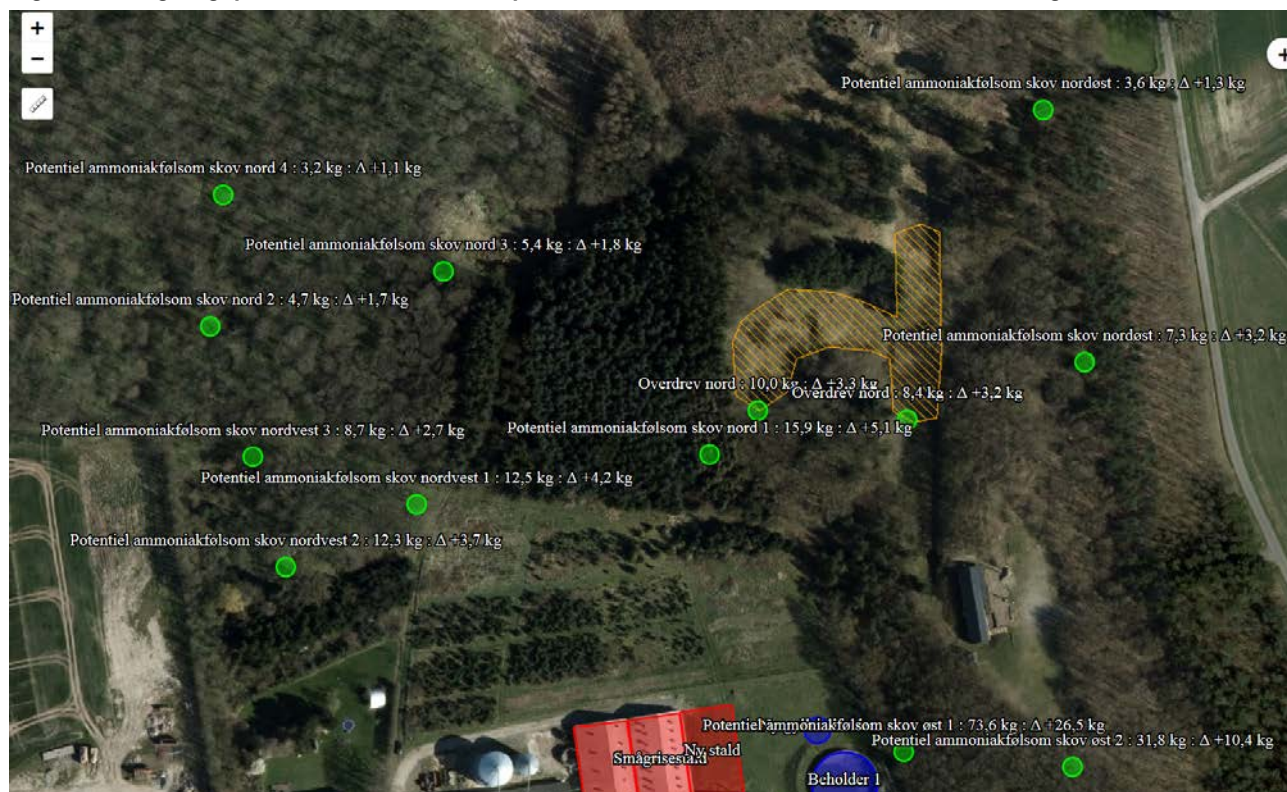
- 3.4.1 I den nye slagtesvinestald (O) skal stierne indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.
- 3.4.2 Gulvtypen i den eksisterende smågrisestald, der indrettes til slagtesvin (N), skal indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv.
- 3.7.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år fra anlægget i etape 1 - beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **46.769 kg N pr. år**. Vilkårene 3.7.2, 3.7.5, 3.7.6, 3.7.7 og 3.7.8 om beregning, egenkontrol og dokumentation skal desuden overholdes.
- 3.8.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år fra anlægget i etape 2 - beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin - skal være mindre end eller lig med **56.801 kg N pr. år**. Vilkårene 3.8.2, 3.8.5, 3.8.6, 3.8.7 og 3.8.8 om beregning, egenkontrol og dokumentation skal desuden overholdes.
- 3.9.1 Den nye gyllebeholder (Σ), der opføres i etape 2, skal forsynes med fast overdækning i form af betonlåg.
- 3.9.2 De to eksisterende gyllebeholdere (Z og Æ) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Vilkårene 3.9.3, 3.9.4 og 3.9.5 om drift, egenkontrol og dokumentation skal desuden overholdes.

7.2 AMMONIAKDEPOSITION-PÅVIRKNING AF NATUR OG BILAG IV-ARTER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ammoniakemissionen fra anlægget på Simblegård bevirker, at omkringliggende arealer vil blive påvirket med nedfald af ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og skove i området ved Simblegård. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i Figur 8.

Figur 8. Beregningspunkter for ammoniakdeposition til naturområder i nærheden af Simblegård

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter ved produktionen i ansøgt drift kan ses i Tabel 11. Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift - og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager. Beregning af merdepositionen er foretaget i forhold til den tilladte produktion før seneste anmeldelse af ændring af produktionen i november 2012, da

merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 1. januar 2007, dog højst en 8-årig periode. Ammoniakdepositionen er angivet som beregnet for etape 2, hvilket er 'worst case' idet det er denne etape, som giver anledning til den største ammoniakdeposition. I etape 1 og i alternativet med gyllekøling vil der således være en lavere ammoniakdeposition.

Tabel 11. Beregnet ammoniakdeposition i ansøgt drift etape 2 til kategori 1-, 2- og 3-natur og til potentielt ammoniakfølsomme skove i nærheden af Simblegård samt søer beliggende inden for 300 m. Fra husdyrgodkendelse.dk (fiktivt skema 88833/scenarieskema 89970)

Opret naturpunkt							
Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	
Natura 2000	1	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,0	0,1	
§7 natur	2	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,0	0,1	
Potentiel ammoniakfølsom skov øst 1	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+26,5	73,6	
Potentiel ammoniakfølsom skov nord 1	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+5,1	15,9	
Sø syd	3	Ansøger	Nul ejendomme	V	+10,4	49,7	
Sø øst	3	Ansøger	Nul ejendomme	V	+0,5	1,4	
Sø nord 2	3	Ansøger	Nul ejendomme	V	+0,2	0,5	
Potentiel ammoniakfølsom skov nordvest 1	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+4,2	12,5	
Sø nord 1	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,7	2,1	
Potentiel ammoniakfølsom skov nordvest 2	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+3,7	12,3	
Overdrev nord	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+3,3	10,0	
Overdrev nord	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+3,2	8,4	
Potentiel ammoniakfølsom skov nordøst	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+3,2	7,3	

Skemaet fortsættes på næste side:

Tabel 11 fortsat:

	Potentiel ammoniakfølsom skov øst 2	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+10,4	31,8	
	Potentiel ammoniakfølsom skov nord 2	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+1,7	4,7	
	Potentiel ammoniakfølsom skov nord 3	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+1,8	5,4	
	Potentiel ammoniakfølsom skov nord 4	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+1,1	3,2	
	Potentiel ammoniakfølsom skov nordvest 3	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+2,7	8,7	
	Potentiel ammoniakfølsom skov nordøst	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+1,3	3,6	
	Mose øst	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,6	1,5	
	Hede nordøst	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,0	0,1	

I skemaet benævnes søerne kategori 3-natur. Det samme gælder de potentielt ammoniakfølsomme skove. I henhold til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug omfatter kategori 3-natur ikke søer og kun i visse tilfælde enge og skove. Af program-tekniske grunde og for at kunne foretage beregning af ammoniakdeposition til søerne og skovene, er de medtaget under denne kategori.

Nærmeste Natura 2000-område (kategori 1-natur) er 'Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne' placeret ca. 5,9 km nordøst for ejendommen. Nærmeste beskyttede natur i Natura 2000-området er et overdrev ca. 6,2 km fra Simblegård. Totaldeposition og merdeposition til området beregnes i husdyrgodkendelse.dk til hhv. 0,1 og 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev større end 2,5 ha beliggende ca. 6,6 km nordøst for staldanlægget. Totaldeposition og merdeposition til området beregnes i husdyrgodkendelse.dk til hhv. 0,1 og 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Nærmeste beskyttede overdrev (kategori 3-natur) er beliggende ca. 110 m nord for anlægget. Totaldeposition og merdeposition til overdrevet beregnes i husdyrgodkendelse.dk til hhv. maksimalt 10,0 og 3,3 kg N pr. ha pr. år.

Nærmeste beskyttede hede (kategori 3-natur) er beliggende ca. 3,2 km nordøst for staldanlægget. Totaldeposition og merdeposition til heden beregnes i husdyrgodkendelse.dk til hhv. 0,1 og 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Nærmeste beskyttede mose (kategori 3-natur) er beliggende ca. 615 m øst for staldanlægget. Totaldeposition og merdeposition til mosen beregnes i husdyrgodkendelse.dk til hhv. 1,5 og 0,6 kg N pr. ha pr. år.

Skovområdet umiddelbart nord og øst for Simblegård er udpeget som potentielt ammoniakfølsomt og dermed potentiel kategori 3-natur. Skoven er placeret inden for 50 m fra staldanlægget. I husdyrgodkendelse.dk beregnes en totaldeposition og merdeposition til skoven nordvest for staldanlægget på op til hhv. 12,5 og 4,2 kg N pr. ha pr. år. Til skoven mod nord beregnes totaldeposition og merdeposition til hhv. op til 15,9 og 5,1 kg N pr. ha pr. år. Til skoven mod øst beregnes totaldeposition og merdeposition til hhv. op til 73,6 og 26,5 kg N pr. ha pr. år. De angivne depositioner er beregnet til "nærmeste" kant af skovområdet, men herudover er der indsat en række beregningspunkter mere, som fremgår af Figur 8 og Tabel 11.

I området omkring Simblegård ligger inden for 1.000 m 10 beskyttede søer og vandhuller. Heraf er den nærmeste beliggende nærmere end 300 m af staldanlægget, idet den er beliggende umiddelbart vest for staldanlægget. Totaldeposition og merdeposition til denne sø beregnes i husdyrgodkendelse.dk til hhv. 49,7 og 10,4 kg N pr. ha pr. år. De øvrige søer er beliggende mere end 300 m fra staldanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer. I disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. Husdyrproduktion kan give anledning til udslip af ammoniak og kan derfor påvirke især næringsfattige naturtyper i det åbne land. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, renholdelse, håndteringen af husdyrgødningen m.v.

Beskyttelsesniveau ved ammoniakfølsomme naturområder:

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 1. januar 2007, dog højst en 8-årig periode.

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Ammoniakdeposition til naturområder i nærheden af Simblegård

Kategori 1-natur:

Med en beregnet totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år fra anlægget på Simblegård til Natura 2000-området 'Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne' er kravet til maksimal totaldeposition til kategori 1-natur overholdt.

Kategori 2-natur:

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Det er beregnet, at overdrevsarealet 6,6 km nordøst for staldanlægget efter udvidelsen vil blive påvirket med en totaldeposition fra husdyrproduktionen på 0,1 kg N/ha/år. Kravet er derfor overholdt.

Kategori 3-natur:

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved

særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser³. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget i løbet af de seneste 8 år, dog ikke tidligere end 1. januar 2007.

Nærmeste beskyttede kategori 3-natur er et overdrev beliggende ca. 110 m nord for anlægget. Merdeposition til overdrevet beregnes i husdyrgodkendelse.dk til op til 3,3 kg N pr. ha pr. år. Idet merdepositionen overstiger 1,0 kg N/ha/år skal Bornholms Regionskommune foretage en vurdering af, om der skal fastsættes vilkår om en maksimal merdeposition til overdrevet. Merdepositionen til nærmeste beskyttede hede og mose overstiger ikke 1 kg N/ha/år, hvorfor der ikke kan stilles yderligere vilkår vedr. ammoniakdepositionen til disse.

Skoven nord og øst for Simblegård er udpeget som potentielt ammoniakfølsom. Idet merdepositionen for de nærmeste dele af skoven overstiger 1,0 kg N/ha/år skal Bornholms Regionskommune foretage en vurdering af, om der reelt er tale om ammoniakfølsom skov, og om der skal fastsættes vilkår om en maksimal merdeposition til skoven.

Vurdering af beskyttelsesniveauet for overdrevet nordøst for Simblegård

Idet overdrevet nordøst for Simblegård er kategori 3-natur, skal kommunen afklare, om området er omfattet af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 inddrage alle de fire følgende kriterier:

- *det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,*
- *om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,*
- *det aktuelle naturområdes naturkvalitet og*
- *kvælstofbidrag til området fra andre kilder (f.eks. markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.*

Det fremgår endvidere, at ”kriterierne skal inddrages med henblik på, at kommunalbestyrelsen for naturområder med særlige regionale og lokale naturinteresser alene stiller krav til en maksimal N-merdeposition, hvis området er omfattet af en af de ovennævnte udpegnings i kommuneplanen, er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats og/eller har en høj naturkvalitet, samt at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, områderne modtager fra andre kilder”.

Status i kommuneplanen m.v.

Overdrevet er sammen med skoven omkring omfattet af en udpegnings som særligt naturområde, som omfatter alle fredsskove, § 3-arealer, fredede arealer, Natura 2000-områder m.v. Arealerne omkring skoven er udpeget som ’Interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser’.

Fredning, naturplejeindsats m.v.

Arealet er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 som overdrev. Overdrevet er sammen med skoven omkring fredsskov. Området er ikke fredet og ikke omfattet af nogen handleplan for naturpleje.

Overdrevets naturkvalitet

Bornholms Regionskommune har besigtiget overdrevet den 12. maj 2016.

³ Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13.

Arealet udgøres af nogle sandede arealer, hvor der tidligere har været gravet grus og senere været skydebane. En del af arealet er fladt, og noget er skrænter fra grusgravningen. Arealet er lysåbent. Arealet afgræsses ikke. Vegetationen består af en blanding af overdrevsarter og mere almindelige kulturprægede arter. Der er bl.a. en del sandstar og rød svingel. Den bedste naturkvalitet findes på den centrale del af arealet, mens vegetationen i yderkanterne er mere triviell. Hele artslisten kan ses i Bilag 8.

Foto 7. Den flade del af overdrevet (tidligere anvendt som skydebane).

Foto 8. Skrænter fra tidligere grusgravning på arealet.

Indikatorarter

Der er ved besigtigelsen af overdrevet registreret i alt 44 typiske arter for overdrev (ud fra 'Feltskema til overdrev') og herudover ti andre arter. Af de typiske arter for overdrev er der 14 positivarter heraf en indikatorart og en-to særligt værdifulde positivarter samt syv problemarter.

Positivarter er følgende: blåhat, dunet havre, markfrytle, vellugtende gulaks, håret høgeurt, bugtet kløver, markkrageklo, vild løg, rundbælg, gul snerre, sandstar, kornet stenbræk, fåresvingel (er også indikatorart) og musevikke. Særligt værdifulde positivarter er almindelig enghavre og glat rottehale (sidstnævnte dog usikker bestemmelse).

Samlet vurdering af naturkvalitet

Arealet vurderes på de centrale dele af overdrevsarealet at have en overdrevsvegetation i god naturtilstand, mens arealerne omkring har en moderat naturtilstand. Bornholms Regionskommune vurderer samlet set, at overdrevet i denne sammenhæng har en moderat til god naturkvalitet.

Kvælstofbidrag til området fra andre kilder

Baggrundsbelastningen med ammoniak er ifølge Danmarks Miljøportal på 12,9 kg N/ha/år for dette område (opgjort i felter på 6 x 6 km). Baggrundsbelastningen udgøres af ammoniakdeposition fra både landbrug og industri/transport og fra både lokale og udenlandske kilder.

Arealet påvirkes allerede af kvælstofbidrag fra produktionen på Simblegård, hvor der har været svineproduktion i en årrække. Ammoniakdepositionen fra produktionen på Simblegård ved nudrift er i ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk beregnet til at ligge på op til 6,7 kg N/ha/år i kanten af overdrevet.

Nærmeste andet landbrug med erhvervsmæssigt dyrehold er beliggende ca. 1,5 km fra Simblegård og vurderes på grund af afstanden ikke at have nogen betydende påvirkning på overdrevet.

Baggrundsbelastningen for skoven er som nævnt 12,9 kg N/ha/år. Fraregnes den belastning fra Simblegård i nudrift, som ellers er indregnet i baggrundsdepositionen, fås en estimeret baggrundsdeposition på 11,5 kg N/ha/år⁴. Når dette tal lægges sammen med depositionen fra den ansøgte produktion på Simblegård, fås totaldepositionen for området.

Det er på denne måde beregnet, at overdrevet vil modtage en totaldeposition på op til ca. 21,5 kg N/ha/år (udregnet som 11,5 + 10,0 kg N/ha/år).

Se Figur 8 og Tabel 11 samt nedenstående Tabel 12.

Tabel 12. Beregnet ammoniakdeposition til to punkter på overdrev ved Simblegård (se placering af beregningspunkter på Figur 8)

Beregningspunkt	Merdeposition fra Simblegård	Totaldeposition fra Simblegård	Baggrundsdeposition uden bidrag fra Simblegård i nudrift	Totaldeposition inkl. baggrundsdeposition
Overdrev	3,3 kg N/ha/år	10,0 kg N/ha/år	11,5 kg N/ha/år	21,5 kg N/ha/år
Overdrev	3,2 kg N/ha/år	8,4 kg N/ha/år	11,5 kg N/ha/år	19,9 kg N/ha/år

Konklusion

Overdrevsarealet ved Simblegård er ikke beskyttet i kommuneplanen eller målsat udover, at det er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og fredsskov. Arealet vurderes ud fra artssammensætningen at have en moderat til god naturværdi. Jordbunden er sandet. Arealet påvirkes i forvejen af ammoniakdeposition fra baggrundsbelastning og ammoniak fra Simblegård i nudrift. Den ansøgte udvidelse af produktionen vil påvirke overdrevet tættest på bygningerne med op til 3,3 kg N/ha/år yderligere i forhold til nudrift, så overdrevet vil modtage en samlet deposition på op til ca. 21,5 kg N/ha/år.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overdrevet ligesom alle andre beskyttede naturtyper er af lokal naturmæssig værdi, men at overdrevet ikke vurderes at rumme særlige regionale og lokale naturinteresser. Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at der ikke er tale om et særligt tilfælde, hvor der er grundlag for at fastsætte skærpede vilkår om at nedbringe ammoniakdepositionen i forhold til overdrevsarealet.

⁴ Udregnet som 12,9 kg N/ha/år x 3.600 ha = 46.440 kg N/år. Herfra trækkes Simblegårds ammoniakudledning i nudrift på 4.958,72 kg N/år (tal fra scenarioskema 89970 i husdyrgodkendelse.dk). Resultatet divideres med de 3.600 ha og giver en estimeret baggrundsbelastning uden bidraget fra Simblegård på 11,5 kg N/ha/år.

Vurdering af beskyttelsesniveauet for potentielt ammoniakfølsom skov ved Simblegård

I henhold til definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 gælder følgende:

En skov er ammoniakfølsom, når:

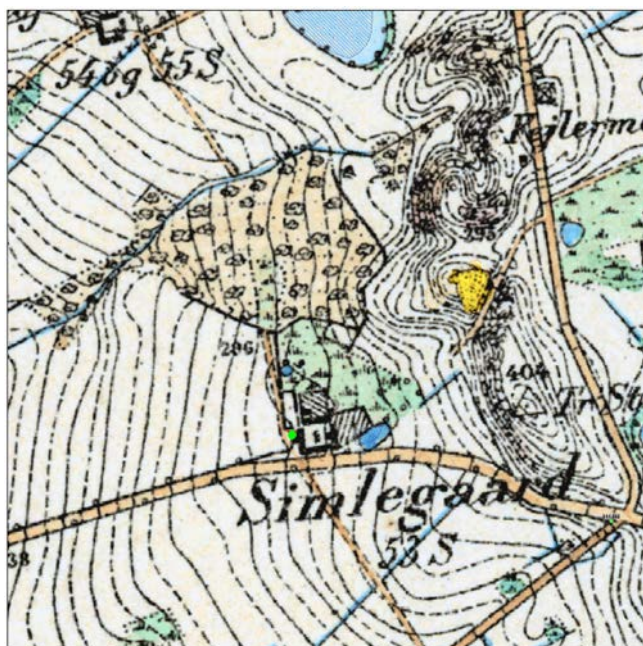
- *der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,*
- *skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, f.eks. tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), eller*
- *der i skoven er forekomst af naturskovsindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.*

Figur 9. Nyt luftfoto af Simblegård med skov nord og øst for. Med transparent grå er markeret skovarealet udpeget som potentielt ammoniakfølsom skov

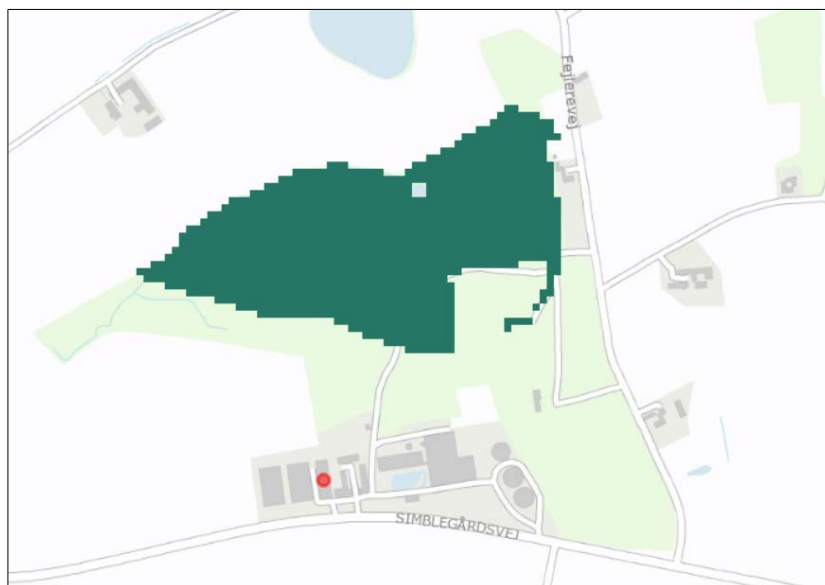
Ud fra historiske kort ses det, at kun dele af skoven har en lang kontinuitet. Således fremgår det af historiske kort fra 1880'erne og 1930'erne, at der var skov nord for Simblegård men ikke øst for (Figur 10). Mindre dele af arealerne øst og nordøst for Simblegård har lyngsignatur, men det meste har hvid farve for kulturareal. På kort fra 1970'erne er der skov på dele af arealet øst for Simblegård men stadig ikke i den fulde udstrækning, som ses i dag.

Figur 10. Historisk kort fra 1880'erne, hvoraf det fremgår, at der på daværende tidspunkt var skov nord for Simlegård men ikke øst for.

På Videnskabernes Selskabs kort fra 1805, er der skov nord for Simlegård, og af miljøministeriets WebGIS-side med digitale naturkort fremgår det, at arealer nord for Simlegård er udpeget som arealer, hvor der har været skov i minimum 200 år. Se nedenstående Figur 11.

Figur 11. Mørkegrøn markering for "skovkontinuitet – arealer der har været skov i minimum 200 år". Fra De Digitale Naturkort til et Grønt Danmarkskort <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegisplangroendk>

Det vurderes på baggrund heraf, at skoven nord for Simlegård er mere end 200 år gammel. I henhold til definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 skal en skov defineres som ammoniakfølsom skov og dermed kategori 3-natur, når blot et af kriterierne er opfyldt. Skoven nord for Simlegård må derfor betegnes som ammoniakfølsom ud fra kriteriet om, at der har været skov i mere end 200 år.

Skoven øst og til dels nordøst for Simblegård er ikke 200 år gammel og ser ikke ud til at være vokset frem af sig selv på et tidligere naturareal. Bornholms Regionskommune har besøgt arealerne, som umiddelbart øst for Simblegård domineres af ahorn og længere mod øst eg, mens det med nordøst er forskellige nåletræsbevoksninger. Imellem arealerne med skov ligger lysåbne arealer, hvor der tidligere har været gravet grus og senere været skydebane. Noget af dette er udpeget som beskyttet overdrev. Der blev i skoven øst og nordøst for Simblegård fundet to arter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove. Der er tale om arterne gul anemone og småbladet lind. Småbladet lind blev kun fundet i et eller få eksemplarer, mens gul anemone blev fundet i en lille bestand mellem granbevoksninger. Ingen af disse vurderes at have væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. Skoven øst og nordøst for Simblegård kan derfor ikke i henhold til ovenstående kriterier betegnes som ammoniakfølsom skov og kategori 3-natur.

Vurdering af beskyttelsesniveauet for skoven nord for Simblegård

Idet skoven nord-nordvest for Simblegård er at betragte som kategori 3-natur, skal kommunen afklare, om området er omfattet af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 inddrage alle de fire følgende kriterier:

- *det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,*
- *om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,*
- *det aktuelle naturområdes naturkvalitet og*
- *kvælstofbidrag til området fra andre kilder (f.eks. markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.*

Det fremgår endvidere, at "kriterierne skal inddrages med henblik på, at kommunalbestyrelsen for naturområder med særlige regionale og lokale naturinteresser alene stiller krav til en maksimal N-merdeposition, hvis området er omfattet af en af de ovennævnte udpegnings i kommuneplanen, er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats og/eller har en høj naturkvalitet, samt at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, områderne modtager fra andre kilder".

Status i kommuneplanen m.v.

Skoven er omfattet af en udpegnings som særligt naturområde, som omfatter alle fredsskove, § 3-arealer, fredede arealer, Natura 2000-områder m.v. Arealerne omkring skoven er udpeget som 'Interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser'.

Fredning, naturplejeindsats m.v.

Arealerne er fredsskov. Området er ikke fredet og ikke omfattet af nogen handleplan for naturpleje.

Skovens naturkvalitet

Bornholms Regionskommune har besøgt skoven den 20. april 2016.

Skoven er en blandet løvskov med ask, rød-el og ahorn som de dominerende træarter, men også hassel, alm. og engriflet hvidtjørn, alm. hyld, fuglekirsebær og hestekastanje blev registreret. Jordbunden er frodig muldbund. Ved besøget i april domineredes skovbunden af hvid anemone, vorterod og gul anemone i stort antal. Hele artslisten kan ses i bilag 9.

Foto 9. Hvid anemone, vorterod og gul anemone i stort antal i skovbunden.

Indikatorarter

Der er ved besigtigelsen af skoven fundet én art, der er naturskovsindikerende eller gammelskovsart fra listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25. Det er gul anemone, som voksende i stort antal sammen med hvid anemone og vorterod i skovbunden. Ifølge Den Nye Nordiske Flora vokser gul anemone på fugtig, kalkholdig lerbund og er ret almindelig i Østjylland, Sydjylland, på øerne og Bornholm men sjældent i øvrige Danmark.

Skovtype

Skovtypen har i hvert fald på dele af arealet (de mest fugtige) nogen lighed med habitatskovtype 91E0 'Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld'. Af de karakteristiske arter for naturtypen er fundet rød-el, gul anemone, angelik, skov-star, alm. mjøddurt, ask, vorterod og stor nælde fundet i skoven. De registrerede karakteristiske arter er alle arter, som er almindelige eller ret almindelig (gul anemone) på øerne og Bornholm ifølge Den Nye Nordiske Flora.

Samlet vurdering af naturkvalitet

Skoven er karakteriseret ved en lang driftshistorie og kontinuitet. Skove med en lang kontinuitet som de gamle bondeskove har en historie og en artssammensætning, som ofte gør dem værd at værne om som naturtype. De massive forekomster af hvid og gul anemone er med til at indikere, at skoven har en lang kontinuitet. Skoven har på de fugtigste dele af arealet nogen lighed med en habitatnaturtype. Der er registreret én art, der er naturskovsindikerende eller gammelskovsart. Bornholms Regionskommune vurderer samlet set, at skoven i denne sammenhæng har en moderat til god naturkvalitet.

Kvælstofbidrag til området fra andre kilder

Baggrundsbelastningen med ammoniak er ifølge Danmarks Miljøportal på 12,9 kg N/ha/år for dette område (opgjort i felter på 6 x 6 km). Baggrundsbelastningen udgøres af ammoniakdeposition fra både landbrug og industri/transport og fra både lokale og udenlandske kilder.

Skoven påvirkes allerede af kvælstofbidrag fra produktionen på Simblegård, hvor der har været svineproduktion i en årrække. Ammoniakdepositionen fra produktionen på Simblegård ved nudrift er i ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk beregnet til at ligge på op til 8,3 kg N/ha/år i kanten af skoven nord-nordvest for ejendommen.

Skoven påvirkes endvidere i begrænset omfang af ammoniak fra udbragt gylle fra markerne syd og nord for skoven.

Baggrundsbelastningen for skoven er som nævnt 12,9 kg N/ha/år (opgjort i felter på 6 x 6 km på Danmarks Miljøportal). Fraregnes den belastning fra Simblegård i nudrift, som ellers er indregnet i baggrundsdepositionen, fås en estimeret baggrundsdeposition på 11,5 kg N/ha/år. Når dette tal lægges sammen med depositionen fra den ansøgte produktion på Simblegård, fås totaldepositionen for området.

Det er på denne måde beregnet, at den østligste del af den nordvestlige skov (beregningsspunktet 'Potentiel ammoniakfølsom skov nordvest 1'), som ligger tættest på Simblegårds staldanlæg, vil modtage en totaldeposition på op til ca. 24,0 kg N/ha/år.

Se Figur 8 og Tabel 11 samt nedenstående Tabel 13.

Tabel 13. Beregnet ammoniakdeposition til beregningspunkt i skov nord-nordvest for Simblegård (se placering af beregningspunkter på Figur 8)

Beregningspunkt	Merdeposition fra Simblegård	Totaldeposition fra Simblegård	Baggrundsdeposition uden bidrag fra Simblegård i nudrift	Totaldeposition inkl. baggrundsdeposition
Skov nordvest	4,2	12,5	11,5	24,0

Konklusion

Skoven ved Simblegård er ikke beskyttet i kommuneplanen eller målsat udover, at det er fredsskov, hvilket dog ikke beskytter skoven mod for eksempel rydning og genplantning eventuelt med andre arter. Skoven vurderes ud fra artssammensætningen at have en moderat til god naturværdi. Jordbunden er muldbund og vurderes ud fra vegetationens sammensætning at være naturligt næringsrig. Skoven påvirkes i forvejen af ammoniakdeposition fra baggrundsbelastning, ammoniak fra Simblegård i nudrift og i begrænset grad af ammoniak fra udbragt gylle på markerne, der grænser op til skoven. Den ansøgte udvidelse af produktionen vil påvirke skoven tættest på bygningerne med en merdeposition set i forhold til nudrift.

Bornholms Regionskommune vurderer, at skoven ligesom andre bornholmske bondeskove er af lokal naturmæssig værdi, men at skoven ved Simblegård ikke vurderes at rumme særlige regionale og lokale naturinteresser, og at jordbunden i skoven i øvrigt er naturligt næringsrig. Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at der ikke er tale om et særligt tilfælde, hvor der er grundlag for at fastsætte skærpede vilkår om at nedbringe ammoniakdepositionen i forhold til skoven.

Det er på ovenstående baggrund Bornholms Regionskommunes vurdering, at den planlagte udvidelse på Simblegård ikke vil påvirke naturindholdet på lokaliteter omkring ejendommen væsentligt eller medføre forringelser i tilstanden for kvælstoffølsomme naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 10 kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at "Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."

Bornholms Regionskommune har fra egne data samt fra naturdata på Danmarks Miljøportal ikke kendskab til, at der er registreret bilag IV-arter inden for 300 m fra Simblegård, men der er tidligere registreret løvfrø i flere søer beliggende i afstande på ca. 500 m af Simblegård. Arter omfattet af bilag IV såsom padde, markfirben og flagermus kan dog også have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på areaerne i området omkring anlæg og udbringningsarealer, herunder søer og skove i området.

Der ligger en sø inden for 300 m fra produktionsanlæggene på Simblegård. Bornholms Regionskommune besigtigede søen den 20. april 2016. Der er tale om en næringsrig sø næsten fuldstændigt groet til med bredbladet dunhammer og kun et lille vandspejl i midten. Søen er beliggende omkranset af ejendommens bygningsanlæg. Søer kan udgøre et potentielt levested for Bilag IV-paddearter men er formodentlig for tilgroet til at være et egnet levested. Det er beregnet i husdyrgodkendelse.dk, at søen modtager en totaldeposition og merdeposition på hhv. 49,7 og 10,4 kg N pr. ha pr. år.

Foto 10. Sø beliggende mellem bygninger på Simblegård kraftigt tilgroet med dunhammer.

Der er ikke fastsat generelle tålegrænser for søer. I habitatdirektivet er søer inddelt i fem typer. Af disse er de fire næringsfattige sø-typer med fastsatte tålegrænser på 5-10 kg N/ha/år, og den femte er næringsrige søer og vandhuller, som der ikke er fastsat tålegrænser for (naturtype 3150). Mange søer og vandhuller er eutrofierede som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition, og naturtypen næringsrige søer og vandhuller omfatter de fleste danske småsøer og vandhuller.

Idet søen i forvejen er næringsrig, er det kommunens vurdering, at merdepositionen med ammoniak ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søen.

Endvidere er det kommunens vurdering, at kravene i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10, som omhandler anvendelse af husdyrgødning m.v., samt bestemmelserne om 2 m bræmmer langs mange vandløb og søer sikrer tilstrækkeligt imod, at der sker overfladeafstrømning af gylle fra udbringning til beskyttede naturområder som bl.a. søer og åer.

På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionskommune samlet set, at bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder ikke trues af den ansøgte udvidelse.

7.3 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I husdyrgodkendelse.dk er lugtemissionen fra staldanlægget på Simblegård og den nødvendige geneafstand til forskellige typer af beboelser beregnet ud fra antal stipladser og kg grise på stald i de forskellige staldafsnit til et givent tidspunkt.

Etape 1

I ansøgt drift etape 1 er der regnet med 10 staldsektioner, hvoraf de 6 sektioner hver får 376 stipladser, og de 4 sektioner får 424 stipladser, i alt 3.952 stipladser.

Nærmeste byzone er Klemensker placeret godt 1.400 m fra staldanlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Klemensker syd godt 1.700 m fra staldanlægget. Nærmeste enkeltbeboelser uden landbrugspligt er Bregnesshavevej 1 beliggende 302 m fra staldanlæggets lugtcentrum mod sydøst og Fejlerevej 3 beliggende 406 m mod nord-nordøst.

Beregningen i ansøgningssystemet af lugtspredningen efter gennemførelse af udvidelsen på Simblegård viser, at lugtgenekriteriet er overholdt i etape 1 (se Tabel 14). Lugtgenekriteriet for den ansøgte produktion i etape 1 opfyldes under forudsætning af, at teknologien "hyppig gylleudslusning" anvendes i staldsektionerne med fulddrænet gulv (J,K,L,M).

Tabel 14. Resultat af lugtberegning for ansøgt drift etape 1 fra skema nr. 87936 i ansøgningssystemet

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Bregnesshavevej 1	0	NY	346,88	379,60	277,51	303,68	311,14	Nej	Ja
+ Bregnesshavevej 3	0	NY	346,88	379,60	277,51	303,68	390,93	Nej	Ja
+ Fejlerevej 3	0	NY	346,51	379,17	346,51	379,17	407,64	Nej	Ja
+ Klemens Storegade 62	0	NY	680,84	741,55	612,75	667,40	1.794,24	Ja	Ja
+ Klemensker	0	NY	883,99	967,01	883,99	967,01	1.528,61	Ja	Ja

Etape 2

I etape 2 indgår 2 nye staldsektioner med hver 424 stipladser, i alt 4.800 stipladser.

Lugtgenekriteriet er i etape 2 overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone, men ikke i forhold til de to enkeltbeboelser. Her er den korrigerede genafstand længere end den vægtede gennemsnitsafstand - se nedenstående Tabel 15.

Tabel 15. Resultat af lugtberegning for ansøgt drift etape 2 fra skema nr. 84809 i ansøgningssystemet

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Bregnesshavevej 1	0	NY	406,39	379,60	325,11	303,68	311,96	Nej	Nej
+ Bregnesshavevej 3	0	NY	406,39	379,60	325,11	303,68	394,54	Nej	Ja
+ Fejlerevej 3	0	NY	406,39	379,60	406,39	379,60	402,92	Nej	Nej
+ Klemens Storegade 62	0	NY	779,12	741,55	701,20	667,40	1.793,74	Ja	Ja
+ Klemensker	0	NY	1.010,46	967,01	1.010,46	967,01	1.526,51	Ja	Ja

Ansøger har derfor valgt at erstatte standard lugtberegningen for etape 2 i ansøgningssystemet med en konkret lugtberegning med den såkaldte OML-model. OML-beregningen viser at lugtgenekriteriet er opfyldt også til de to enkeltbeboelser under forudsætning af, at:

- Miljømoduler/miljøkryds monteres i alle ventilationsafkast

- Miljøteknologien ”hyppig gylleudslusning” anvendes i de otte staldsektioner med fulldrænet gulv (J,K,L,M), hvorved der opnås en 20 % lugtreduktion.
- Afkastene på de 2 nye staldsektioner (O) får en diameter på 650 mm, en ydelse på 15.900 m³/h og en afksthøjde på 1,5 m, svarende til minimum 6,7 m over terræn

Hyppig gylleudslusning reducerer lugten fra stalde med fulldrænet gulv med 20 %. Teknologien er kun godkendt til stalde med fulldrænet gulv, men det må forventes, at der ligeledes er en vis effekt i stalde med delvist fast gulv.

For at kunne dokumentere at gyllen udsluses mindst hver 7. dag, vil pumpen for rørudslusningssystemet blive tilsluttet en datalogger. Udslusningen vil blive foretaget mellem kl. 8 og 16 på hverdage.

Forudsætninger for og resultat af OML beregningen

Ud over de ovenfor nævnte tiltag er følgende forudsætninger anvendt ved beregning af lugtspredningen fra Simblegård i spredningsmodellen OML-Multi 6.0:

Miljøkryds

Der foreligger en afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet (sagsnummer NMK-132-00101), hvor Nævnet angiver, at anvendelse af miljøkryds svarer til en reduktion af afkastenes indre diameter med 30 % samt en forøgelse af afksthøjden med 0,3 m. Denne effekt er anvendt i beregningen.

Ruhed og terræn

Ruheden omkring staldanlægget er forholdsvis høj, idet anlægget er omkranset af skov, blandet natur og/eller bygninger mod alle sider på nær mod syd. Idet der beregnes til flere naboer skal ruheden betragtes i en cirkel omkring kilden. Ruheden beregnes til 0,2168, svarende til 15 % blandet natur og bebyggelse (MK) og 45 % ringe vegetation/åbent landbrug uden læhegn (Rv) og 40 % skov.

Terrænet omkring Simblegård er stigende fra vest mod øst. Umiddelbart øst, nordøst for anlægget er der placeret en bakke/højderyg. Der er indregnet terræneffekt for denne bakke/højderyg.

Lugt og spredning til omgivelserne

Lugtemissionen er beregnet iht. den nye lugtvejledning. Lugtemissionen er 300 OUe/s/1.000 kg for slagtesvin opstaldet på delvist fast gulv og 450 OUe/s/1.000 kg for slagtesvin opstaldet på fulldrænet gulv. Staldtemperaturen er sat til 20° C i alle staldafsnit.

Beregningerne er foretaget på 10 års vejrdata. Dermed kan der aflæses en skarp tolkning af genegrænsen for lugt frem for en konservativ tolkning. Resultatet af OML beregningen er månedsvis opgjorte 99-percentiler på timebasis, hvor det er den største 99-percentil, der skal sammenlignes med genegrænserne i lugtvejledningen.

Beregningscentrum er fastsat til afkast 20. Dette afkast vurderes som værende det fast målbare punkt tættest på beregningscentrum. Der er foretaget beregninger i afstande fra 100 til 410 m fra beregningscentrum.

Nærmeste enkeltbeboelse er Bregnesshavevej 1, 3782 Klemensker placeret 302 m fra det indsatte 0-punkt i retning 140 grader (sydøst). Enkeltbeboelsen Bregnesshavevej 3, 3782 Klemensker er placeret 384 m fra det indsatte 0-punkt i retning 180 grader. Enkeltbeboelsen Fejlerevej 3 er placeret 406 m fra det indsatte 0-punkt i retning 20 grader.

Resultat af OML-beregningen for etape 2

Lugtemissionen overskrider ikke 15 OUe/m³ i en afstand af 290 m i retning 130-190 grader og 360 m i retning 10-30. Lugtgenekravet i forhold til enkeltbeboelserne er således opfyldt. I resultatfilerne er værdien for lugtkoncentrationen angivet i en given afstand til beregningscentrum. Udskrifter fra OML programmet med forudsætningerne for og resultatet af beregningerne samt kort over placeringen af afkast og nabobeboelser kan ses i bilag 7.

Lugt ved håndtering af husdyrgødning

Der kan forekomme periodiske lugtgener ved udslusning, omrøring og bortkørsel af husdyrgødningen fra produktionen. Gylle flyttes til andre beholdere i vinterperioden og afsættes til udbringning før og i vækstsæsonen, primært i forårs månederne april og maj.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra anlæg til dyrehold er staldventilation. Der foreligger også kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Lugtemission fra opbevaringsanlæg og fra udbringning af husdyrgødning indgår således ikke i lugtberegningerne. Disse emissioner reguleres gennem konkrete vurderinger og generelle regler, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav til placering af anlæg til opbevaring af husdyrgødning og krav om overdækning samt krav til metoder og tidspunkter for udbringning af husdyrgødning.

På baggrund af de indtastede oplysninger i ansøgningssystemet om dyretype, den maksimale belægning og staldsystemet i de enkelte staldafsnit er det beregnet, hvilken afstand der som minimum skal være fra lugtkilden til boliger i forskellige områdetyper, for at de definerede lugtgenekriterier er overholdt (se Tabel 14 og Tabel 15 i "Miljøteknisk redegørelse").

Lugtgeneafstandene er med udgangspunkt i den nuværende og den ansøgte fremtidige produktion på Simblegård i etape 1 og 2 beregnet i henhold til både Miljøstyrelsens standardiserede OML-spredningsmodel (Ny lugtvejledning for husdyrbrug) og FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj, 2002). Beregningerne er baseret på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed
- Regler for, hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden.

Systemet viser ved endt beregning det resultat, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg. For Simblegård angiver Miljøstyrelsens ny lugtmodel den længste geneafstand i forhold til alle omboende i begge etaper, hvorfor det er disse afstande, der vil være gældende.

Uanset beregningsmetode indgår staldanlæg, som er placeret længere væk end 1,2 gange geneafstanden, ikke i lugtberegningen. Alle staldanlæg på Simblegård ligger længere væk end 1,2 gange den beregnede geneafstand i forhold til boliger i samlet bebyggelse og i byzone, og det elektroniske ansøgningssystem har derfor automatisk bortscreenet disse anlæg ved lugtberegningen i både etape 1 og 2.

I forhold til de nærmeste enkeltboliger, Bregnesshavevej 1 og 3 og Fejlerevej 3, er lugtgenekriteriet overholdt i etape 1 af projektet, mens beregningen i etape 2 viser, at geneafstanden er længere end den vægtede gennemsnitsafstand til nabobeboelserne på Bregnesshavevej 1 og Fejlerevej 3. Ifølge Miljøstyrelsens standardiserede lugtspredningsmodel er genekriteriet derfor ikke overholdt i forhold til disse to ejendomme.

OML-Multi beregning af lugtspredning

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, at Miljøstyrelsens standardiserede spredningsmodel efter ansøgers ønske helt generelt kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-Multi modellen udarbejdet af Aarhus universitet. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår det endvidere, at en alternativ konkret spredningsberegning kun kan foretages i forhold til FMK modellen ved meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis.

Da Miljøstyrelsens lugtspredningsmodel i denne sag beregner den længste geneafstand, ønsker ansøger at supplere standardlugtberegningen (standardstald, normal ventilation og standardomgivelser) med en konkret OML-beregning for at vise, at lugtgenefstanden til de nærmeste enkeltbeboelser kan overholdes. Herved får ansøger mulighed for at tage højde for flere tekniske detaljer, som gælder specifikt for det aktuelle anlæg.

I den udarbejdede OML-beregning i spredningsmodellen OML-Multi 6.0 indgår 10 års vejrdato, og den tager højde for bl.a. den fremherskende vindretning og udformningen af terrænet mellem lugtkilden (staldene) og modtager (Bregnesshavevej 1 og Fejlerevej 3). Desuden er den præcise højde, placering og udformning af ventilationsafkastene indregnet.

Bornholms Regionskommune har gennemgået og godkendt de anvendte forudsætninger for beregningen. For at beregningen er retvisende, er det et krav, at vilkårene 3.5.1 - 3.5.4 overholdes. Dvs. at der på ethvert tidspunkt maksimalt må være slagtesvin på stald på Simblegård med en samlet vægt på 340.800 kg, svarende til 4.800 slagtesvin med en gennemsnitlig vægt på 71,0 kg, samt heste med en samlet vægt på 1.200 kg (den beskrevne produktion i etape 2). Desuden skal ventilationsforholdene indrettes som beskrevet med

hensyn til ydelse, diameter, afkasthøjde og isætning af miljøkryds, og gyllen i gyllekanalerne i de eksisterende slagtesvinestalde skal udsluses minimum én gang om ugen.

Luftens afgangshastighed er bestemt af afkastets ydelse og diameter. I OML-programmet er det ikke muligt at indtaste afgangshastigheder. Derfor er effekten af miljøkryds indregnet ved at justere på værdierne for afkastenes indre diameter og højde. Denne fremgangsmåde er i tråd med den af ansøger nævnte afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet fra december 2012 (NMK-132-00101), hvor Nævnet angiver, at anvendelse af miljøkryds svarer til en reduktion af afkastenes indre diameter med 30 % samt en forøgelse af afkasthøjden med 0,3 m. Bornholms Regionskommune har valgt at følge denne afgørelse.

Konceptet for hyppig udslusning af gylle fra slagtesvin er den 6. februar 2015 blevet optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste til anvendelse i slagtesvinestalde med staldsystemet fulddrænedede gulve og rørudslusning som gyllesystem. Et testforløb har vist, at der ved ugentlig udslusning af gylle fra gyllekanalerne i stalden i forhold til hver 6. uge kan opnås en reducerende effekt på lugtemissionen fra staldene på gennemsnitligt 20 %. Der er ikke fundet en effekt på ammoniakemissionen.

Hyppig gylleudslusning i stalde med 25-49 % fast gulv, som etableres i forbindelse med ombygningen af smågrisestalden og i den nye slagtesvinestald, er endnu ikke gennemtestet og optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. SEGES, Videncenter for Svineproduktion, har den 19. marts 2015 offentliggjort et notat (Notat 1509), hvori det konkluderes, at hyppig gylleudslusning estimeres at have en effekt på 14 % i slagtesvinestalde med delvist fast gulv.

Selvom hyppig udslusning af gylle vil blive anvendt i alle staldafsnit på Simblegård, er effekten kun indregnet for de eksisterende stalde med fulddrænet gulv.

Den konkrete beregning af lugtspredningen med OML-Multi programmet viser, at spredningen af lugtemissionen fra Simblegård ikke bevirker en overskridelse af 15 OU_E/m³ (lugtenheder), som er geneniveauet for enkeltbeboelser, i afstanden og retningen til Bregneshavevej 1 og Fejlerevej 3. Lugtgenekriteriet i forhold til nærmeste enkeltbeboelser er således opfyldt også i etape 2.

På baggrund af de udførte beregninger er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive udsat for væsentlige lugtgener fra staldene på Simblegård efter ændringen og udvidelsen af svinebesætningen. Samlet set vurderes der ikke at være kumulative effekter i relation til lugtgener i området omkring ejendommen, da der er forholdsvis langt til andre ejendomme med et væsentligt dyrehold. Der kan dog forekomme kortvarige perioder med lugtgener i forbindelse med udslusning, omrøring og transport af husdyrgødning.

Størstedelen af den producerede svinegylle vil blive opbevaret på Simblegård – dels i gyllekanaler/forbeholdere og dels i gyllebeholderne beliggende mellem ejendommen og skoven. Kun én beholder er ikke forsynet med fast overdækning i form af telt eller betonlåg men er dækket af tæt overdækning i form af naturligt flydelag. Pga. denne beholders placering bag de øvrige beholdere og længst væk fra offentlig vej, forventes det ikke, at opbevaringen af gylle på ejendommen vil give anledning til lugtgener i området.

Lugtemissionen fra husdyrbruget afhænger i høj grad af driften. Det stillede vilkår om renholdelse og god staldhygiejne (Vilkår 3.14.1) skal bidrage til at begrænse lugtgenerne.

Hvis det viser sig, at omkringboende oplever væsentlige lugtgener ud over det forventelige, giver det stillede vilkår (Vilkår 3.5.5) kommunen mulighed for efterfølgende at kræve, at ansøger gennemfører lugtreducerende tiltag.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lugt:

- 3.5.1 Det skal på tilsynsmyndighedens forlangende godtgøres, at der på Simblegård maksimalt er slagtesvin på stald med en samlet vægt på 340.800 kg. Dette vilkår kan opfyldes ved, at der i staldene maksimalt er 4.800 slagtesvin med en gennemsnitlig vægt på 71,0 kg, svarende til en årlig produktion på 19.675 slagtesvin i vægtklassen 30-112 kg. Desuden må der maksimalt være heste på stald med en samlet vægt på 1.200 kg (den beskrevne produktion i etape 2).
- 3.5.2 Afkasthøjde, afkastdiameter og ventilationsydelse skal være i overensstemmelse med forudsætningerne lagt til grund for OML-Multi beregningen.
- 3.5.3 Som forudsat i OML-beregningen skal der isættes miljøkryds/ensretter i alle afkast i både de eksisterende slagtesvinestalde (J,K,L,M) og de nye staldafsnit, dvs. den tidligere smågrisestald (N) og den nye slagtesvinestald (O). Effekten af miljøkryds/ensretter i form af øget afkasthastighed skal svare til en reduktion i afkastenes indre diameter på 30 % samt 30 cm forøgelse af afkasthøjden.

- 3.5.4 Eventuelle ændringer i ventilationsforholdene eller andet, der har indflydelse på staldanlæggets lugtgenæafstande, skal meddeles tilsynsmyndigheden, som kan kræve en ny OML-beregning, som dokumenterer, at lugtgenæafstandene fortsat er overholdt.
- 3.5.5 Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.
- 3.6.1 I de eksisterende slagtesvinestalde (J,K,L,M) med fulddrænet gulv og rørudslusningssystem skal gyllen i gyllekanalerne udsluses mindst hver 7. dag. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
- 3.6.3 Pumpen for rørudslusningssystemet skal være tilsluttet en datalogger, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med ovenstående vilkår 3.6.1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 3.14.1 Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.

7.4 STØJ

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støjkilder

Støj vil kunne forekomme dagligt fra ventilationsanlægget og ved fremstillingen af foder, ved pumpning af gylle samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden periodisk ved tørring af egen avl af korn og frø i høst og ved fyldning af siloer.

Ved den ansøgte produktion vil der blive en øget transport af gylle, korn og dyr. Den øgede transport består i etape 1 af ca. 20 transporter af gylle, 5 transporter af korn og 26 transporter af dyr og i etape 2 ca. 75 transporter af gylle, 35 transporter af korn og 26 transporter af dyr.

Ansøger mener, at ejendommens placering og afstand i forhold til offentlig vej og naboer gør, at støj fra produktionsanlægget ikke vil genere naboer og forbigående.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilationen er i drift hele døgnet. Foderfremstilling og gylleudslusning foregår i dagtimerne.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne. I høstperioden vil transporten til og fra ejendommen dog foregå i det tidsrum af døgnet, hvor der høstes.

Tiltag mod støj

Ansøger sørger for regelmæssig vedligeholdelse af ventilationsanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Simblegård overholder miljøstyrelsens vejledende faste støjgrænser. Støjkvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Placering af anlægget til foderfremstilling indenfor minimerer risikoen for gener fra en væsentlig daglig støjkilde ved produktionen.

Bornholms Regionskommune vurderer i lighed med ansøger, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbigående. Der er ikke foretaget støjberegninger, men de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen og nogle desuden på den anden side af skovstykket nord og øst for ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Der vil kunne forekomme støj fra ekstern og intern transport. Trafikken til og fra Simblegård foregår ad offentlig vej, Simblegårdsvej. Den øgede transport vurderes dog ikke at ville give uacceptable støjgener udover det, der må accepteres som nabo til en landbrugsdrift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støj:

- 3.17.1 Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid*
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	18.00-22.00	45	1 time
	22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi**	22.00-07.00	55	

* Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden

** Maksimalværdierne af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A) på opholdsarealer ved nærliggende nabobeboelser

- 3.17.2 Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
- 3.17.3 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.
- 3.17.4 Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 3.17.1 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma. I våde høstår kan behovet for tørring af korn og andre afgrøder være så stort, at det er nødvendigt at lade blæserne køre i døgndrift. Særligt ved køling af korn kan det være nødvendigt at gøre det om natten, da temperaturen om dagen er for høj til, at der kan køles.

7.5 STØV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støvudvikling kan primært forekomme i dagtimerne ved levering af foder og ved formaling af korn. I nudrift tildes foderet som tørfoder til smågrisene og vådfoder til slagtesvinene, mens alt foder i ansøgt drift vil blive tildelt som vådfoder. I ansøgt drift vil der således ikke være støvgener i forbindelse med blanding og udfodring af foderet. Foder leveret til ejendommen i løsvægt indleveres i foderladen (H). Kornsiloeerne fyldes via en korngrav på vestsiden af foderladen. Der anvendes kun begrænsede mængder halm i produktionen.

Ansøger anser risikoen for, at der opstår støvgener for omkringboende eller forbigående, for begrænset, da de potentielle støvkilder håndteres indendørs og pga. afstanden til naboer.

Der forekommer kun begrænset intern kørsel på grusveje, da foder, korn og dyr ikke flyttes via grusveje mellem bygningerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med den beskrevne håndtering af foder og levering indendørs eller i silo skærmet af øvrige bygninger og langt fra naboer og veje er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at risikoen for væsentlige støvgener vil være begrænset.

Det vurderes således, at støvudvikling kun vil give anledning til meget lokale gener. Samlet vurderer kommunen, at der ikke vil være væsentligt øgede støvgener som følge af udvidelsen.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al intern transport samt transport til og fra ejendommen skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener. Alle aktiviteter på ejendommen skal planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støv:

3.18.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

7.6 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er opsat udendørs belysning i form af en lampe i gavlen på foderladen (H) – se anlægstegning i Bilag 1. Ved rampen til det nye udleveringsrum opsættes udendørs belysning.

I nudrift og ansøgt drift er der og vil der være lys i staldene i dagtimerne inden for normal arbejdstid. Lyset kan være tændt i staldafsnittene i op til 8 timer pr. dag, idet der er lovkrav om en lysstyrke på minimum 40 lux i mindst 8 timer pr. dag.

Simblegård ligger med ca. 260 m's afstand til nabobeboelser. Ansøger mener derfor, at belysningen på ejendommen ikke vil være til gene for naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i staldene, uden for foderladen og ved udleveringsrummet ikke vil medføre gener for omkringboende pga. afstanden, beplantningen ud mod Simblegårdsvej samt skovbevoksningen mod øst og nord.

Staldene er lukkede og uden lysplader i tagene, og der er kun vinduer i siderne af de yderste staldsektioner. Ved anvendelse af staldbelysningen primært i dagtimerne og på grund af placeringen af den udendørs belysning skærmet fra offentlig vej, skønnes det, at anvendelsen af lys såvel ude som inde ikke vil genere forbipasserende eller være i strid med de landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. lys.

7.7 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel forebyggelse og skadedyrsbekæmpelse

Det tilstræbes at holde orden på ejendommen og sørge for en god staldhygiejne og hensigtsmæssig gødningshåndtering, så gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Fluegener:

Der foretages fluebekæmpelse med rovfluer. Dette vil også være tilfældet i ansøgt drift.

Rottebekæmpelse:

Der holdes opryddet omkring bygningerne, som vedligeholdes, således at rotternes leveduligheder begrænses. Ejendommen har en aftale med firmaet Mortalin vedr. bekæmpelse af skadedyr. Ved forekomst bekæmpes rotter med gift i opsatte rottekasser efter gældende regler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø har de seneste år ikke observeret eller fået anmeldelser om rottetilhold på Simblegård.

Kommunen vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer, rotter og mus vil blive forebygget og evt. bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurde-

ring, at følges vilkårene 3.19.1 og 3.19.2 i denne miljøgodkendelse, burde der ikke opstå fluegener eller problemer med rotter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. skadedyr:

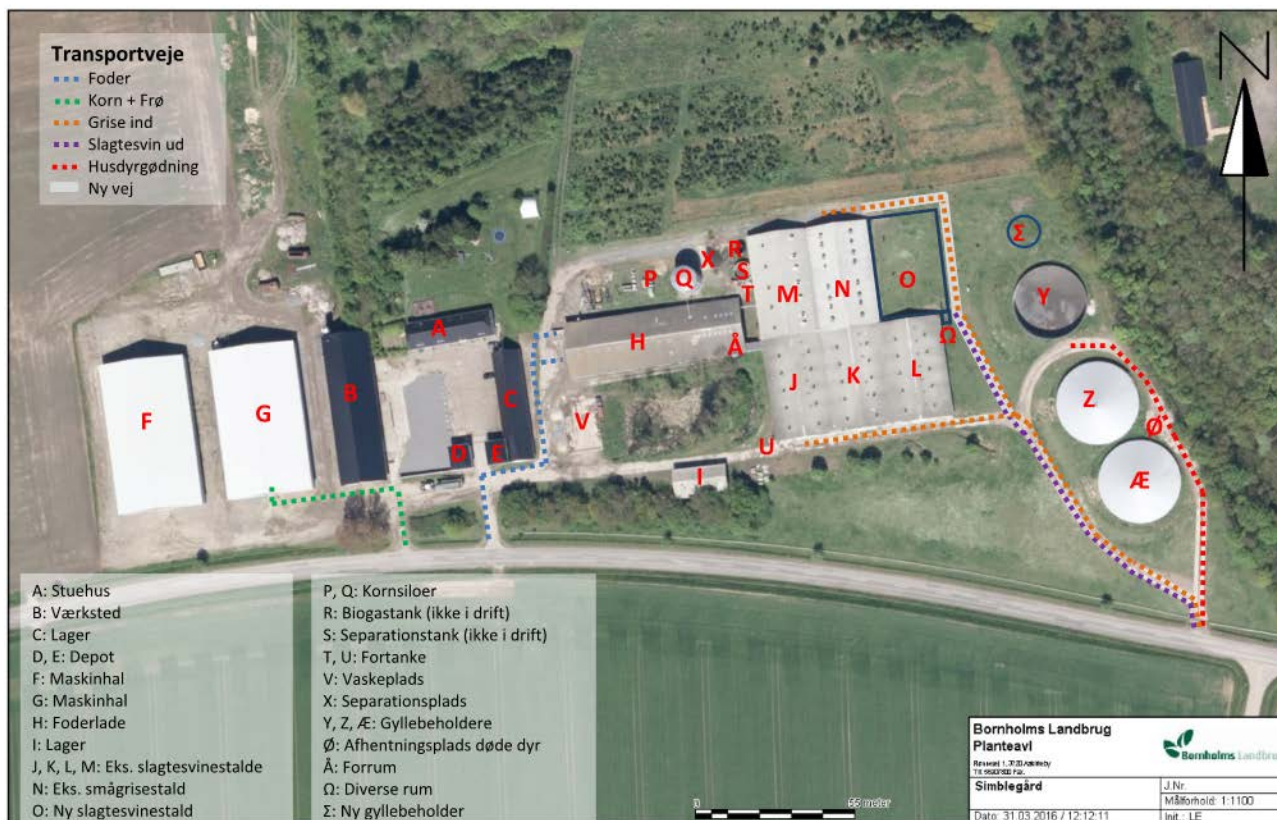
- 3.19.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk). Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.19.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

7.8 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Simblegård ligger parallelt med og tæt på den offentlige vej Simblegårdsvejen, hvorfra tre indkørsler/korte privatveje fører til anlægget. Adgangsforholdene til og fra ejendommen er således gode. I forbindelse med opførelsen af den nye staldbygning forlænges den eksisterende vej ved gyllebeholderne, så der bliver fast kørevej rundt om staldanlægget. Oplysninger om til- og frakørselsforholdene for ekstern og intern transport fremgår af nedenstående anlægstegning (Figur 12).

Figur 12. Interne transportveje for foder, afgrøder, dyr og husdyrgødning til og fra Simblegård

Transport af dyr til og fra ejendommen, indtransport af korn fra markerne under Simblegård Mark og bortkørsel af gylle er de primære transportopgaver på Simblegård. I forbindelse med ændringen og udvidelsen af besætningen forventes transportbehovet at stige med hhv. 7 og 19 % i etape 1 og 2. En samlet opgørelse af transporterne findes i Tabel 16.

Dyr til ejendommen: I nudrift leveres der dyr til ejendommen hver 2. uge, i alt 26 transporter pr. år. I ansøgt drift vil der blive leveret dyr til ejendommen hver uge, i alt 52 transporter pr. år. Transporterne finder sted inden for normal arbejdstid.

Dyr fra ejendommen: I nudrift afhentes dyr til slagteri hver uge, dvs. 52 transporter. Transporten sker i tidsrummet fra kl. 4 til 14. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Døde dyr: Der afhentes døde dyr 2 gange pr. uge i alt ca. 104 transporter årligt. Transporten sker normalt mellem kl. 6 og 12. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Egen avl af foder til ejendommen: I høstperioden (august-september) er der i nudrift ca. 125 transporter af korn til ejendommen. Transporterne vil foregå i det tidsrum af døgnet, hvor der høstes. I ansøgt drift øges forbruget af korn, og der bliver op til 160 transporter af korn pr. år.

Indkøbt foder: Der indkøbes tilskudsfoder hver 2. uge. Leverancerne af tilskudsfoder forekommer i tidsrummet fra kl. 7 til 16 på hverdage. Der sker ingen ændring i ansøgt drift, idet der vil blive leveret større mængder ad gangen.

Husdyrgødning: Udbringningsarealerne drives af Simblegård Mark. Husdyrgødningen fra A/S Simblegård afsættes til Simblegård Mark. I nudrift er der ca. 345 transporter i forbindelse med udbringning af gylle. I ansøgt drift øges antallet af transporter til i alt ca. 365 læs i etape 1 og 420 læs i etape 2 inkl. flytning af gylle til anden beholder. Længere transporter af gylle vil blive foretaget med lastbil. Gennem tættere bebygget område vil transporten altid blive foretaget med lastbil.

Frø, dieselolie, anden transport (handelsgødning, kemikalier m.m.): Transporterne vedrører markdriften under Simblegård Mark. Der sker ingen ændringer i ansøgt drift.

Tabel 16. Ekstern transport til og fra Simblegård – antal læs/år

Type af transport	Nuværende produktion	Efter udvidelse Etape 1	Efter udvidelse Etape 2	Ændring Etape 1/etape 2
Dyr til ejendommen	26	52	52	+26 / +26
Dyr fra ejendommen	52	52	52	0 / 0
Døde dyr fra ejendommen	104	104	104	0 / 0
Egen avl af foder	125	130	160	+5 / +35
Indkøbt tilskudsfoder	26	26	26	0 / 0
Gylleflytning/-udbringning	345	365	420	+20 / +75
Anden transport	2	2	2	0 / 0
Frø (markdrift)	10	10	10	0 / 0
Dieselolie (markdrift)	25	25	25	0 / 0
Total	715	766	851	+51 / +136

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Tabel 16 viser omfanget af nuværende og skønnede transporter til og fra ejendommen efter udvidelsen. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende, når det ikke er angivet som et vilkår. I forbindelse med udvidelsen er der regnet med en stigning i det totale antal transporter til og fra ejendommen på op til 19 % især som følge af ekstra bortkørsel af gylle og tilkørsel af dyr og foderkorn.

Simblegård ligger ikke tæt på tættere bebyggede områder. Da hovedparten af transporterne til og fra ejendommen vil foregå med lastbiler og inden for normal arbejdstid, vurderer Bornholms Regionskommune, at omfanget af transporter til og fra ejendommen efter udvidelsen ikke vil påføre omkringboende væsentlige gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. transport:

- 3.16.2 Transport af gylle til opbevaringsbeholder eller aftalearealer må ikke foregå gennem byzone på lørdage samt søn- og helligdage.

7.9 OVERFLADEVAND OG SPILDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldsektionerne vaskes inden indsættelse af et nyt hold grise. I nudrift vaskes en smågrise- og en slagtesvinesektion hver 2. uge. I ansøgt drift vaskes en slagtesvinesektion pr. uge. Rengøringen omfatter ventilationsanlæg m.m.

Der er intet sanitært spildevand fra staldene.

Vask af maskiner og redskaber foretages på vaskepladsen (V).

Mængden af vaskevand fra produktionen før og efter udvidelsen fremgår af Tabel 17.

Tabel 17. Typer og mængder af vaskevand m.m. fra produktionen på Simblegård

Vaskevand m.m. (m ³)	Nudrift	Ansøgt drift Etape 1	Ansøgt drift Etape 2
Vask af stalde*	430	330	395
Overbrusning	660	660	785
Vask af maskiner og redskaber	110	110	110
I alt	1.200	1.100	1.290

*I normen for svinegylle indgår standardmængder vaskevand m.m. fra staldene

Vandafledning

Al spildevand fra staldene i form af vand fra rengøring og fra overbrusning ledes til gyllebeholder. Disse mængder er sammen med drikkevandsspild indregnet i den samlede gylleproduktion. Vandet fra vaskepladsen ledes ligeledes til gyllebeholderne. Der er taget højde for de ekstra vandmængder til gyllebeholderne ved beregning af den nødvendige opbevaringskapacitet for gylle.

Der er tagender på alle bygninger på nær foderladen (H). Regnvand fra tagene ledes til dræn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har redegjort for, at der ikke forekommer sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Som beskrevet i afsnit 5.4 "Produktion og håndtering af husdyrgødning" er det beregnet, at kapaciteten i de opbevaringsanlæg, som er til rådighed for gylleproduktionen på Simblegård, er tilstrækkelig til at kunne rumme bedriftens samlede opsamlede mængde svinegylle og vaskevand m.m. i begge etaper af ansøgt drift.

Bornholms Regionskommune vurderer, at håndteringen af de beskrevne mængder spildevand sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og således, at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne. Desuden vurderes det, at afledning af vaskevand foregår uden risiko for tilledning af forurenende stoffer som olie- og pesticidrester til omgivelserne, når håndtering af bekæmpelsesmidler og vask og påfyldning af marksprøjte opfylder kravene i den gældende vaskepladsbekendtgørelse.

Bornholms Regionskommune gør opmærksom på, at der ved ændring af afledningen af tagvand skal indhentes tilladelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. overfladevand og spildevand:

- 3.20.1 Tagvand kan efter tilladelse ledes direkte til vandløb eller sø. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer skal passere et veldimensioneret sandfang inden udledning til dræn, vandløb eller sø (kræver særskilt tilladelse).
- 3.20.2 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

- 3.20.3 Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn, dog skal vandet inden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olieudskiller.
- 3.20.4 Vask af maskiner, sprøjte og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjtemiddelrester, skal foregå på støbt plads, der er uigennemtrængelig for fugt, og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske i overensstemmelse med bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

7.10 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fast affald

Alt affald samles, sorteres og afhentes af BOFA.

Affaldet omfatter forbrændingseget affald i form af emballage fra mineraler, gødning m.m. Den samlede mængde brandtbart affald er ca. 65 m³ pr. år. Spraydåser og glasaffald, bl.a. i form af lysstofrør og tomme medicinflasker fra produktionen, udgør ca. 100 kg pr. år.

Mængden af forbrændingseget affald forventes ikke øget i etape 1 og øget til ca. 70 m³ pr. år i etape 2. Mængden af spraydåser og glasaffald forventes øget til ca. 150 kg pr. år i etape 2.

Derudover er der en begrænset mængde jern- og metalaffald (ca. 500 kg pr. år). Dette affald afleveres eller afhentes af en produkthandler.

Der foretages ingen ændringer i håndteringen af fast affald i ansøgt drift.

Olie og kemikalieaffald

I det følgende beskrives håndtering af olie- og kemikalieaffald, som foregår på Simblegård, men vedrører markbruget drevet af Simblegård Mark.

Olieaffald opsamles i en lukket tank placeret i værkstedet (B) på støbt gulv uden afløb. Olieaffald afhentes af Fugato.

Kemikaliedunke vaskes, samles og leveres til BOFA. Eventuelle pesticidrester opbevares i original emballage sammen med øvrige pesticider i kemikalierummet placeret i værkstedsbygning B. Rester afleveres til leverandør af produktet eller til BOFA.

Der sker ingen ændringer i ansøgt drift.

Veterinærmedicin

Eventuelle medicinrester opbevares i stalden i forrummet (Å) og tages retur af dyrlæge eller afleveres på apotek.

Der vil ikke ske ændringer i ansøgt drift.

Animalsk affald

I nudrift er dødeligheden på ca. 1,5 % blandt smågrisene og 3,5 % blandt slagtesvinene, svarende til ca. 185 smågrise og 420 slagtesvin pr. år.

I ansøgt drift forventes en uændret dødelighed på 3,5 % blandt slagtesvinene svarende til ca. 565 stk. pr. år i etape 1 og 685 stk. pr. år i etape 2 (Tabel 18). Døde dyr (EAK kode 02 01 02) bortskaffes løbende til Daka SecAnim.

Afhentningsstedet for døde dyr (Ø) er placeret mellem de to gyllebeholdere (Z og Æ) – se anlægstegning i Bilag 1. Afhentningsstedet er indrettet i henhold til gældende lovgivning. Kadaverne placeres på et underlag af beton og overdækkes med en kappe. Afhentningsstedet er skærmet af gyllebeholderne og skoven og er ikke synligt for forbipasserende.

Tabel 18. Antal døde dyr/år i nudrift og efter udvidelse

Døde dyr/år	Nudrift	Ansøgt drift Etape 1	Ansøgt drift Etape 2
Smågrise	420	0	0
Slagtesvin	185	565	685
Antal døde dyr i alt (mængder)	605 (26 tons)	565 (31 tons)	685 (37,5 tons)

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ.

Simblegård A/S er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og der skal derfor føres registrering over affaldsproduktionen og håndteringen efter de gældende regler.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overholdes nedenstående vilkår (3.22.1 - 3.22.8, 3.23.2 og 3.23.4) vedr. affald, vil affaldshåndteringen på Simblegård ikke medføre gener for omkringboende. Den beskrevne affaldsopbevaring, -håndtering og -bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. affald:

- 3.22.1 Arealer omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
- 3.22.2 Affald skal opbevares og bortskaffes efter BOFA I/S' affaldsregulativer.
- 3.22.3 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af BOFA I/S' affaldsregulativer (haveaffald).
- 3.22.4 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter BOFA I/S' regulativer.
- 3.22.5. Indtil afhentning skal døde produktionsdyr opbevares på en måde, der sikrer dem mod ådselædende dyr, og under sådanne forhold, at opbevaringen ikke medfører risiko for spredning af smitstoffer. For at forebygge smittespredning skal opbevaringsfaciliteten være placeret i passende afstand fra offentlig vej, produktionsbygninger og arealer med produktionsdyr. Opbevaringsfaciliteten skal være placeret ved fast tilkørselsvej.
- 3.22.6 Affald bør sorteres i containere opstillet på ejendommen.
- 3.22.7 Olie- og kemikalieaffald skal opbevares i egnet emballage og skal stå på støbt areal. Oplagspladsen skal være under tag.
- 3.22.8 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- 3.23.2 Rester af lægemidler og brugte kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
- 3.23.4 Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om olie- og kemikalieaffald.

8 RISICI – DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

I dette kapitel beskrives mulige uheld, der kan føre til forurening af overflade- og grundvand, jord og luft samt skade på mennesker, dyr og planter. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mulige uheld

De mulige risici på Simblegård centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin og olie.

Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. Derudover kan der ske udslip ved lækage efter påkørsel eller ved tæring af beholdere.

Der er risiko for punktforurening med pesticider, veterinærmedicin og olie.

Minimering af risiko for uheld

Gylle opbevares i gyllebeholdere. Beholderne undersøges jævnligt visuelt før brug, og den lovpligtige beholderkontrol udføres minimum hvert 10. år. De to beholdere er senest kontrolleret i 2013 og den tredje er kontrolleret i 2016. Beholderne er placeret lige uden for 100 m fra en beskyttet sø over 100 m³. Beholderne er ikke påmonteret en gyllealarm. Al omlastning og afhentning af gylle foretages med sugekran. Herved er risikoen for uheld i form af overløb eller spild ved flytning af gylle minimeret.

Kemikalier, veterinærmedicin og olie opbevares forsvarligt og anvendes med omtanke og forsigtighed. Pesticider og sprøjteudstyr opbevares i kemikalierum med støbt gulv og uden afløb. Påfyldning af kemikalier i forbindelse med sprøjtning samt rengøring af sprøjte finder sted på vaskepladsen (V) eller i marken.

En udendørs olietank er placeret ved staldanlægget. Denne fjernes i ansøgt drift. Øvrige olietanke, inkl. tank med spildolie fra olieskift, er placeret på støbt gulv i værkstedet (B). Tankning af diesellole finder sted i værkstedet (B), som aflåses. Savsmuld forefindes til opsugning i forbindelse med et eventuelt spild.

Minimering af gener og forurening ved uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for Simblegård med beskrivelse af procedurer i tilfælde af kritiske situationer eller uheld. Beredskabsplanen er placeret synligt for alle i forrummet (Å). Den bliver kontrolleret og evt. revideret mindst én gang om året. Beredskabsplanen er indsendt til Teknik og Miljø i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse.

Beredskabsplanen indeholder en liste over vigtige telefonnumre og et oversigtskort med benævnelse af bygninger og placering af vigtige installationer som el-tavler, hovedafbrydere, brandslukningsmateriel, flugtveje, dræn og gyllerør m.v. Planen omhandler nedenstående situationer og forhold:

- Brand og evakuering
- Gylleudslip
- Kemikalie-/oliespild
- Placering af stophaner/hovedafbrydere
- Strømsvigt
- Forholdsregler ved transport af bekæmpelsesmidler
- Uheld med gyllekølingsanlæg
- Forholdsregler ved og forebyggelse af personulykker

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på Simblegård er fokus på mulige kritiske situationer og uheld. De beskrevne forholdsregler er med til at sikre, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af driftsforstyrrelser eller uheld.

Der er på ejendommen etableret de relevante alarmer og afbrydere.

Ansøger har indsendt en kopi af beredskabsplanen for Simblegård i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at beredskabsplanen i tilstrækkeligt omfang forholder sig til ovenstående kritiske situationer, og at den krævede indsats i forskellige kritiske situationer er beskrevet klart og overskueligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. driftsforstyrrelser eller uheld:

- 3.12.1 Anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen skal begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.
- 3.23.3 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
- 3.24.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
- 3.24.2 Der skal foreligge en beredskabsplan for Simblegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på ejendommen og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
- 3.24.3 Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

9 MANAGEMENT, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette kapitel beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre management og egenkontrol. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Management

Alle svin tilses mindst én gang dagligt. Ved tilsynet foretages behandling af syge dyr, og dyr med behov for aflastning udtages og flyttes til syge- og aflastningsstier. Ved det daglige tilsyn føres der optegnelser over døde dyr. Alle ind- og afgang af dyr registreres, og hændelserne føres ind i effektivitetskontrollen.

Der er indgået en sundhedsrådgivningsaftale, som omfatter 12 årlige besøg af dyrlæge. Der føres registreringer over alle medicinske behandlinger iht. lovgivningen. Ansatte, der arbejder med besætningen og, som udfører medicinske behandlinger, har alle gennemgået det lovpligtige medicin håndteringskursus eller havde mere end 6 måneders erfaring den 1. februar 2007. Der anvendes godkendte sporbare kanyler.

Der føres kontrol med foder og registreringer af foderforbruget. Data registreres i effektivitetskontrollen. Ma-le-blandeanlægget samt fodringsanlægget kontrolleres og vedligeholdes løbende. Foderplaner og optimeringer udarbejdes sammen med konsulent.

Staldanlægget tilses dagligt, og der foretages en løbende service på anlæg og udstyr. Tilsvarende tilses driftsbygningerne, og de vedligeholdes ved behov.

Flydelaget i gyllebeholderen uden fast overdækning tjekkes jævnligt. Ved evt. konstateret manglende flydelag etableres kunstigt flydelag med snittet halm eller lignende.

Energiforbruget overvåges løbende. Opgørelse fra vandværket over vandforbrug kontrolleres.

Ansøger fører journal over produktion og afsætning af husdyrgødning til markerne under Simblegård Mark i form af gødningsplan inkl. gødningsoverførsler og gødningsregnskab.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for Simblegård, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet. For bedriften er der udarbejdet en arbejdspladsvurdering (APV).

Ejer og ansatte deltager løbende i relevante kurser m.v.

Egenkontrol

På Simblegård udføres egenkontrolprogram for dyrevelfærd i overensstemmelse med "Branchekode for dyrevelfærd i besætninger med svin". Branchekoden dækker gældende lovgivning samt svinebranchens egne krav og anbefalinger iht. dyrevelfærd og er godkendt af Fødevarestyrelsen. Programmet kontrolleres løbende af bedriftens dyrlæge.

På ejendommen udføres registreringer og procedurer, der følger af Code of Practice (COP), som er Danish Crowns regelsæt for svineproducenter.

Hvert tredje år udføres "DANISH-kontrol". "DANISH" er branchens egen kvalitetskontrol, der sikrer og dokumenterer, at alle danske svinebesætninger lever op til dansk lovgivning og branchens egne krav til dyrevelfærd. En uvildig certificeringsvirksomhed har ansvaret for at besøge og godkende alle danske svinebesætninger. Alle besætninger besøges minimum hvert tredje år, hvor besætningen og dokumentationen for bedriften bliver gået igennem sammen med besætningsejeren.

Der gennemføres derudover egenkontrol iht. EU's "Branchekode for foderhygiejne".

Produktionskontrol (effektivitetskontrol) inkl. foderopgørelse udføres i ansøgt drift 4 gange årligt. Herudfra beregnes bl.a. fodereffektiviteten. Opdaterede foderoptimeringer udarbejdes løbende af konsulent.

Energiforbruget kontrolleres hvert kvartal. Vandforbruget tjekkes ved modtagelse af opgørelse fra vandværket.

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen uden fast overdækning.

Dokumentation

På bedriften opbevares endvidere:

- Gødningsplaner og gødningsregnskaber
- Resultater af foderanalyser/indlægssedler fra indkøbt foder
- Produktionskontrol inkl. foderopgørelse og -optimering
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- Logbog for flydelag i gyllebeholdere
- Dokumentation for 10 års beholderkontrol
- Dokumentation for affaldsmængder og -bortskaffelse

Desuden kan der i løbet af få dage fremskaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På Simblegård registreres og optimeres forbruget af næringsstoffer i produktionen løbende. Der fastlægges mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet produktion og tilvækst, og afsætningen af husdyrgødning til aftalearealerne planlægges. Ved periodevise opfølgninger justeres planerne.

Endvidere fokuseres på foderhygiejne, dyrenes sundhed og velfærd samt overvågning af ressourceforbrug og omfanget af reststoffer. Vedligeholdelsen af anlægget og ejers og de ansattes færdigheder samt, at der forefindes en beredskabsplan, som anviser hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikrer, at produktionen kan foregå effektivt og forsvarligt.

Ved at registrere mængden af affald fås et overblik over eventuelle indsatsområder i forhold til at minimere affaldsproduktionen. Bornholms Regionskommune har desuden stillet vilkår om, at ansøger skal kunne dokumentere, at bortskaffelsen af affald sker på en miljømæssigt forsvarlig måde. Dokumentationen kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand.

På denne baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at bedriften lever op til kravet om BAT inden for management (se endvidere kapitel 10).

Det vurderes desuden, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og dokumentation samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Ved tilsyn skal følgende dokumentation for overholdelse af miljøgodkendelsens specifikke vilkår kunne fremvises til tilsynsmyndigheden: Tal for besætningsstørrelse, registreringer fra datalogger ang. gylleudslusning, effektivitets-/produktionskontrol og oplysninger i logbog om de anvendte foderblandinger (blandeforskrifter), logbog for gyllebeholderne og dokumentation for indsendte gødningsregnskaber inkl. skemaer om gylleoverførsel for de seneste 5 planperioder. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. management, egenkontrol og dokumentation:

- 3.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3.1.3 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
- 3.7.5 Der skal føres logbog/produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå: Antal producerede slagtesvin, gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt), foderforbrug pr. kg tilvækst og det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FE_{sv} i de anvendte foderblandinger.
- 3.7.6 Dokumentation i forbindelse med overholdelse af vilkåret om maksimalt udskilt kvælstof og fosfor skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 1. august år 1 til 15. februar år 3 (f.eks. 1. august 2016 til 15. februar 2018). Dokumentationen skal som minimum

omfatte fakturaer på køb og salg af dyr, slagterifregning/opgørelse fra slagteriet, effektivitetskontrol, fakturaer på indkøbt foder og oplysninger i logbog om de anvendte foderblandinger.

- 3.7.7 Foderoptimering (blandeforskrift) skal laves mindst én gang årligt, og skal opdateres i forbindelse med væsentlige ændringer som f.eks. brug af ny råvare.
- 3.7.8 Logbogen/-produktionskontrollen, indlægssedler samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.22.8 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

10 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

I dette kapitel drages samlende konklusioner for BAT helhedsindsatsen med beskrivelse af afvejninger og, hvor den overvejende BAT indsats er lagt og med hvilke argumenter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedste Tilgængelige Teknik – BAT (Best Available Techniques) – er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse emission af ammoniak, lugt, drivhusgasser eller begrænse vand- og energiforbruget. Princippet om BAT supplerer det generelle beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat. Opfyldelse af BAT-krav kan altså indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. § 19 i husdyrgodkendelsesloven.

Miljøstyrelsen har fået udarbejdet beskrivelser af en række relevante teknikker og teknologier med en dokumenteret miljøeffekt inden for fodring, staldindretning, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Anvendelse af teknikker eller teknologier, der er beskrevet i disse teknologiblade, sikrer, at der er foretaget en vurdering af teknikkenes virkninger på miljøet og, at teknikken kan anvendes på en økonomisk forsvarlig måde under danske produktionsforhold. I vurderingen er der samtidigt taget hensyn til eventuelle fordele og ulemper som lugt, arbejdsmiljø, dyrevelfærd, ressourceforbrug, diverse udledninger m.v.

Opfyldelse af BAT for ammoniakemission fra anlægget kan omfatte tiltag inden for staldindretning, anvendelse af miljøteknologi i staldene, fodring samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Hvad angår ammoniakfordampning og nitratudvaskning forårsaget af anvendelse af husdyrgødning i marken, vurderer Miljøstyrelsen, at gældende lovregulering vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning er BAT, og vilkår om yderligere virkemidler begrundet i BAT er derfor ikke påkrævet.

Som middel til at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne er optimering af fosforudnyttelsen hos svin og fjerkræ gennem fodringsteknikker at betragte som BAT.

De teknikker og teknologier, som er beskrevet i teknologiblade, har dannet grundlag for fastsættelsen af vejledende emissionsgrænseværdier (BAT-standardvilkår) for forureningsparametrene ammoniakemission fra anlægget og udskilt fosfor pr. dyreenhed, som er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Der er udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for de mest almindelige husdyrtyper i Danmark – kvæg, svin og fjerkræ. Emissionsgrænseværdierne gælder for forskellige staldsystemer og dels for nye/renoverede dele af anlægget, dels for eksisterende dele, som ikke renoveres.

For store fjerkræ- og svinebrug, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 12 gælder desuden, at de skal orientere sig i BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. BREF-dokumenter (BAT-Reference-dokument) udsendes af Europa-Kommissionen og angiver eksempler på, hvad der må betragtes som BAT inden for de industrielle aktiviteter, som er omfattet af IE-direktivet.

Bornholms Regionskommune har foretaget en vurdering af BAT anvendt inden for følgende kategorier på Simblegård: Staldindretning og -teknologi, gødningsopbevaring, gødningshåndtering, fodring, vand- og energibesparende foranstaltninger samt management. I det følgende opsummeres de enkelte punkter.

Staldindretning

Oplysninger om staldindretning fremgår af afsnit 5.3.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anses følgende tiltag for at være BAT i forhold til staldsystemer til svin: Reduktion af gødningsoverflader, der kan forårsage emission, og brug af overflader, som er glatte og nemme at rengøre. Fjernelse af gylle fra gyllekælderens til en ekstern beholder, anvendelse af yderligere behandling, såsom beluftning for at opnå bevægelse i væsken og afkøling af gødningsoverfladerne.

De nye stipladser til slagtesvin på Simblegård vil blive etableret med gulve med 25-49 % fast gulv, som er en gulvtype, der bevirker en lavere ammoniakemission fra stald og lager end drænet gulv, som findes i de eksis-

sterende staldafsnit til slagtesvin. På grund af en forventning om hygiejniske og arbejdsmæssige gener ved øget svineri i stierne ved gulve med 50-75 % fast gulv er denne gulvtype fravalgt.

På Miljøstyrelsens liste over teknologier, som kan reducere ammoniakfordampningen fra staldanlæg til svin, er gyllekøling, forsuringsanlæg og luftrensning.

Gyllekøling er fravalgt som et tiltag, der ønskes vilkår til, idet det er tvivlsomt, om der kan findes anvendelse for varmen på ejendommen. Ved ophør af smågriseproduktionen er der begrænset behov for varme i produktionen, og der er opsat et nyt biomassefyr til opvarmning af stuehuset. I forbindelse med om- og nybygningen af staldafsnittene til slagtesvin nedstøbes dog køleslanger, der muliggør tilkobling af en varmepumpe og udnyttelse af gyllekøling som et frivilligt tiltag.

Ansøger har fravalgt teknologierne forsuringsanlæg og luftrensning, da der ikke foretages ændringer i 4 ud af de 5 eksisterende staldafsnit. Etablering af disse anlæg vil kræve en betydelig investering og efterfølgende løbende driftsomkostninger. Dvs. at omkostningen pr. produceret enhed ville blive høj.

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger anvender BAT inden for staldteknologi.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Oplysninger om håndtering af husdyrgødning fremgår af afsnit 5.4.

BREF-dokumentet angiver følgende tiltag som BAT i forhold til oplagring af svinegylle: Opbevaring i beholdere, som er stabile, tætte og beskyttede mod tæring og, som jævnligt tømmes og efterses/vedligeholdes. Overdækning med fast låg, telt, naturligt flydelag eller andet flydelag. Tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af gyllen, indtil udbringning er mulig, og gyllen røres kun lige før tømning af beholderen.

Gylle produceret på Simblegård opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger og, som har en størrelse, så gyllen kan udbringes på de mest optimale tidspunkter i forhold til vejrlig og plantevækst. Gyllebeholdere tømmes hvert år og inspiceres visuelt, således at det hele tiden sikres at beholdernes bund og vægge er tætte. Beholdere er desuden tilmeldt beholderkontrol, som udføres minimum hvert 10. år.

På de to største gyllebeholdere opført i 1990 er der monteret teltoverdækning, og den projekterede beholder på 300 m³ opføres med betonlåg. Gyllebeholderen uden fast overdækning sikres flydelag ved, at der tilføres snittet halm eller lignende, hvis der opstår problemer med dannelse af et naturligt flydelag. Kun i forbindelse med udkørsel røres tanken op.

Bornholms Regionskommune vurderer samlet set, at der anvendes BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

Fodring

Oplysninger om foder og fodring fremgår af afsnit 6.1.

BREF-dokumentet angiver følgende tiltag som BAT: Anvendelse af fasefodring og fytase.

På Simblegård optimeres fodringen efter behov ud fra analyser af det hjemmeavlede foderkorn, og effektiviteten i fodringen følges løbende. Der anvendes forskellige foderblandinger til grise over/under 70 kg – fasefodring.

Ansøger har valgt en korrektion af tildelt fodermængde i forhold til normen som virkemiddel til reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget i både etape 1 og 2, idet denne løsning er billig. Den indregnede foderkorrektion er på 2,78 FE_{sv} pr. kg tilvækst i stedet for standardværdien på 2,86 FE_{sv} pr. kg tilvækst.

For at leve op til BAT emissionsniveauet for fosfor vil der, udover korrektionen af fodermængder som nævnt ovenfor, blive anvendt en foderkorrektion til reduktion af foderets indhold af fosfor i begge etaper af ansøgt drift. Der er indregnet en korrektion af fosfortildelingen på 4,73 gram P pr. FE_{sv} i stedet for standardværdien på 4,80 gram P pr. FE_{sv}. Foderet er desuden tilsat fytase.

Beregning af emissionsgrænseværdi for fosfor fra stald og lager på Simblegård er foretaget ud fra Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøregulering af husdyrhold (Wiki-vejledningen) med justerede grænseværdier ud fra de ændrede omregningsfaktorer for dyreenheder, som trådte i kraft 1. august 2014. I beregningerne er anvendt gældende dyreenhedsberegning 2015/16.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor ved konventionel svineproduktion er et niveau på 22,3 kg P/DE for slagtesvin opnåeligt. Niveauerne er fastlagt ud fra, at der skal være balance mellem miljøpåvirkningerne og omkostningerne forbundet med at implementere teknikker/teknologier, der kan nedsætte udledningen. Der er ikke fastlagt emissionsgrænseværdier for udskilt fosfor fra heste.

Den samlede emissionsgrænseværdi beregnes derfor som antal DE slagtesvin x opnåelig værdi for kg P/DE - se Tabel 19.

Tabel 19. BAT emissionsniveau for fosfor i ansøgt drift

Ansøgt drift	Dyretype (gyllebaserede staldsystemer)	DE	P ab lager/DE (kg)	Grænseværdi (kg P ab lager)
Etape 1	Slagtesvin	457,60	22,3	10.204,48
Etape 2	Slagtesvin	555,76	22,3	12.393,23

Emissionsgrænseværdien for fosfor er i etape 1 beregnet til 10.204,48 kg P ab lager. I ansøgningskemaet er mængden af faktisk udskilt P ab lager beregnet til 10.167,86 kg P (10.189,03 kg P inkl. udskillelsen fra de 3 heste). I etape 2 beregnes emissionsgrænseværdien til 12.393,23 kg P ab lager, og mængden af P ab lager beregnes i ansøgningskemaet til 12.353,96 kg P (12.375,13 kg P inkl. udskillelsen fra de 3 heste). Det vejledende BAT-emissionsniveau for fosfor er således opfyldt, når fodertildelingen til slagtesvinene reduceres fra standard 2,86 FE_{sv} pr. kg tilvækst til 2,78 FE_{sv} pr. kg tilvækst, og indholdet af fosfor i foderet reduceres fra normen 4,80 g P pr. FE_{sv} til 4,73 g P pr. FE_{sv} i både etape 1 og 2 i ansøgt drift.

Bornholms Regionskommune vurderer samlet, at der anvendes BAT inden for foderteknologi til svin.

Vandforbrug

Vandbesparende foranstaltninger er beskrevet i afsnit 6.2.

BREF-dokumentet angiver følgende tiltag som BAT: Rengøring af stalde med højtryksrensere, regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget, registrering af vandforbrug samt inspektion af anlæg og reparation af eventuelle lækager.

For at holde vandforbruget på Simblegård på et så lavt niveau som muligt, under hensyntagen til dyrenes behov, er der fokus på, at installationerne er moderne, og de holdes i god stand ved hyppige eftersyn. I den daglige drift er vandbesparelse tænkt ind i rutinerne omkring rengøring af stalde, som iblødsættes før vask med højtryksrensere.

Bornholms Regionskommune vurderer på denne baggrund, at der anvendes BAT på Simblegård i relation til at reducere vandforbruget.

Energiforbrug

Energibesparende foranstaltninger er beskrevet i afsnit 6.3.

BREF-dokumentet angiver følgende tiltag som BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

På Simblegård kontrolleres forbruget af energi jævnlige, og der arbejdes løbende på at reducere energiforbruget. Ventilation er en stor post i energiregnskabet. Derfor er ventilationsanlæggene af lavenergitypen. Ved effektiv rengøring i forbindelse med vask af de enkelte stalde sikres optimal drift af ventilationsanlæggene. Ansøger sørger for regelmæssige tilsyn og vedligehold af anlægget.

Ved behov for udskiftning af lysstofarmaturer i et staldafsnit vil der formentlig blive opsat energibesparende LED-belysning.

Bornholms Regionskommune vurderer på denne baggrund, at der anvendes BAT på Simblegård i relation til at sikre, at energiforbruget på ejendommen er så lavt som muligt.

Management

Management, egenkontrol og dokumentation er beskrevet i kapitel 9.

BREF-dokumentet angiver følgende tiltag som BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand-, energi- og foderforbrug, affaldsdannelse og anvendelse af handels- og husdyrgødning, udarbejdelse af gødningsplaner, nødfremgangsmåde ved uheld, iværksættelse af reparations- og vedligeholdelsesprogram samt planlægning af aktiviteter på anlægget korrekt.

Ansøger har gjort rede for, hvordan det sikres, at næringsstofferne udnyttes bedst muligt i stalden (fytase tilsættes til foderet, optimerede foderplaner følges, fodereffektiviteten kontrolleres løbende, fokus på dyrevelfærd), og at ammoniaktab under håndtering og opbevaring af husdyrgødningen søges minimeret (flere gyllebeholdere med fast overdækning, fokus på effektivt flydelag på beholder uden fast overdækning, journal over produktion og afsætning af husdyrgødning).

Det er desuden beskrevet, at bygningsanlæg og udstyr holdes i god stand, hvilket bl.a. sikrer en effektiv ressourceudnyttelse. Vand- og energiforbruget overvåges løbende, og affaldsproduktionen registreres.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, som anviser forholdsregler ved uforudsete hændelser.

Ejer af ejendommen og de ansatte holder sig fagligt opdateret ved kurser, møder m.m.

Bornholms Regionskommune vurderer, at ejendommen lever op til BAT-kravet inden for management.

Samlet ammoniakemission fra produktionen i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Beregningen af en samlet vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak fra stald og lager på Simblegård er beregnet med en ny funktion i ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk. Bornholms Regionskommune har kontrolleret beregningen efter Miljøstyrelsens vejledning fra maj 2011 "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)". For slagtesvinene er værdierne herfra anvendt til beregning af en vejledende emissionsgrænseværdi, og afvigende vægtforhold er korrigeret ifølge NaturErhvervstyrelsens "Vejledning om gødsknings- og harmoniregler, planperioden 1. august 2015 til 31. juli 2016". I henhold til vejledningen skal den aktuelle værdi eller værdien for nyanlæg anvendes, hvis emissionen for eksisterende stalde med installeret ammoniakreducerende teknologi allerede ligger under emissionsgrænseværdien for hhv. eksisterende anlæg eller nyanlæg. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at dette ikke er tilfældet i staldafsnittene på Simblegård.

Der findes ingen emissionsgrænseværdi for ammoniak for dyretypen heste. Beregningen er derfor, i overensstemmelse med vejledningens anvisninger, foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning for staldsystemet heste (300-500 kg) på dybstrøelse i henhold til publikationen "Normtal 2015" fra Institut for Husdyrvidenskab under Aarhus Universitet.

Emissionsgrænseværdien for de enkelte stalde beregnes som antal dyr i det anvendte staldsystem x korrektionsfaktor for afvigende vægt x opnåelig emission/dyr. Resultatet af beregningen af de samlede emissionsgrænseværdier for hele anlægget i ansøgt drift etape 1 og 2 fremgår af Tabel 20 og Tabel 21 herunder.

Tabel 20. Vejledende BAT-emissionsniveau i ansøgt drift etape 1

Staldafsnit	Staldsystem og gulvtype*	Dyretype og antal	Korrektionsfaktor for afvigende alder/vægt	Opnåelig emission (kg NH ³ -N/dyr)	Samlet emissionsgrænseværdi (kg NH ³ -N)
Eksisterende stalde (J,K,L,M)	Drænet gulv + spalter (33/67)	12.725 slagtesvin (30-112 kg)	1,1083	0,31*	5.641,40
Smågrisestald (N)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3.475 slagtesvin (30-112 kg)	1,1083	0,30**	1.155,43
Hestestald	Dybstrøelse	3 heste (300-500 kg)	0,666***	6,90	13,80
		16.200 + 3			6.810,64

* Stald allerede indrettet til slagtesvin. Der foretages ikke godkendelsespligtige ændringer af staldsystemet - emissionsgrænseværdi som for eksisterende anlæg.

**| eksisterende staldafsnit foretages godkendelsespligtige ændringer af staldsystemet - emissionsgrænseværdi som for nyanlæg med under 210 DE beregnet efter normtalssættet fra 2011.

*** Korrektion for tid på græs.

Table 21. Vejledende BAT-emissionsniveau i ansøgt drift etape 2

Staldafsnit	Staldsystem og gulvtype*	Dyretype og antal	Korrektionsfaktor for afvigende alder/vægt	Opnåelig emission (kg NH ³ -N/dyr)	Samlet emissionsgrænseværdi (kg NH ³ -N)
Eksisterende stalde (J,K,L,M)	Drænet gulv + spalter (33/67)	12.725 slagtesvin (30-112 kg)	1,1083	0,31*	5.641,40
Smågrisestald (N)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3.475 slagtesvin (30-112 kg)	1,1083	0,2995**	1.153,35
Ny slagtesvine-stald (O)	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3.475 slagtesvin (30-112 kg)	1,1083	0,2995	1.153,35
Hestestald	Dybstrøelse	3 heste (300-500 kg)	0,666***	6,90	13,80
		19.675 + 3			7.961,91

* Stald allerede indrettet til slagtesvin. Der foretages ikke godkendelsespligtige ændringer af staldsystemet - emissionsgrænseværdi som eksisterende anlæg.

** I eksisterende staldafsnit foretages godkendelsespligtige ændringer af staldsystemet – emissionsgrænseværdi som for nyanlæg med over 210 DE beregnet efter normalssættet fra 2011.

*** Ny stald - emissionsgrænseværdi som for nyanlæg med over 210 DE beregnet efter normalssættet fra 2011.

**** Korrektion for tid på græs.

Bornholms Regionskommune vurderer, at de ovenfor beregnede BAT-emissionsniveauer på hhv. 6.810,64 kg NH³-N i etape 1 og 7.961,91 kg NH³-N i etape 2 er de BAT-krav, som anlægget skal overholde. Med baggrund i ansøgers valg af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampningen viser beregning i husdyrgodkendelse.dk, at den samlede, faktiske ammoniakemission fra anlægget udgør 6.411,32 kg NH³-N i ansøgt drift etape 1 og 7.607,13 kg NH³-N i etape 2. Ammoniakemissionen fra produktionen i ansøgt drift ligger således henholdsvis 399,32 kg NH³-N og 354,78 kg NH³-N under de beregnede samlede emissionsgrænseværdier, og BAT-kravet er derfor opfyldt i begge etaper.

Bornholms Regionskommune vurderer, at Simblegård har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakudledningen fra anlægget ved at etablere gulve med 25-49 % fast gulv i den nye slagtesvinestald og den tidligere smågrisestald, der ombygges til slagtesvin, ved at opbevare en stor del af den producerede svinegylle i beholdere med fast overdækning, og ved at optimere fodereffektiviteten.

Det generelle krav om, at ammoniakemissionen skal reduceres med 30 % i forhold til emissionen fra det fastlagte referencestaldsystem og opgjort ud fra genberegnete normaltal for stalddtype og fodring 2005/06, er ligeledes opfyldt, som tidligere beskrevet.

På baggrund af de beskrevne valg af teknikker/teknologi og de beregnede opnåede niveauer for udledninger finder Bornholms Regionskommune samlet set, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen samt ressourceforbruget fra anlægget ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik jf. husdyrgodkendelseslovens § 19. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet, hvis vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

11 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

I dette kapitel beskrives og vurderes alternative løsninger i forhold til udvikling af ejendommen, som ansøger har undersøgt men fravalgt. Desuden beskrives konsekvenserne, hvis den ansøgte ændring og udvidelse af produktionen ikke gennemføres.

11.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativet til at udvide produktionen på Simblegård kunne være at udvide produktionen på en af A/S Simblegårds andre ejendomme med svineproduktion. Ansøger finder det mest hensigtsmæssigt, at foretage udvidelsen på Simblegård, da der på sigt vil blive ledig kapacitet dér. Dette skyldes forestående ændringer i leverancen af smågrise, hvorfor produktionen skal omlægges fra at omfatte smågrise og slagtesvin med indsættelse af 7 kg's grise til kun at omfatte slagtesvin med indsættelse af 30 kg's grise.

På Boesgård er der anmeldt skift i dyretype og givet tilladelse til produktion af slagtesvin. På Stålegård blev produktionen udvidet 2014.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer samlet set, at de foreslåede alternativer til udvidelse af produktionen på Simblegård ikke vil være bedre end det ansøgte projekt.

11.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge ansøger er 0-alternativet at bibeholde den nuværende produktion på Simblegård.

Det er ansøgers opfattelse, at omlægning og udvidelse af slagtesvineproduktionen på Simblegård betyder, at flere smågriseproducenter fremadrettet vil kunne levere smågrise til viderefodning på Bornholm i stedet for at eksportere dem bort fra øen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet kunne betyde, at der ikke skabes grundlag for flere arbejdspladser blandt andet hos de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstofforretninger m.fl.) og på Danish Crowns slagteri i Rønne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den eksisterende miljøgodkendelse af Simblegård stod for at skulle revurderes. 0-alternativet for Simblegård er derfor den husdyrproduktion, som ville være fortsat efter revurderingen.

I forbindelse med en revurdering kan der stilles krav til stadig forbedring af husdyrbrugets indretning og drift vha. BAT. Kun i særlige tilfælde er der mulighed for at skærpe de stillede vilkår i den oprindelige miljøgodkendelse.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring Simblegård ikke øges yderligere. På baggrund af eksisterende data, besigtigelser og de udførte beregninger, er det dog Bornholms Regionskommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Simblegård, ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning, jf. redegørelsen i kapitel 7.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen på Simblegård ikke vil betyde væsentligt større gener for naboerne omkring ejendommen end ved den nuværende produktion.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at hvis produktionen ikke optimeres, forringes det økonomiske grundlag for virksomheden. 0-alternativet vil derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på forar-

bejdningsevirsomheder som slagteriet, men også i de lokale virksomheder som vognmænd, håndværkere, maskinforretninger, foderstofforretninger m.fl.

0-alternativet er endvidere ensbetydende med, at de miljømæssige tiltag, som nærværende ansøgning indeholder, ikke nødvendigvis bliver implementeret.

12 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved husdyrbrugets ophør tømmes stalde, foderlagre, gyllekanaler og -beholdere. Der rengøres overalt, således at der ikke forefindes foder- og gødningsrester m.v., der kan tiltrække skadedyr. Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen opretholdes. Alle forurenende dele på anlægget fjernes. Der foretages vedligeholdelse af bygningerne for at undgå forfald, eller bygningerne nedrives. Ved fjernelse af bygningerne vil byggeaffaldet blive sorteret og kørt til henholdsvis forbrænding, genbrug eller deponi.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bornholms Regionskommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen på Simblegård minimerer risikoen for forurening og er med til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at tiltagene vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Simblegård hører under kategorien IE-husdyrbrug, da svineproduktionen på ejendommen overstiger 210 DE slagtesvin eller 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg. I henhold til § 43 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug herunder, hvis produktionen permanent nedsættes til under stipladsgrænsen på 2.000 pladser til slagtesvin. Bornholms Regionskommune stiller derfor vilkår om, at driftsophør skal anmeldes til kommunen sammen med en redegørelse for jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af husdyrbrugets aktiviteter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. husdyrbrugets ophør:

- 3.13.1 Ophører driften på husdyrbruget, skal den driftsansvarlige inden for en frist på 4 uger anmelde ophøret til Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø samt gøre rede for, om der ved driften har været anvendt stoffer, der har kunnet give anledning til jord- eller grundvandsforurening.

13 SAMLET VURDERING

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Simblegård ligger langs med og dermed ret synligt fra den offentlige vej, Simblegårdsvej. I forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen opføres en ny staldbygning og en ny gyllebeholder bag de eksisterende bygninger. Bornholms Regionskommune vurderer derfor, at ejendommen fortsat vil udgøre en samlet enhed, og at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

Kravet til 30 % reduktion af ammoniakfordampningen for udvidelsen og det renoverede staldafsnit i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er opfyldt, idet der er opnået reduktion i ammoniakfordampningen ved etablering af en gulvtype med 25-49 % fast gulv i den nye stald og den stald, som ombygges, samt ved at øge fodereffektiviteten. Desuden er kravet om anvendelse af BAT-teknologi opfyldt inden for alle dele af produktionen.

Der er foretaget beregning af ammoniakfordampning fra anlægget på Simblegård samt ammoniakdeposition til omkringliggende naturarealer. Den forøgede ammoniakdeposition som følge af besætningsudvidelsen vurderes ikke at påvirke naturtilstanden væsentligt og vil således ikke have en væsentlig negativ indvirkning på naturområderne hverken på kort eller langt sigt.

Til A/S Simblegård hører ingen markarealer, da alle bedriftens ejede og forpagtede arealer drives under Simblegård Mark med eget CVR-nummer. Hele den producerede mængde husdyrgødning overføres i henhold til gylleaftaler til Simblegård Mark og andre tredjemandsarealer. Ingen af aftalearealerne ligger i nitratfølsomme områder i forhold til vandindvinding, i nitratklasseområde i forhold til overfladevand eller i oplandet til fosforbelastede marine områder og fosforfølsomme søer. Der kan derfor overføres svinegylle op til det dyretryk/ha, som de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Med hensyn til nabogener er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentligt større gener for naboerne omkring Simblegård end ved den nuværende produktion. Det er beregnet, at alle lugtgenegrænser til nabobeboelser er overholdt, når de stillede vilkår til staldenes ventilationssystem og udslusning af gylle overholdes. Pga. ejendommens beliggenhed vurderes der ikke at opstå gener i form af støj, støv, lys m.v. fra produktionen.

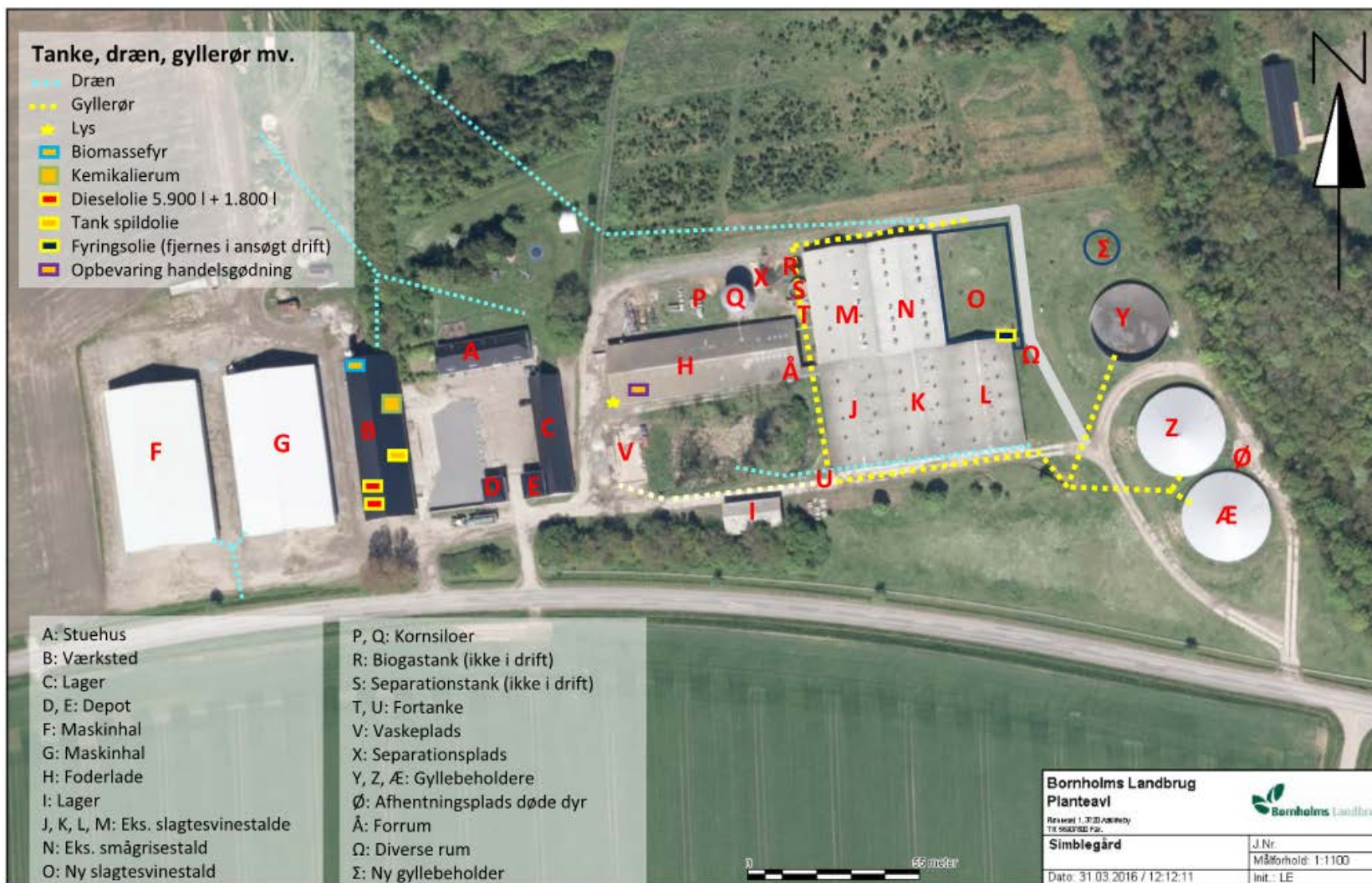
Endvidere er det beskrevet, og der er stillet vilkår, som sikrer, at de nødvendige foranstaltninger træffes ved ophør af driften på ejendommen, således at forureningsfare undgås.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøgodkendelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

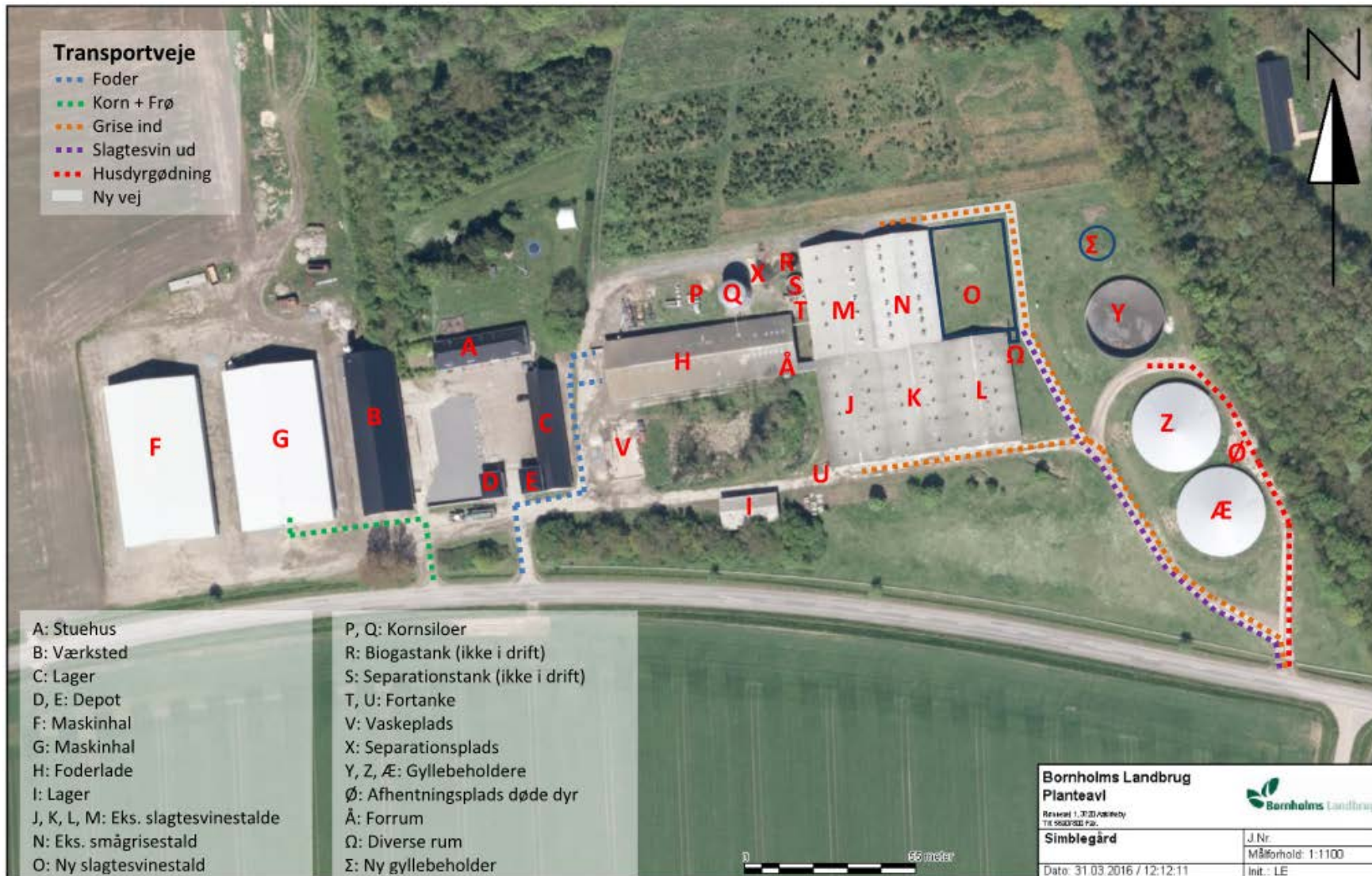
BILAGSOVERSIGT:

1. Anlægstegning med placering af bygninger, tanke, dræn, gyllerør, lys m.m.
2. Anlægstegning med beskrivelse af anlægget og interne transportveje
3. Placering og indretning af ny stald
4. Udbringningsarealer og nitratklasser/NFI
5. Aftalearealer og nitratklasser/NFI
6. Detaljeret beskrivelse af bygningerne på Simblegård
7. OML-beregning – forudsætninger og resultater
8. Planteliste for overdrevet ved Simblegård
9. Planteliste for skoven nord for Simblegårds have
10. Planteliste for skoven øst og nordøst for Simblegård
11. Beredskabsplan og -kort for Simblegård
12. Modtagne hørings svar i 1. og 2. offentlighedsfase og BRK's bemærkninger

BILAG 1. ANLÆGSTEGNING MED PLACERING AF BYGNINGER, TANKE, DRÆN, GYLLERØR, LYS M.M.

BILAG 2. ANLÆGSTEGNING MED BESKRIVELSE AF ANLÆGGET OG INTERNE TRANSPORTVEJE

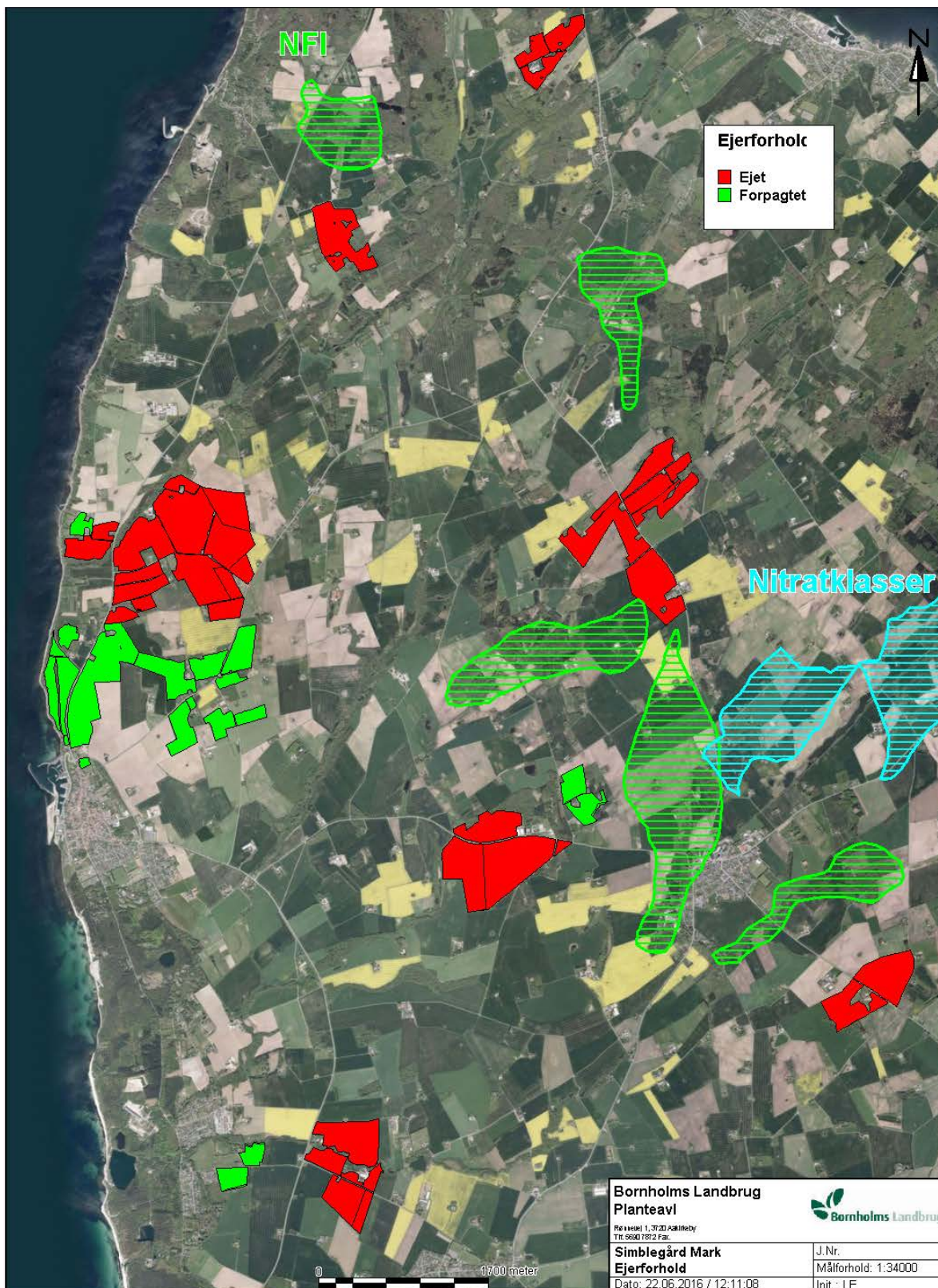
BILAG 3. PLACERING OG INDRETNING AF NY STALD

Plan, 1:200

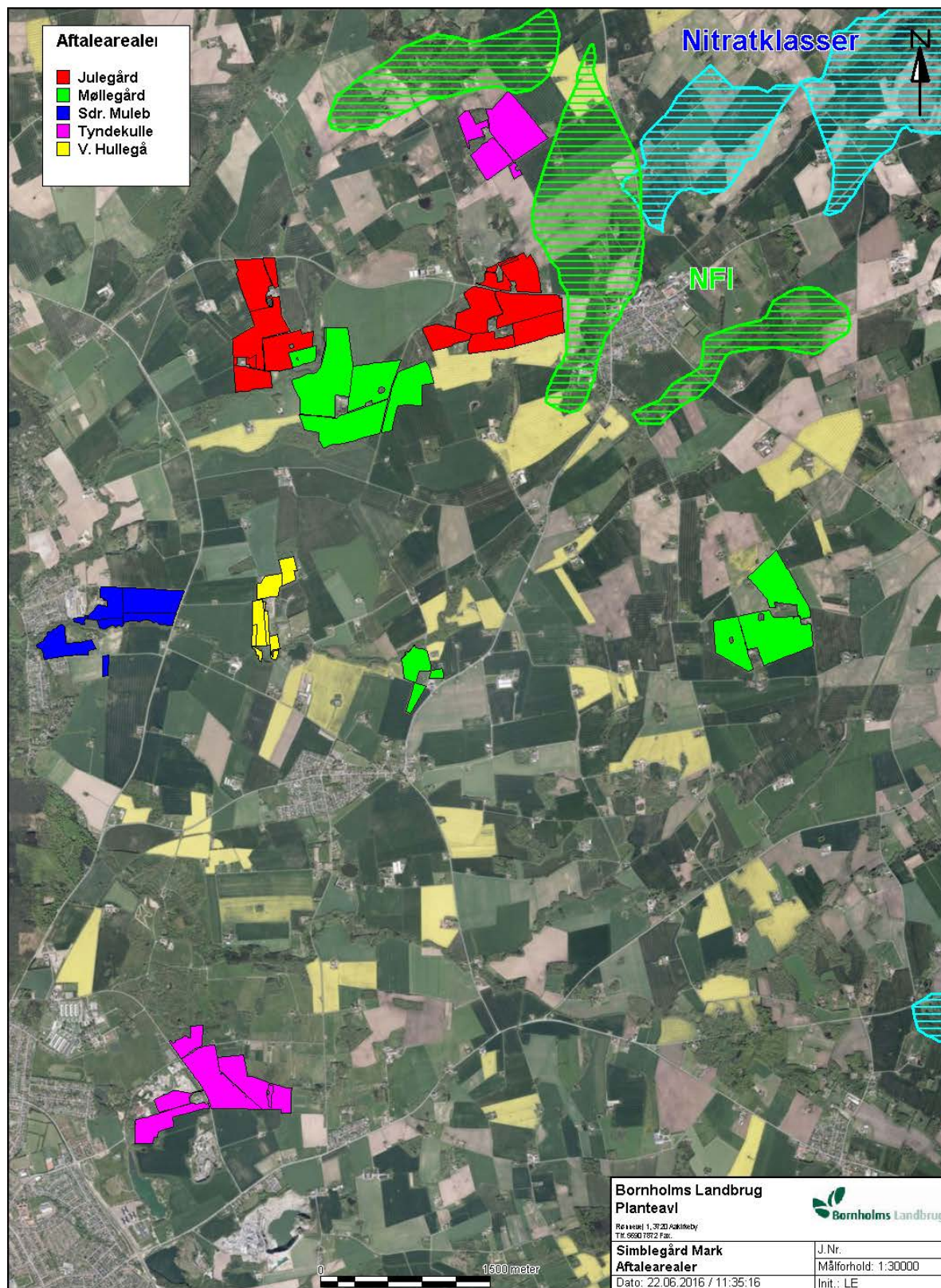
Ræn			
No	Længde	Årsnedsbæ	Årsneds
1	10,00	1,00	1,00
2	10,00	1,00	1,00
3	10,00	1,00	1,00
4	10,00	1,00	1,00
5	10,00	1,00	1,00
6	10,00	1,00	1,00
7	10,00	1,00	1,00
8	10,00	1,00	1,00
9	10,00	1,00	1,00
10	10,00	1,00	1,00
11	10,00	1,00	1,00
12	10,00	1,00	1,00
13	10,00	1,00	1,00
14	10,00	1,00	1,00
15	10,00	1,00	1,00
16	10,00	1,00	1,00
17	10,00	1,00	1,00
18	10,00	1,00	1,00
19	10,00	1,00	1,00
20	10,00	1,00	1,00
21	10,00	1,00	1,00
22	10,00	1,00	1,00
23	10,00	1,00	1,00
24	10,00	1,00	1,00
25	10,00	1,00	1,00
26	10,00	1,00	1,00
27	10,00	1,00	1,00
28	10,00	1,00	1,00
29	10,00	1,00	1,00
30	10,00	1,00	1,00
31	10,00	1,00	1,00
32	10,00	1,00	1,00
33	10,00	1,00	1,00
34	10,00	1,00	1,00
35	10,00	1,00	1,00
36	10,00	1,00	1,00
37	10,00	1,00	1,00
38	10,00	1,00	1,00
39	10,00	1,00	1,00
40	10,00	1,00	1,00
41	10,00	1,00	1,00
42	10,00	1,00	1,00
43	10,00	1,00	1,00
44	10,00	1,00	1,00
45	10,00	1,00	1,00
46	10,00	1,00	1,00
47	10,00	1,00	1,00
48	10,00	1,00	1,00
49	10,00	1,00	1,00
50	10,00	1,00	1,00

Væp	
Type	Antal
1/2 Væp	1
1/4 Væp	1
1/8 Væp	1
1/16 Væp	1
1/32 Væp	1
1/64 Væp	1
1/128 Væp	1
1/256 Væp	1
1/512 Væp	1
1/1024 Væp	1
1/2048 Væp	1
1/4096 Væp	1
1/8192 Væp	1
1/16384 Væp	1
1/32768 Væp	1
1/65536 Væp	1
1/131072 Væp	1
1/262144 Væp	1
1/524288 Væp	1
1/1048576 Væp	1
1/2097152 Væp	1
1/4194304 Væp	1
1/8388608 Væp	1
1/16777216 Væp	1
1/33554432 Væp	1
1/67108864 Væp	1
1/134217728 Væp	1
1/268435456 Væp	1
1/536870912 Væp	1
1/1073741824 Væp	1
1/2147483648 Væp	1
1/4294967296 Væp	1
1/8589934592 Væp	1
1/17179869184 Væp	1
1/34359738368 Væp	1
1/68719476736 Væp	1
1/137438953472 Væp	1
1/274877906944 Væp	1
1/549755813888 Væp	1
1/1099511627776 Væp	1
1/2199023255552 Væp	1
1/4398046511104 Væp	1
1/8796093022208 Væp	1
1/17592186044416 Væp	1
1/35184372088832 Væp	1
1/70368744177664 Væp	1
1/140737488355328 Væp	1
1/281474976710656 Væp	1
1/562949953421312 Væp	1
1/1125899906842624 Væp	1
1/2251799813685248 Væp	1
1/4503599627370496 Væp	1
1/9007199254740992 Væp	1
1/18014398509481984 Væp	1
1/36028797018963968 Væp	1
1/72057594037927936 Væp	1
1/144115188075855872 Væp	1
1/288230376151711744 Væp	1
1/576460752303423488 Væp	1
1/1152921504606846976 Væp	1
1/2305843009213693952 Væp	1
1/4611686018427387904 Væp	1
1/9223372036854775808 Væp	1
1/18446744073709551616 Væp	1
1/36893488147419103232 Væp	1
1/73786976294838206464 Væp	1
1/147573952589676412928 Væp	1
1/295147905179352825856 Væp	1
1/590295810358705651712 Væp	1
1/1180591620717411303424 Væp	1
1/2361183241434822606848 Væp	1
1/4722366482869645213696 Væp	1
1/9444732965739290427392 Væp	1
1/18889465931478580854784 Væp	1
1/37778931862957161709568 Væp	1
1/75557863725914323419136 Væp	1
1/151115727451828646838272 Væp	1
1/302231454903657293676544 Væp	1
1/604462909807314587353088 Væp	1
1/1208925819614629174706176 Væp	1
1/2417851639229258349412352 Væp	1
1/4835703278458516698824704 Væp	1
1/9671406556917033397649408 Væp	1
1/19342813113834066795298816 Væp	1
1/38685626227668133590597632 Væp	1
1/77371252455336267181195264 Væp	1
1/154742504910672534362390528 Væp	1
1/309485009821345068724781056 Væp	1
1/618970019642690137449562112 Væp	1
1/1237940039285380274899124224 Væp	1
1/2475880078570760549798248448 Væp	1
1/4951760157141521099596488896 Væp	1
1/9903520314283042199193977792 Væp	1
1/19807040628566084398387955904 Væp	1
1/39614081257132168796775911808 Væp	1
1/79228162514264337593551823616 Væp	1
1/158456325028528675187103647232 Væp	1
1/316912650057057350374207294464 Væp	1
1/633825300114114700748414588928 Væp	1
1/1267650600228229401496829177856 Væp	1
1/2535301200456458802993658355712 Væp	1
1/5070602400912917605987316711424 Væp	1
1/10141204801825835211974633422848 Væp	1
1/2028240960365167042394926684576 Væp	1
1/4056481920730334084789853369152 Væp	1
1/8112963841460668169579706738304 Væp	1
1/16225927683221336339159413476608 Væp	1
1/32451855366442672678318826953216 Væp	1
1/64903710732885345356637653906432 Væp	1
1/129807421465770710713327318128672 Væp	1
1/25961484293154142142665463625744 Væp	1
1/51922968586308284285330927251488 Væp	1
1/103845937172616568570661854502976 Væp	1
1/207691874345233137141323709005952 Væp	1
1/415383748690466274282647418011904 Væp	1
1/830767497380932548565294836023808 Væp	1
1/1661534994761865097130589672047616 Væp	1
1/3323069989523730194261179344095232 Væp	1
1/6646139979047460388522358688190464 Væp	1
1/1329227995809492077704471737636928 Væp	1
1/2658455991618984155408943475273856 Væp	1
1/5316911983237968310817886950547712 Væp	1
1/10633823966475936621635773901095424 Væp	1
1/21267647932951873243271547802190848 Væp	1
1/4253529586590374648654309560438176 Væp	1
1/8507059173180749297308619120876352 Væp	1
1/17014118346361498594617238241752704 Væp	1
1/34028236692722997189234476483505408 Væp	1
1/68056473385445994378468952967010816 Væp	1
1/136112946770891988756937905934021632 Væp	1
1/27222589354178397751387581186843264 Væp	1
1/54445178708356795502775162373686528 Væp	1
1/108890357416713591005550324747372928 Væp	1
1/217780714833427182011100649494745856 Væp	1
1/435561429666854364022201298989491712 Væp	1
1/871122859333708728044402597978983424 Væp	1
1/1742245718667417456088805195957966848 Væp	1
1/3484491437334834912177610391915933696 Væp	1
1/6968982874669669824355220783831867392 Væp	1
1/13937965749339339648710441567663734784 Væp	1
1/278759314986786792974208831353274896 Væp	1
1/557518629973573585948417662706549792 Væp	1
1/1115037259947147171896835325413099584 Væp	1
1/2230074519894294343793670650826199168 Væp	1
1/4460149039788588687587341301652398336 Væp	1
1/8920298079577177375174682603304796672 Væp	1
1/1784059615915435475034936506609593344 Væp	1
1/3568119231830870950069873013219186688 Væp	1
1/7136238463661741900139766026438373376 Væp	1
1/14272476927323483800279532052876746752 Væp	1
1/28544953854646967600559064105553493504 Væp	1
1/57089907709293935201118128211106987008 Væp	1
1/114179815418587870402236256422213974016 Væp	1
1/228359630837175740804472512844427948032 Væp	1
1/456719261674351481608945025688855896064 Væp	1
1/913438523348702963217890051377711792128 Væp	1
1/1826877046697405926435780102755423584256 Væp	1
1/3653754093394811852871560205510847168512 Væp	1
1/7307508186789623705743120411021694337024 Væp	1
1/1461501637357924741148624082204338867424 Væp	1
1/2923003274715849482297248164408677344896 Væp	1
1/5846006549431698964594496328817354697984 Væp	1
1/11692013098863397929188992657634711395968 Væp	1
1/23384026197726795858377985315269422911936 Væp	1
1/46768052395453591716755970630538845823872 Væp	1
1/93536104790907183433511941261077690447744 Væp	1
1/187072209581814366867023882522155380895488 Væp	1
1/374144419163628733734047765044310771790976 Væp	1
1/748288838327257467468095530088621543581952 Væp	1
1/1496577676654514939336191060177243087173824 Væp	1
1/2993155353309029878672382120354486174347648 Væp	1
1/598631070661805975734476424070897248689536 Væp	1
1/1197262141323611951468952848141794497379072 Væp	1
1/2394524282647223902937905696283588994758144 Væp	1
1/4789048565294447805875811392567177989516288 Væp	1
1/9578097130588895611751622785134355979032576 Væp	1
1/19156194261177791223503245702268711958065152 Væp	1
1/3831238852235558244700649140453742391613024 Væp	1
1/7662477704471116489401298280907484783226048 Væp	1
1/1532495540894223297880259656181496956645216 Væp	1
1/3064991081788446595760519312362993913290432 Væp	1
1/6129982163576893191521038624725987826580864 Væp	1
1/1225996432715378638304207724945177565316128 Væp	1
1/2451992865430757276608415449890355130632256 Væp	1
1/4903985730861514553216830899780710212644512 Væp	1
1/98079714617230291064336617995614204245088 Væp	1
1/19615942924446058212867323599122408490176 Væp	1
1/39231885848892116425734647198244816980352 Væp	1
1/78463771697784232851468894396489339760704 Væp	1
1/156927543395568465702937788792978679521408 Væp	1
1/313855086791136931405875577585957350428096 Væp	1
1/627710173582273862811751155171914700856192 Væp	1
1/125542034716454772562350230234382840171384 Væp	1
1/251084069432909545124700460468765680342768 Væp	1
1/502168138865819090249400920937531360685536 Væp	1
1/1	

BILAG 4. UDBRINGNINGSAREALERNE OG NITRATKLASSER/NFI

BILAG 5. AFTALEAREALER OG NITRATKLASSER/NFI

BILAG 6. DETALJERET BESKRIVELSE AF BYGNINGERNE PÅ SIMBLEGÅRD

Bygning A, Stuehus: Huset er opført i mursten med hvidpudsede facader og sort tegltag. Bygget i 2001.

Bygning B, Værksted: Bygningen er i mursten med hvidpudsede facader og med sort ståltag. Bygget i 1996. Bygningens mål er 14,3 x 54,4 m og 8,8 m høj. Taghældning er 25 grader. Bygningen anvendes til værksted og maskinhus.

Bygning C, Lager: Bygningen er i mursten med hvidpudsede facader og med sort ståltag. Bygningen er sammen med D og E en del af det oprindelige bygningssæt. Bygningens mål er 9,0 x 38,0 m og 7 m høj. Taghældning er 25 grader. Bygningen anvendes som garage og depot samt hestestald.

Bygning D, Depot: Bygningen er i hvide mursten og med sort ståltag. Bygningens mål er 7 x 7 m og 7,5 m høj. Taghældning er 25 grader.

Bygning E, Depot: Bygningen er i hvide mursten og med sort ståltag. Bygningens mål er 7 x 7 m og 7,5 m høj. Taghældning er 25 grader.

Bygning F, Maskinhal: Bygningen er i hvide metalplader med ståltag. Bygget i 2011. Bygningens mål er 28 x 54,4 m og 10 m høj. Taghældning er 20 grader. Bygningen er udlejet.

Bygning G, Maskinhal: Bygningen er i hvide metalplader med ståltag. Bygget i 2007. Bygningens mål er 28 x 54,4 m og 10 m høj. Taghældning er 20 grader. Bygningen anvendes til maskinhus, tørring af frø samt opbevaring af korn (9.000 tdr.).

Bygning H, Foderlade: Bygningen er i hvide metal plader med eternittag. Bygget i 1993. Bygningens mål er 18,5 x 61 m og 6,8 m høj. Taghældning er 15 grader. Bygningen anvendes til foderopbevaring og foderfremstilling samt opbevaring af gødning.

Bygning I, Lager: Bygningen er i træ og med eternittag. Bygningens mål er 10 x 18 m og 4 m høj. Bygget i 1976. Taghældning er 15 grader. Bygningen anvendes til lager.

Bygning J, K og L, Stalde: Bygningerne er med hvidpudsede mursten og med eternittag. Bygget i 1991. Bygningernes mål er 20,2 m x 34,2 m og 6,9 m høje. Taghældning 15 grader. Bygningerne anvendes til slagtesvin.

Bygning M og N, Stalde: Bygningerne er med hvidpudsede mursten og med eternittag. Bygget i hhv. 1991 og 1996. Bygningernes mål er 20,2 m x 36,2 m og 6,7 m høje. Taghældning 15 grader. Bygning M anvendes til slagtesvin og bygning N til smågrise (i nudrift).

Bygning O, Ny stald: Bygningen opføres i hvide betonelementer og med eternittag. Bygningens mål er 24,4 m x 36,2 m og 6,9 m høj. Udleveringsrummet bliver på 4,3 m x 42,6 m. Taghældning 15 grader. Bygningen skal anvendes til slagtesvin og udleveringsrum.

Silo P, Kornsilos: Gastæt silo opført i galvaniseret metal og beton bund. Siloen er fra 2012 og anvendes til kornopbevaring. Siloen er 8,8 m i diameter og 11 m høj og har kapacitet til ca. 4.500 tdr. korn (byg).

Silo Q, Kornsilos: Gastæt silo opført i galvaniseret metal og beton bund. Siloen er fra 2014 og anvendes til kornopbevaring. Siloen er 12,8 m i diameter og 12 m høj og har kapacitet til ca. 11.500 tdr. korn (hvede).

Biogastank R: Tanken er taget ud af drift.

Separationstank S: Tank opført i beton. Fortanken har været anvendt i forbindelse med separation. Tanken er 6,5 m i diameter og 3 m dyb. Kapaciteten er på 100 m³.

Gyllefortank T: Fortank opført i beton. Tanken er fra 1990. Tanken er 3,0 m i diameter og 1,5 m dyb. Kapaciteten er på 10 m³.

Gyllefortank U: Fortank opført i beton. Tanken er fra 1990. Tanken er 3,0 m i diameter og 1,5 m dyb. Kapaciteten er på 10 m³.

Vaskeplads V: Pladsen er opført i beton og forsynet med halvmur. Pladsen er på 12 x 17 m.

Separationsplads X: Befæstet areal tidligere anvendt i forbindelse med separation. Pladsen er på 8 x 12 m.

Gyllebeholder Y: Beholderen er fra 1997. Den er opført i betonelementer og er på 1.964 m³. Beholderen er 25,0 m i diameter og 4 m høj, heraf er ca. 2 m over terræn. Beholderen er senest godkendt i 2016.

Gyllebeholder Z: Beholderen er fra 1990. Den er opført i betonelementer og er på 2.551 m³. Beholderen er 28,5 m i diameter og 4 m høj, heraf er ca. 2 m over terræn. Beholderen er med fast overdækning. Beholderen er senest godkendt i 2013.

Gyllebeholder Æ: Beholderen er fra 1990. Den er opført i betonelementer og er på 2.551 m³. Beholderen er 28,5 m i diameter og 4 m høj, heraf er ca. 2 m over terræn. Beholderen er med fast overdækning. Beholderen er senest godkendt i 2013.

Afhentningsplads Ø: Afhentningsplads døde dyr.

Diverse rum Ω: Ny bygning opføres i hvide betonelementer og med eternittag. Bygningens mål bliver 4,3 m x 4,3 m og 2,8 m høj. Taghældning 0 grader.

Ny gyllebeholder Σ: Beholderen opføres i betonelementer og bliver på 300 m³. Beholderen bliver 10 m i diameter og 4 m høj, heraf er ca. 2 m over terræn. Beholderen får fast betonlåg.

BILAG 7. OML-BEREGNING – FORUDSÆTNINGER OG RESULTATER

Udskrevet: 2016/05/12 kl. 14:05

Dato: 2016/05/12

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Bornholms Landbrug, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby

Side 1

Kommentarer til beregningen:

Simblegård trin 2.
Miljøkryds alle afkast.
Afkast ny stald = 1,5 m.
Hyppig gylleudslusning stalde fuld drænet gulv.

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, s_0 = 0.217 m

Største terrennehældning = 14 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler

med centrum x,y:	0.,	0.			
og radierne (m):	100.	150.	200.	250.	290.
	295.	300.	305.	310.	360.
	370.	380.	390.	400.	410.

Terrenhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Terrenhøjder [m]															
Retning (grader)	Afstand (m)														
	100	150	200	250	290	295	300	305	310	360	370	380	390	400	410
0	3.5	10.0	2.0	8.0	6.0	9.0	9.0	9.0	8.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
10	6.0	9.0	9.0	9.0	12.0	12.0	12.0	12.0	18.0	21.0	11.0	11.0	11.0	10.0	9.0
20	6.0	9.0	18.0	12.0	12.0	12.0	16.0	18.0	19.0	19.0	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0
30	6.0	9.0	18.0	12.0	12.0	15.0	16.0	18.0	21.0	21.0	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0
40	6.0	8.0	10.0	10.0	12.0	12.0	14.0	14.0	14.0	19.0	14.0	14.0	14.0	12.0	10.0
50	6.0	8.0	10.0	10.0	12.0	12.0	12.0	12.0	12.0	12.0	14.0	14.0	14.0	12.0	10.0
60	6.0	8.0	9.0	9.0	12.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	9.0	9.0
70	10.0	22.0	22.0	22.0	10.0	10.0	10.0	10.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0
80	14.0	23.0	23.0	23.0	10.0	10.0	9.0	9.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	6.0	6.0
90	12.0	23.0	23.0	23.0	10.0	10.0	9.0	9.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	6.0	6.0
100	4.0	8.0	14.0	8.0	8.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	12.0	12.0	12.0	14.0	14.0
110	4.0	8.0	14.0	8.0	8.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	12.0	12.0	12.0	14.0	14.0
120	2.5	2.5	0.0	2.5	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
130	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
140	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
150	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
160	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
170	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
180	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
190	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
200	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
210	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
220	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
230	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
240	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
250	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
260	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
270	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
280	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
290	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
300	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
310	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
320	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
330	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
340	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
350	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Mr.....: Internt kildenummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Mr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Lugt Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1 1	-35.	-38.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
2 1	-36.	-29.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
3 1	-38.	-22.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
4 1	-39.	-14.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
5 1	-40.	-6.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
6 2	-22.	-36.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
7 2	-23.	-27.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
8 2	-24.	-20.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
9 2	-25.	-12.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
10 2	-26.	-4.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
11 3	-9.	-34.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
12 3	-10.	-25.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
13 3	-11.	-18.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
14 3	-12.	-10.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
15 3	-14.	-2.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
16 4	5.	-33.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
17 4	3.	-24.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
18 4	2.	-16.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
19 4	1.	-8.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
20 4	0.	0.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
21 5	18.	-30.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
22 5	16.	-22.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
23 5	15.	-14.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
24 5	14.	-6.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
25 5	13.	2.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
26 6	31.	-29.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
27 6	30.	-20.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
28 6	28.	-12.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
29 6	27.	-4.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
30 6	26.	4.	0.0	6.1	20.	2.12	0.44	0.63	6.9	1.92E-03	0.0000	0.0000
31 7	-42.	7.	0.0	5.9	20.	2.12	0.44	0.63	6.7	2.17E-03	0.0000	0.0000
32 7	-43.	16.	0.0	5.9	20.	2.12	0.44	0.63	6.7	2.17E-03	0.0000	0.0000
33 7	-44.	25.	0.0	5.9	20.	2.12	0.44	0.63	6.7	2.17E-03	0.0000	0.0000
34 7	-46.	35.	0.0	5.9	20.	2.12	0.44	0.63	6.7	2.17E-03	0.0000	0.0000
35 7	-47.	45.	0.0	5.9	20.	2.12	0.44	0.63	6.7	2.17E-03	0.0000	0.0000
36 8	-29.	12.	0.0	6.3	20.	3.87	0.57	0.82	6.7	3.61E-03	0.0000	0.0000
37 8	-31.	28.	0.0	6.3	20.	3.87	0.57	0.82	6.7	3.61E-03	0.0000	0.0000
38 8	-33.	40.	0.0	6.3	20.	3.87	0.57	0.82	6.7	3.61E-03	0.0000	0.0000
39 9	-17.	16.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
40 9	-18.	26.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
41 9	-19.	35.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
42 9	-21.	45.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
43 10	-3.	18.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
44 10	-5.	28.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
45 10	-6.	37.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
46 10	-8.	47.	0.0	6.4	20.	2.90	0.43	0.62	6.6	2.26E-03	0.0000	0.0000
47 11	10.	19.	0.0	7.0	20.	4.12	0.46	0.65	6.9	3.01E-03	0.0000	0.0000
48 11	8.	33.	0.0	7.0	20.	4.12	0.46	0.65	6.9	3.01E-03	0.0000	0.0000
49 11	6.	46.	0.0	7.0	20.	4.12	0.46	0.65	6.9	3.01E-03	0.0000	0.0000
50 12	23.	21.	0.0	7.0	20.	4.12	0.46	0.65	6.9	3.01E-03	0.0000	0.0000
51 12	21.	35.	0.0	7.0	20.	4.12	0.46	0.65	6.9	3.01E-03	0.0000	0.0000
52 12	19.	48.	0.0	7.0	20.	4.12	0.46	0.65	6.9	3.01E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (ombrentlig) m4/s3
1	15.0	0.2
2	15.0	0.2
3	15.0	0.2
4	15.0	0.2
5	15.0	0.2
6	15.0	0.2
7	15.0	0.2
8	15.0	0.2
9	15.0	0.2
10	15.0	0.2
11	15.0	0.2
12	15.0	0.2
13	15.0	0.2
14	15.0	0.2
15	15.0	0.2
16	15.0	0.2
17	15.0	0.2
18	15.0	0.2
19	15.0	0.2
20	15.0	0.2
21	15.0	0.2
22	15.0	0.2
23	15.0	0.2
24	15.0	0.2
25	15.0	0.2
26	15.0	0.2
27	15.0	0.2
28	15.0	0.2
29	15.0	0.2
30	15.0	0.2
31	15.0	0.2
32	15.0	0.2
33	15.0	0.2
34	15.0	0.2
35	15.0	0.2
36	16.3	0.4
37	16.3	0.4
38	16.3	0.4
39	21.4	0.3
40	21.4	0.3
41	21.4	0.3
42	21.4	0.3
43	21.4	0.3
44	21.4	0.3
45	21.4	0.3
46	21.4	0.3
47	26.6	0.5
48	26.6	0.5
49	26.6	0.5
50	26.6	0.5
51	26.6	0.5
52	26.6	0.5

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2016/05/12 kl. 14:05
Dato: 2016/05/12

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

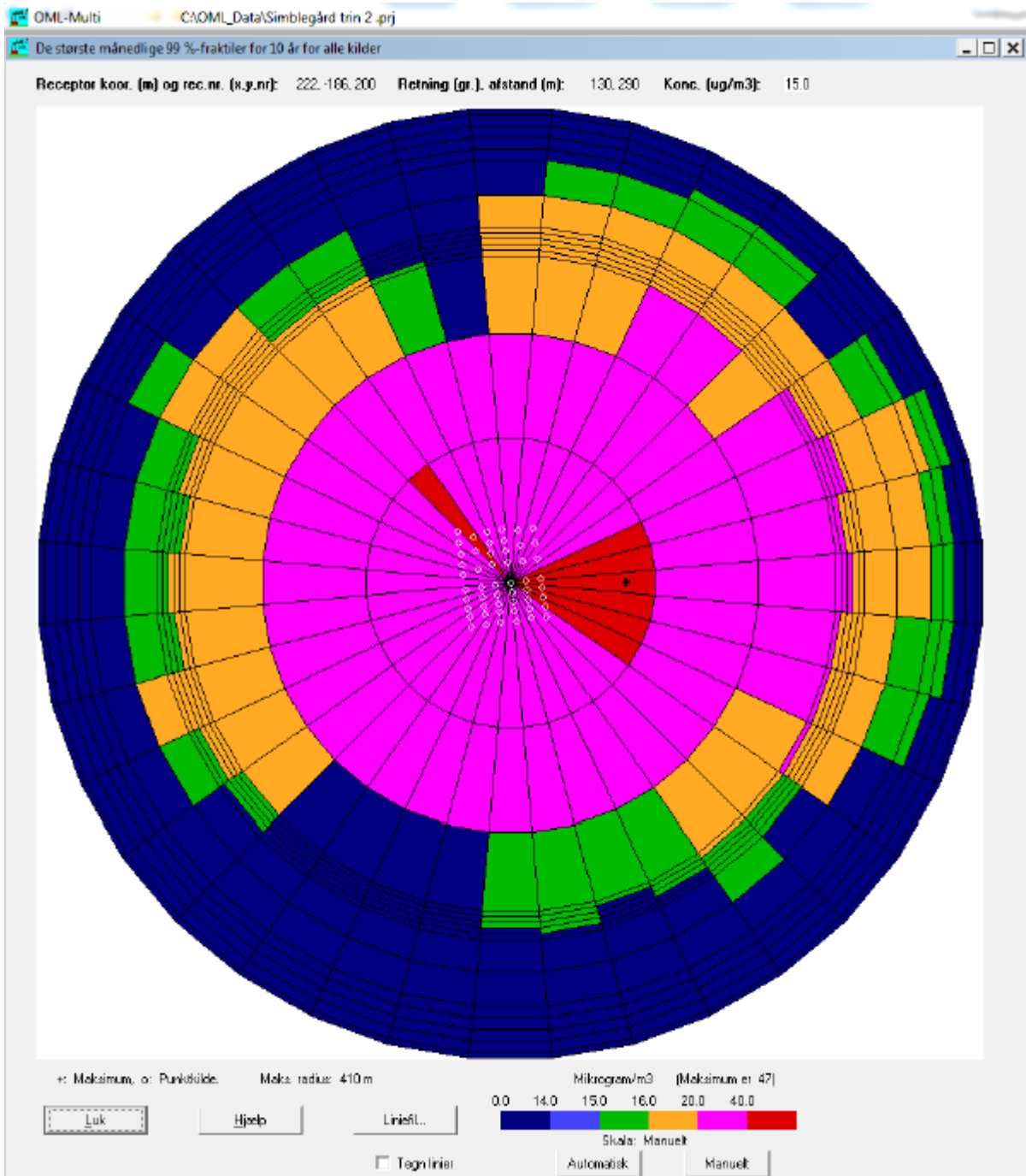
Side til advarsler.

Lugt Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

 De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	100	150	280	285	290	295	300	305	310	360	370	380	390	400	410
0	35	29	16	17	17	17	17	16	16	12	12	12	11	11	11
10	36	30	18	18	18	18	18	17	17	15	14	14	13	13	12
20	35	30	19	18	18	18	18	17	17	15	14	14	14	13	13
30	36	32	20	19	19	19	18	18	18	15	15	14	14	13	13
40	37	32	20	19	19	19	18	18	18	15	15	14	14	13	13
50	36	30	18	18	18	17	17	17	17	14	14	13	13	13	12
60	35	33	20	20	20	19	19	18	18	15	15	14	14	13	13
70	41	36	22	21	20	20	20	19	19	16	16	15	15	14	14
80	45	37	21	21	20	19	19	19	18	16	15	15	14	14	13
90	47	37	21	21	20	20	19	19	19	16	15	15	14	14	13
100	44	36	21	20	19	19	19	18	18	15	15	15	14	14	13
110	42	36	21	20	19	19	19	18	18	15	15	14	14	13	13
120	46	35	17	20	19	17	16	16	16	14	13	13	12	12	12
130	35	26	16	16	15	15	15	15	14	12	12	12	11	11	11
140	34	25	16	16	15	15	15	15	15	13	12	12	11	11	11
150	35	25	15	15	15	15	14	14	14	12	12	11	11	11	10
160	33	24	15	15	14	14	14	14	13	12	11	11	11	11	10
170	33	24	15	15	15	15	15	14	14	12	12	12	11	11	11
180	34	25	15	15	15	15	14	14	14	12	12	11	11	11	10
190	35	25	13	13	12	12	12	12	12	10	10	10	9	9	9
200	36	26	12	12	12	12	12	12	12	10	10	10	10	10	9
210	37	27	13	13	13	13	13	13	13	11	11	11	10	10	10
220	37	26	14	13	13	13	13	13	13	11	11	11	10	10	10
230	36	26	16	15	15	15	15	14	14	12	12	12	12	11	11
240	35	26	16	16	16	16	15	15	15	13	13	12	12	12	12
250	34	26	19	18	18	18	17	17	17	14	14	14	13	13	12
260	32	25	16	16	16	15	15	15	15	13	13	12	12	12	11
270	32	26	16	16	16	16	15	15	15	13	13	12	12	12	11
280	31	25	16	16	15	15	15	15	15	13	13	12	12	12	11
290	33	26	16	16	16	16	15	15	15	13	13	12	12	12	11
300	35	29	19	19	18	18	18	17	17	15	14	14	14	13	13
310	39	28	18	18	18	17	17	17	17	14	14	14	13	13	12
320	40	27	16	16	16	15	15	15	15	13	12	12	12	11	11
330	35	27	16	16	16	15	15	15	15	13	13	12	12	12	11
340	33	25	15	15	14	14	14	14	14	12	12	11	11	11	10
350	31	25	13	13	13	12	12	12	12	10	10	10	10	9	9

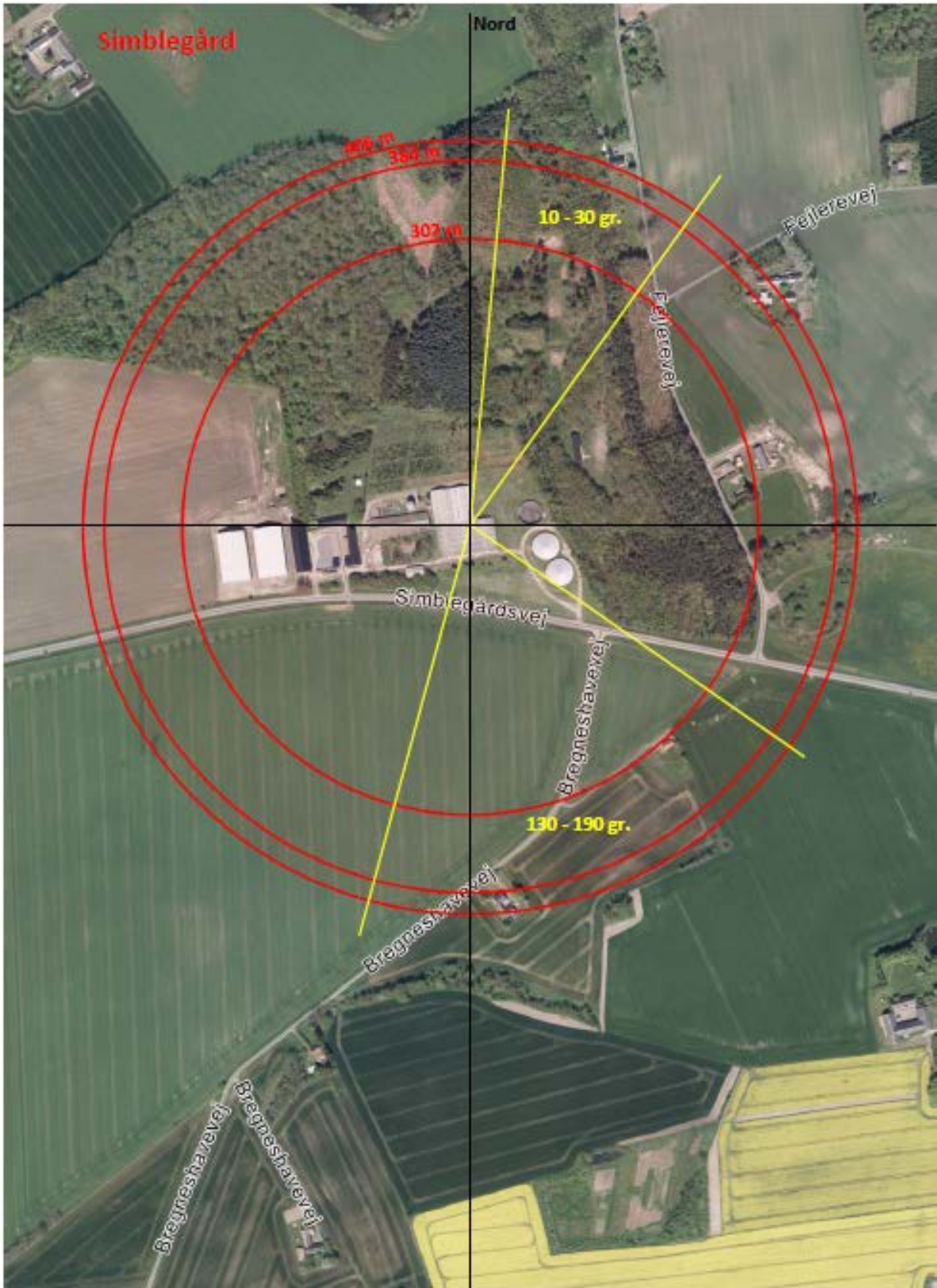
 Maksimum= 47.08 i afstand 100 m og retning 90 grader i 198009 (yyyymm)

Simblegård

1:500

BILAG 8. PLANTELISTE FOR OVERDREVET VED SIMBLEGÅRD

Artsnavn dansk	Artsnavn latin	Ellenbergværdi for kvælstof	Typisk art for overdrev	Positivart* Særlig værdifuld positivart** Problemart#
Ahorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	7	x	
Alm. Røllike	<i>Achillea millefolium</i>		x	
Skvalderkål	<i>Aegopodium podagraria</i>	8		
Alm. Hvene	<i>Agrostis capillaris</i>		x	
Vild Løg	<i>Allium oleraceum</i>	4	x	*
Vellugtende Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	x	x	*
Vild Kørvel	<i>Anthriscus sylvestris</i>	8	x	#
Rundbælg	<i>Anthyllis vulneraria</i>		x	*
Alm. Gåsemad	<i>Arabidopsis thaliana</i>	4		
Draphavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>	7	x	#
Eng-Havre	<i>Avenula pratensis</i>	2	x	**
Dunet Havre	<i>Avenula pubescens</i>	4	x	*
Tusindfryd	<i>Bellis perennis</i>	6	x	#
Sand-Star	<i>Carex arenaria</i>	2	x	*
Håret Star	<i>Carex hirta</i>	5	x	
Storblomstret Hønsetarm	<i>Cerastium arvense</i>	4		
Alm. Hundegræs	<i>Dactylis glomerata</i> ssp. <i>glomerata</i>	6	x	
Vild Gulerod	<i>Daucus carota</i> ssp. <i>carota</i>	4	x	
Alm. Kvik	<i>Elytrigia repens</i>		x	#
Ager-Padderok	<i>Equisetum arvense</i>	3	x	
Vår-Gæslingeblomst	<i>Erophila verna</i>			
Fåre-Svingel	<i>Festuca ovina</i>		x (indikatorart)	*
Rød Svingel	<i>Festuca rubra</i>		x	
Gul Snerre	<i>Galium verum</i>	3	x	*
Blød Storkenæb	<i>Geranium molle</i>	4	x	#
Feber-Nellikerod	<i>Geum urbanum</i>	7	x	
Håret Høgeurt	<i>Hieracium pilosella</i>	2	x	*
Fløjlgræs	<i>Holcus lanatus</i>	5	x	
Prikbladet Perikon	<i>Hypericum perforatum</i>	4	x	
Alm. Kongepen	<i>Hypochoeris radicata</i>	3	x	
Blåhat	<i>Knautia arvensis</i>	4	x	*
Gul Fladbælg	<i>Lathyrus pratensis</i>	6	x	

Mark-Frytle	<i>Luzula campestris</i>	3	x	*
Mark-Krageklo	<i>Ononis repens</i>	2	x	*
Glat Rottehale (dog usikker bestemmelse)	<i>Phleum phleoides</i>	2	x (dog usikker bestemmelse)	** (dog usikker bestemmelse)
Lancet-Vejbred	<i>Plantago lanceolata</i>	x	x	
Smalbladet Rapgræs	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>angustifolia</i>	3	x	
Stor Konval	<i>Polygonatum multiflorum</i>	5		
Krybende Potentil	<i>Potentilla reptans</i>	5	x	
Mirabel	<i>Prunus cerasifera</i>			
Brombær	<i>Rubus sect. Rubus</i>		x	
Alm. Syre	<i>Rumex acetosa</i>	6	x	
Rødknæ	<i>Rumex acetosella</i>	2	x	
Butbladet Skræppe	<i>Rumex obtusifolius</i>	9		
Kornet Stenbræk	<i>Saxifraga granulata</i>	3	x	*
Mælkebøtte	<i>Taraxacum</i> sp.		x	#
Eng-Gedeskæg	<i>Tragopogon pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	6		
Bugtet Kløver	<i>Trifolium medium</i>	3	x	*
Hvid-Kløver	<i>Trifolium repens</i>	6	x	#
Tveskægget Ærenpris	<i>Veronica chamaedrys</i>	x	x	
Vedbend-Ærenpris	<i>Veronica hederifolia</i>	7		
Smalbladet Vikke	<i>Vicia angustifolia</i>	x	x	
Muse-Vikke	<i>Vicia cracca</i>	x	x	*

BILAG 9. PLANTELISTE FOR SKOVEN NORD FOR SIMBLEGÅRDS HAVE

Artsnavn dansk	Artsnavn latin	Ellenbergværdi for kvælstof	Indikatorarter for naturskov eller gammelskov	Karakteristiske arter for habitatnaturtype 91E0 (Elle- og askeskov)
Ahorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	7		
Hestekastanie	<i>Aesculus hippocastanum</i>			
Rød-el	<i>Alnus glutinosa</i>	x		*
Hvid anemone	<i>Anemone nemorosa</i>	x		
Gul anemone	<i>Anemone ranunculoides</i>	8	*	*
Angelik	<i>Angelica sylvestris</i>	4		*
Vild kørvel	<i>Anthriscus sylvestris</i>	8		
Skov-stilkaks	<i>Brachypodium sylvaticum</i>	6		
Skov-star	<i>Carex sylvatica</i>	5		*
Avnbøg	<i>Carpinus betulus</i>	x		
Hassel	<i>Corylus avellana</i>	5		
Alm. hvidtjørn	<i>Crataegus laevigata</i>	5		
Engriflet hvidtjørn	<i>Crataegus monogyna</i>	4		
Mose-bunke	<i>Deschampsia caespitosa</i>			
Alm. mjødukt	<i>Filipendula ulmaria</i>	5		*
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>			*
Lyse-siv	<i>Juncus effusus</i>	4		
Alm. rapgræs	<i>Poa trivialis</i>	7		
Fugle-kirsebær	<i>Prunus avium</i>	5		
Vorterod	<i>Ranunculus ficaria</i>			*
Stikkelsbær	<i>Ribes uva-crispa</i>	6		
Hindbær	<i>Rubus idaeus</i>	6		
Brombær	<i>Rubus sect. rubus</i>			
Butbladet skræppe	<i>Rumex obtusifolius</i>	9		
Skov-galtetand	<i>Stachys sylvatica</i>	7		
Stor nælde	<i>Urtica dioica</i>	9		*
Vedbend-ærenpris	<i>Veronica hederifolia</i>	7		
Marts-viol	<i>Viola odorata</i>	8		

BILAG 10. PLANTELISTE FOR SKOVEN ØST/NORDØST FOR SIMBLEGÅRD

Artsnavn dansk	Artsnavn latin	Ellenbergværdi for kvælstof	Indikatorarter for naturskov eller gammelskov	Karakteristiske arter for habitatnaturtype 9190 (Stilkege-skov på mager, sur bund)
Ahorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	7		
Hvid anemone	<i>Anemone nemorosa</i>	x		*
Gul anemone	<i>Anemone ranunculoides</i>	8	*	
Vild kørvel	<i>Anthriscus sylvestris</i>	8		
Vorte-birk	<i>Betula pendula</i>	x		*
Skov-star	<i>Carex sylvatica</i>	5		
Alm. hundegræs	<i>Dactylis glomerata</i> ssp. <i>glomerata</i>	6		
Bølget bunke	<i>Deschampsia flexuosa</i>	3		*
Bredbladet mangeløv	<i>Dryopteris dilatata</i>	7		
Alm. mangeløv	<i>Dryopteris filix-mas</i>	6		
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>			
Alm. guldstjerne	<i>Gagea lutea</i>	7		
Stinkende storke-næb	<i>Geranium robertianum</i>	7		
Feber-nellikerod	<i>Geum urbanum</i>	7		
Ene	<i>Juniperus communis</i>			
Alm. gedeblad	<i>Lonicera periclymenum</i>	4		
Rødgran	<i>Picea abies</i>	x		
Skov-fyr	<i>Pinus sylvestris</i>	x		
Alm. rapgræs	<i>Poa trivialis</i>	7		
Stor konval	<i>Polygonatum multiflorum</i>	5		
Fugle-kirsebær	<i>Prunus avium</i>	5		
Mirabel	<i>Prunus cerasifera</i>			
Alm. eg	<i>Quercus robur</i>	x		*
Vorterod	<i>Ranunculus ficaria</i>			
Stikkelsbær	<i>Ribes uva-crispa</i>	6		
Hindbær	<i>Rubus idaeus</i>	6		
Brombær	<i>Rubus</i> sect. <i>rubus</i>			
Butbladet skræppe	<i>Rumex obtusifolius</i>	9		
Alm. hyld	<i>Sambucus nigra</i>	9		
Gyvel	<i>Sarothamnus scoparius</i>			

Alm. røn	<i>Sorbus aucuparia</i>	x		*
Mælkebøtte	<i>Taraxacum</i> sp.			
Småbladet lind	<i>Tilia cordata</i>	5	*	
Stor nælde	<i>Urtica dioica</i>	9		
Vedbend-ærenpris	<i>Veronica hederifolia</i>	7		
Marts-viol	<i>Viola odorata</i>	8		
Hvidtjørn sp.				
Rose sp.				

BILAG 11. BEREDSKABSPLAN OG -KORT FOR SIMBLEGÅRD

Beredskabsplan

for

Simblegård

Simblegårdsvej 6
3782 Klemensker

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	4
OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT INSTRUKS	8
TRANSPORT AFBEKÆMPELSESMIDLER	9
UHELD MED GYLLEKØLING INSTRUKS	10
PERSONLÝKKER	11
-Bilag A Kort over Simblegård	14

Udarbejdet af Lennart Westh

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af miljøgodkendelse for Brogård med det formål at stoppe og begrænse eventuelle uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes på Simblegård i forrummet (angivet med A på beredskabskortet) samt i stuehuset.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	5692 2065 (Hans Ole Bech) eller 5692 2074 (Helle Thers)	
Falck	kontaktes på telefon	7010 2031	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	1813	<u>hverdage kl. 16.00-08.00</u> weekend + helligdage hele døgnet
Tændlægevagt	kontaktes på telefon	1813	<u>weekender og helligdage kl. 10.00-10.30</u>
Landbocenteret	kontaktes på telefon	5690 7800	<u>hverdage kl. 08.00-16.00</u>
Dyrlæge	kontaktes på telefon	4021 0145	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	3368 4405	<u>hverdage kl. 08.00-16.00</u>
Elektriker	kontaktes på telefon	5696 5149	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon	5648 5060	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	5648 5060	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	5696 5149	dag eller nat
Lennart Westh	Kontaktes på telefon	5174 3895	

3

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
 - Er der tilskadekomne - hvor mange
 - Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget
2. Kontakt Lennart Westh på tlf. 5174 3895.
3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på beredskabskortet (bilag).

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kort-materialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukker, højtryksrenser og vandslanger.

4

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

1. Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.
3. Kontakt Lennart Westh på tlf. [5174 3895](tel:51743895).
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. [5692 0000](tel:56920000).
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber i sø vest for gyllebeholderne for ejendommen. Hvis gyllen løber i søen skal udløb fra søen opdæmmes.
6. Hvis gylle fra Simblegård løber i søen ved staldanlægget vil det kunne forurene vandløb.
7. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver/traktor i bygning B.

5

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.
3. Kontakt Lennart Westh på tlf. [5174 3895](tel:51743895).
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. [5692 0000](tel:56920000).
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø.
6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld i bygning B
Rendegraver/traktor i bygning B

6

STOPHNER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til vand og el er noteret på beredskabskortet over ejendommene.

Vand

Hovedhane for vand er placeret ved forrummet (Å).

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i depotrum (bygning E). Placering af eltavler er vist på beredskabskortet (bilag).

Der anvendes sikringer fra 10 til 65 ampere, som opbevares ved eltavlerne.

STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
2. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
3. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
4. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.
5. Kontakt Lennart Westh på tf. 5174 3895.
6. Ved strømsvigt på over ca. 1/2 time, ring til Østkraft og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 5693 0930.
7. Nødgenerator er placeret i bygning E.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f. eks. en køleboks) er velegnet.
2. Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være første-hjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet (placeret i bygning B) skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

UHELD MED GYLLEKØLING INSTRUKS

Ved større uheld med udslip af kølervæske i forbindelse med gyllekølingsanlægget

1. RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Er der kommet personer til skade.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

2. Kontakt Lennart Westh på tlf. [51743895](tel:51743895).

3. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 56 92 00 00

4. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne [mappe sammen](#) med kortmaterialet.

5. På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld til opugning

PERSONULYKKER

Anmeldelse af dødsfald pga. ulykker, arbejdsulykker, forgiftninger og erhvervs sygdomme

Ved en arbejdsulykke forstås en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage. En sådan skade skal anmeldes via EASY på

Ved følgende ulykker...	Dødsfald pga. ulykke	Arbejdsulykker Forgiftninger Der gives fravær i mere end 1 dag ud over ulykkesdagen	Erhvervs sygdomme
Anmeldes til ... Arbejdstilsynet Arbejdsskade- styrelsen	Enhver dødsulykke på arbejdspladsen skal anmeldes inden for 48 timer. Dødsulykken anmeldes digitalt til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen via deres fælles anmeldelsessystem EASY.	Arbejdsgiver skal snarest og inden 9 dage efter første fraværsdag anmelde arbejdsulykker og forgiftninger digitalt til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen via deres fælles anmeldelsessystem EASY.	Læger og tandlæger, der gennem deres erhverv konstaterer eller får mistanke om, at en person har pådraget sig en konstateret eller formodet erhvervs sygdom eller på anden måde har været udsat for skadelige påvirkninger på sin arbejdsplads, skal anmelde dette til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen. Anmeldelsen skal ske snarest muligt og senest 8 uger efter at lægen eller tandlægen er blevet bekendt med erhvervs sygdommen eller en skadelig påvirkning og den formodede sammenhæng med arbejdet. Anmeldelsen skal ske digitalt via Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynets fælles digitale anmeldelsessystem EASY.
Relevante modtagere af anmeldelsen	Gennem EASY bliver anmeldelsen automatisk sendt til de rigtige modtagere, som afhænger af anmeldelsen kan være virksomhedens: <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringssekskab • Arbejdsskadestyrelsen og/eller • Arbejdstilsynet 		
Skadelidte		Arbejdsgiveren skal give den skadelidte en kopi af anmeldelsen	Anmeldelse kræver ikke tilskadekomnes samtykke.
Arbejdsmiljøorganisation/arbejds miljørepræsentant	Arbejdsgiveren skal give arbejdsmiljøorganisation og arbejdsmiljørepræsentant adgang til anmeldelsen		
Manglende anmeldelse	Arbejdsgiveren kan straffes med bøde	Arbejdsgiveren kan straffes med bøde	Lægen/ tandlægen kan straffes med bøde

www.easy_ask.dk

Anmeld arbejdsulykker til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen på <http://arbejdstilsynet.dk/da/selvbetjening/anmeld-arbejdsulykker.aspx>.

11

Forebyggelse af ulykker

Nærved-ulykker noteres, diskuteres og der følges straks op på sikkerhedsprocedurerne.

Alle har ansvar for hinanden og pligt til at påpege rutiner med risiko for ulykker.

Førstehjælpkursus

Førstehjælpens fire hovedpunkter

1. Stands ulykken
2. Yd livreddende førstehjælp
3. Slå alarm
4. Yd almindelig førstehjælp

Stands ulykken

At stands ulykken betyder at sikre ulykkesstedet, så den tilskadekomne ikke får yderligere skader. Samtidig sikres stedet, så førstehjælperen kan arbejde uden risiko for sig selv.

Kollegial førstehjælp

Hvis en kollega har været udsat for en ulykke eller en chokerende hændelse, gør du følgende:

1. Skab tryghed og ro omkring ham/hende (lad driftsopgaverne ligge – din kollega er vigtigst).
2. Efterlad aldrig den tilskadekomne alene.
3. Forsøg at rumme oplevelsen; lyt, lyt, lyt – også til de mange gentagelser.
4. Hold fysisk kontakt med den tilskadekomne – tag hånden, hold om, sid ved siden af – afhængigt af, hvad situationen kræver.
5. Anerkend følelser. Vis du forstår og kan mærke den tilskadekomnes følelser. Lyt også til, men afvis, selvbebrejdelser.
6. Find ud af om der er særlige personer, der skal kontaktes.
7. Følg den tilskadekomne hjem – eller hjælp med at arrangere hjemtransport. Sørg for at han/hun ikke er alene hjemme det første par dage.

12

Lad være med at

1. Fortælle om dine egne oplevelser eller styre samtalen.
2. Bebrejde.
3. Intellektualisere eller forklare.
4. Bagatellisere.
5. Give råd.
6. Afbryde pauser og gråd.

Vær særlig opmærksom på

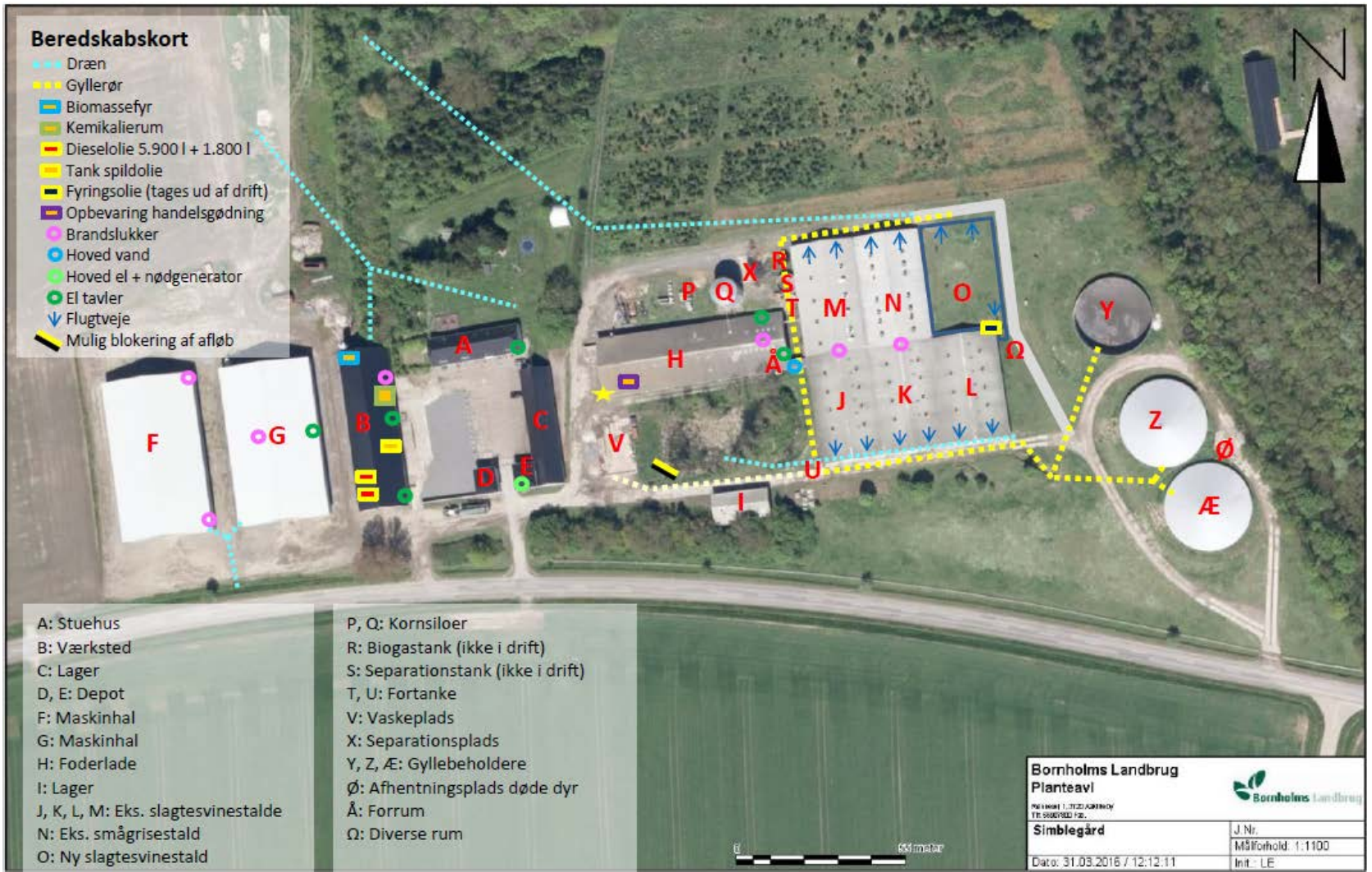
- at den tilskadekomne reagerer, især når det ikke umiddelbart ser sådan ud.
- at den tilskadekomne ikke må være alene.
- at den tilskadekomne ikke er i stand til selv at se, hvad der skal gøres.
- at den tilskadekomne kan have fået forstyrret sin tidsfølelse.
- at den tilskadekomne kan have mistet vurderingsevnen generelt.
- dine egne reaktioner på episoden – og hvad de betyder for samtalen og dig.
- hurtigt at orientere ledelsen, sikkerhedsgruppen og samarbejdspartnere.

Husk at

- vurdere om der er behov for professionel psykologhjælp inden for et par dage (kollegahjælp er ikke terapi eller behandling).
- vurdere behovet for orientering af kolleger på arbejdspladsen/i arbejdsgruppen.
- udfylde internt registreringsskema.
- udfylde arbejdsskadeanmeldelse.
- diskutere sikkerhed, beredskab og forebyggelse på næste personalemøde.

Psykisk førstehjælp

Det er ikke nødvendigvis kun den tilskadekomne, der får brug for professionel psykologhjælp. Måske skal alle medarbejdere have hjælp eller en orientering af en psykolog om det videre forløb omkring den tilskadekomne. Det kan for eksempel være en forklaring på, hvordan den tilskadekomne eventuelt vil reagere.

BILAG 12. MODTAGNE HØRINGSSVAR I 1. OG 2. OFFENTLIGHEDSFASE

Bornholms Regionskommune modtog ingen skriftlige henvendelser i forbindelse med 1. offentlighedsperiode fra 24. maj til 7. juni 2016.

I forbindelse med 2. offentlighedsperiode fra 5. juli til 15. august 2016 modtog kommunen to skriftlige henvendelser. Disse er gengivet i det følgende efterfulgt af kommunens kommentarer til de enkelte punkter.

Indlæg nr. 1

Henrik Mortensen og Pia Tranberg, Fejlerevej 4, Klemensker har indsendt følgende bemærkninger:

Simblegård i Klemensker søger om udvidelse af nuværende svinebesætning. Det er helt fint med os - og ingen indsigelser. Dog har vi i denne forbindelse et MEGET stort ønske. Det er om der ikke kunne komme låg på den sidste gylletank som de har. Der er to tanke med låg i dag men en uden. Vi er voldsomt plagede af fluer her bag skoven - og det ville være så rart med et låg på den sidste i håbet om at det kunne begrænse alle disse fluer.

Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø's kommentarer til indlæg nr. 1 om fluegener:

Af Institut for Agroøkologi's 'Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr' fremgår det, at stuefluen er den almindeligste flue på gårde med kvæg og svin, og at denne flue især udvikles i frisk og fast gødning, men at ikke meget tyder på, at stuefluen udvikles i gyllebeholdere.

Ansøger beskriver i den miljøtekniske redegørelse i miljøgodkendelsens afsnit 7.7, at der på Simblegård er fokus på at hindre opformering af fluer ved at sørge for en god staldhygiejne og hensigtsmæssig gødningshåndtering og desuden foretage biologisk fluebekæmpelse med rovfluer.

For at fastholde indsatsen mod fluer og sikre at der ikke opstår gener for omgivelserne, har Bornholms Regionskommune i miljøgodkendelsen præciseret, at fluer skal reguleres effektivt (vilkår 3.19.1: "Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk). Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende").

Hvis kommunen bliver gjort opmærksom på, at omgivelserne oplever problemer med fluer, eller det ved miljøtilsyn viser sig, at bekæmpelsesforanstaltningerne ikke er tilstrækkelige, kan kommunen kræve yderligere tiltag sat i værk.

Efter modtagelse af høringssvaret fra Henrik Mortensen og Pia Tranberg har Teknik og Miljø forelagt ønsket om overdækning af gyllebeholderen fra 1997 for Lennart Westh, A/S Simblegård.

De to eksisterende beholdere fra 1990 er omkring 2013 blevet forsynet med teltoverdækning, og Lennart Westh oplyser, at "den sidste gyllebeholder vil blive overdækket, når den ansøgte udvidelse iværksættes".

Selvom overdækning af gyllebeholderen vil sænke ammoniakemissionen fra anlægget yderligere, stiller Bornholms Regionskommune ikke vilkår om dette tiltag, da der ikke er behov for at indregne den ekstra effekt på ammoniakemissionen. I miljøgodkendelsen er det beskrevet, at den ansøgte produktion på Simblegård med de allerede valgte teknikker/teknologier lever op til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak og overholder emissionsgrænseværdien for ammoniakemission.

Indlæg nr. 2

Grethe og John Larsen, Magleparken 98, 1.th, 2750 Ballerup (sommeradresse Fejlerevej 12, Klemensker) har indsendt følgende bemærkninger:

Vi har læst forslag paragraf 12-miljøgodkendelse på ovennævnte, selvom der er mange sider.

Vi kan også læse, at alt skal løbende kontrolleres, gylle, vand, lugt, støj m.m. og det håber vi at det overholdes. Vi bor godt nok på Fejlerevej 12, sommerbolig, lugten er nok ikke blevet målt her, men når vinden kommer fra vest / sydvest kommer der lugtgener. Vi er også bekymret for mere støj, selvom alt overholdes iflg. Godkendt lov. Desuden efterlyser vi, selvom markerne ikke indgår, at vej bliver vedligeholdt (Fejlerevej 6-12) tunge maskiner ødelægger vejen. Veje skal også renses efter kørsel med gylle m.m. Vi efterlyser også

e-mail eller SMS når der spredes gylle, dette findes i andre dele af landet. Selvom vi bor i byen kommer vi fra landet.

Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø kommentarer til indlæg nr. 2:

Lugt

I høringssvaret udtrykkes bekymring for yderligere lugtgener efter udvidelse af svinebesætningen på Simblegård i forhold til de allerede forekommende. De udførte lugtgeneregninger for den ansøgte udvidelse er omtalt i miljøgodkendelsens afsnit 7.3 og viser, at lugtgenekriterierne fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt både i forhold til boliger i byzone, boliger i samlet bebyggelse og til de nærmest beliggende enkeltbeboelser i landzone.

For at vise at dette også gælder i forhold til Fejlerevej 12, har Teknik og Miljø udført en supplerende lugtregning med denne ejendom tilføjet. Af skemaet nedenfor ses, at geneafstanden beregnes til 406 m, og at den faktiske afstand fra lugtcentrum på Simblegård til boligen på Fejlerevej 12 beregnes til 758 m. Den krævede afstand er således overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Fejlerevej 12	0	NY	406,39	379,60	406,39	379,60	758,15	Ja	Ja

Lugtgenekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener". Genekriteriet for boliger i byzone er fastsat til 5 OU_E/m³ (Odour Units, dvs. enheder for lugt), for boliger i samlet bebyggelse 7 OU_E/m³ og for enkeltbeboelser i landzone 15 OU_E/m³. Dette fremgår af Bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Dvs. at beboere i fritliggende huse i landzone skal tåle væsentligt højere lugtkoncentrationer end beboere i boliger i byerne, idet lugtkoncentrationer på op til 15 OU_E/m³ betegnes som ikke-væsentlige lugtgener ved enkeltbeboelser. I "Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug" (Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006) fremgår det, at:

"Sammenhængen mellem intensitet og lugtkoncentration kan meget generelt beskrives således:

- 1 lugtenhed (OU_E) er grænsen for, hvornår man kan erkende lugt (i laboratorium)
- 3 lugtenheder er det niveau, hvor lugten kan genkendes, f.eks. som svinelugt
- 5 lugtenheder svarer til, at lugten med sikkerhed kan bestemmes, men den er svag
- 10 lugtenheder er en tydelig lugt, som kan være ubehagelig."

Kommunen kan ikke i miljøgodkendelsen stille vilkår om yderligere lugtreducerende tiltag, når beregningerne viser, at ejendommen efter udvidelsen kan overholde lugtgenekriterierne uden dette.

I miljøgodkendelsen er der dog stillet vilkår om, at driften på Simblegård ikke må give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal (Vilkår 3.5.5). Kommunen har således mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis kommunen finder, f.eks. efter henvendelser fra naboer og efterfølgende lugtregistreringer, at der forekommer lugtgener, som er væsentligt større, end det forventes ifølge grundlaget for vurderingerne i denne miljøgodkendelse.

Desuden indeholder miljøgodkendelsen et generelt vilkår om, at "Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende" (Vilkår 3.14.1).

Som beskrevet under ovenstående kommentarer til indlæg nr. 1 fra Henrik Mortensen og Pia Tranberg, Fejlerevej 4, vil den eksisterende gyllebeholder uden fast overdækning også blive overdækket i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen. Ifølge Miljøstyrelsen foreligger der ikke systematiske undersøgelser, som

giver grundlag for at vurdere de lugtbegrænsende effekter af fast overdækning, men det må formodes at have en vis effekt.

Lugtgener fra gylleudbringning

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) fastsætter reglerne for bl.a. håndtering og udbringning af husdyrgødning fra erhvervsmæssigt dyrehold. Bornholms Regionskommune forudsætter, at Simblegård Mark lever op til bestemmelserne i denne bekendtgørelse. Kontrol af, om dette er tilfældet, indgår som en del af miljøtilsynet på ejendommen. Selvom det ikke kan udelukkes, at der kan forekomme periodiske lugtgener i dagene efter gylleudbringning, giver det ikke anledning til at pålægge husdyrbruget yderligere regulering i forhold til udbringning af husdyrgødningen.

På markerne drevet af Simblegård Mark dyrkes primært vinterafgrøder, hvor gyllen udbringes med slæbeslanger i den voksende afgrøde i foråret, men markplanen indeholder også en del vårsæd, hvor gyllen almindeligvis nedfældes i jorden før såning. Nedfældning af gylle på sort jord er medtaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en lugtreducerende effekt på 80 % i forhold til udbringning med slæbeslanger.

Støj

Som beskrevet under kommunens bemærkninger og vurdering i afsnit 7.4 forventes støj fra ejendommen ikke at blive et problem for de omkringboende.

Selvom svineproduktionen (A/S Simblegård) og markdriften (Simblegård Mark) drives under forskellige CVR-numre er Lennart Westh ansvarlig deltager i begge selskaber.

Simblegård Mark forpagter ikke arealerne, der støder direkte op til Fejlerevej 12. Eventuelle støj og lugtgener i forbindelse med driften på disse arealer må derfor stiles til rette ejer eller forpagter. Mht. driften på de forpagtede marker tilhørende Fejlerevej 6 vil der ikke ske ændringer i forhold til lugt og støjniveau, idet disse arealer også i nudrift indgår i driften under Simblegård Mark og modtager svinegylle fra A/S Simblegård.

Vedligeholdelse af privatvej til Fejlerevej 6-12

Der foreligger ingen aftale om ren- og vedligeholdelse af grusvejen i forbindelse med forpagtning af dyrkningsjorden tilhørende Fejlerevej 6. Simblegård Mark forsøger så vidt muligt at undgå spild og opkørsel af vejen, ligesom der ikke foretages unødigt kørsel på vejen. Skulle det alligevel ske, at der opstår huller i vejen, sørger Simblegård Mark for, at disse efterfyldes med vejmateriale.

Forvarsel om gylleudbringning

Simblegård Mark vil oprette en side på Facebook, hvor det løbende vil blive opdateret hvor og hvornår, der udbringes gylle på arealerne i de forskellige områder. Naboerne vil kunne tilmelde sig siden og på den måde holde sig informeret om planerne for udbringning og evt. ændringer i disse.